

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXIII.

Caput IV. De Capite veræ Ecclesiæ, nimirum de Papa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

fenfus ; quia habet multas rationes valde probabiles , vel etiam moralem certitudinem (pro ratione diligentiae adhibitae) de sua iustitia , & salute . Atque sic nec fumus clari & honorum operum ne-

gligentes , nec pusillanimes . Spem quidem habemus firmissimam in meritis Christi , sed non absolutam certitudinem .

CAPUT IV.

De Capite verae Ecclesiae , nimirum de Papa.

ARTICULUS I.

Romanus Pontifex est Ecclesiae Caput , Christi Vicarium.

SUMMARIUM.

1. <i>Præstantia,</i>	14. <i>Nomine Petri non intellexit Christus omnes fideles , nec omnes Apostolos.</i>
2. <i>Et ordo præsentis doctrine.</i>	15. <i>Paulus nec superior nec aequalis fuit Petro quoad jurisdictionem.</i>
3. <i>Aliquod Ecclesiae à Christo constitutum esse Caput , exigit providentia Christi,</i>	16. <i>Qua ratione dicantur ceteri Apostoli fundamentum Ecclesiae , solvere super terram , pascere gregem.</i>
4. <i>Et Scriptura satis aperte prodit.</i>	17. <i>Quæ mens S. Augustini.</i>
5. <i>Adeoque regimen Ecclesiae debet esse visibile , & Monarchicum.</i>	18. 19. 20. <i>D. Petrus in suo Primatu & Pontificatu debuit habere aliquos Successores.</i>
6. <i>Respondetur ad ea , quæ opponuntur ex Scriptura,</i>	21. <i>Qui non fuerunt alij , nec hodie sunt alij , quam Romani Pontifices , quia succedunt in illa Cathedra , quam Petrus ad Pontificatum evellam moriens reliquit.</i>
7. <i>Et ad alias argutias.</i>	22. <i>Qui semper propterea exercebant jurisdictionem in omnes fideles , quin & Episcopos per Orbem Christianum existentes.</i>
8. 9. <i>Regimen Ecclesiae non est penes Principes Politicos ,</i>	
10. <i>Nec plures Ecclesiasticos,</i>	
11. <i>Sed fuit promissum soli Petro.</i>	
12. <i>Et collatum eidem à Christo.</i>	
13. <i>Quem Petri Primatum & Pontificatum supremum , etiam multa prærogativa , quibus Petrus præ alijs Apostolis emicuit , confirmant ; nisi & SS. Patrum sententia.</i>	

23. Adstipulante perpetuo & communi sensu fidelium & SS. Patrum.
24. An Romanorum Pontificum Successio in Primatu Petri sit Juris Divini?
25. Qualis sit electio legitimi Pontificis Romani.
26. Impudenter negatur, Petrum aliquando fuisse Romam.
27. Defenditur ejus Successio in Sede Romana.
28. Quam non impediunt Pontificum divitia, & quorundam scelera.
29. Non Subjacent Principibus Saecularibus.
30. Ut perperam aliqui probare nituntur ex S. Gregorio M. ubi etiam de titulo Universalis Episcopi.
31. Fabula de Papa femina exploditur.
32. Ubi & calumnia de Papa Antichristo.
33. Series omnium Pontificum Romanorum, ex qua ostenditur, quam pauci respective fuerint scelerati.

1. **P**er Caput Ecclesiae intelligitur Princeps, Gubernator, & Rector Ecclesiae, atque Supremus fidelium Pastor. Caput primum, principale, absolutum, independens, ac invisibile est ipse Christus, de quo nullus Christianus dubitat: proinde hic loci de Christo (cujus Divinitatem jam alibi demonstravimus contra Paganos, Judaeos, & Arianos haereticos, Humanitatem vero non esse ubique, evidenter ostendam infra de Eucharistia contra Lutheranos Ubiquistas) sermo non erit; sed de Capite secundo, Vicario Christi, subordinato, atque visibili, nimirum de Summo Pontifice, quem canes pejus & angue semper oderunt omnes Haeretici, & praecipue moderni temporis Sectarii, Lutherani & Calvinistae, probe gnari, actum esse de sua Secta, ubi sua Romano Pontifici stat auctoritas. Una igitur ex praecipuis fidei controversiis est de Summo Pontifice, ex qua ferè pendet Summa rei Christianae.

R. P. Pichler Theol. Polemica.

2. Ut autem ordinatè procedamus, statuemus 1. aliquod Ecclesiae Caput Christi vicarium, & visibile ab ipso Christo esse constitutum. 2. Istud Caput fuisse D. Petrum. 3. Ejusque in supremo Ecclesiae regimine Successores. 4. Scilicet Romanos Pontifices. Atque haec absolvemus Articulo I. adjiciemus enim Articulum II. de Concilijs propter materiae connexionem; siquidem controversum est, an solus Pontifex sine vel cum Concilio Generali sit supremum Ecclesiae Caput, & legitimus Judex in rebus fidei & morum Decretis. Itaque in hoc II. Articulo agemus 1. de Conciliorum natura, varietate &c. 2. An Papa sit supra Concilium: subnectemus III. Articulum, investigaturi, an Papa etiam extra Concilium sit legitimus Controversiarum fidei Judex, scilicet Universalis, Summus, Infallibilis. Omnia pro ratione instituti succinctè, simul tamen, quantum fieri potest, clarè & solidè.

T t 2

§. I.

S. I.

Aliquod Ecclesiae Caput, Christi vicarium, ab ipso Christo constitutum est.

3. **P**robatur 1. quia id exigit providentia & sapientia Christi, qui in caelos ascendens desijt esse praesens Ecclesiae quoad Humanitatem suam & visibilem gubernationem, quae tamen necessaria est fidelibus. Debuit igitur Christus constituere aliquem Vicarium, qui loco sui ipsis praesentet visibiliter cum suprema potestate, & aliquod Caput, proportionatum membris, quae sunt meri homines sensibiles, sensibile & visibile regimen requirentes. Ferè sicut Rex Politicus suo Regno constituere solet Pro-Regem, quando ipse est absens.

2. quia id exigit utilitas fidelium, ut scilicet in suis necessitatibus habeant sensibile refugium, in rebus dubijs certum oraculum, in suis gravaminibus familiarem accessum.

3. Quia id exigit uniformitas fidei: debent enim omnes fideles in rebus fidei prorsus idem sentire, idem credere: quod fieri nequit in tanta diversitate iudiciorum, nisi detur unus Rector & Iudex summus, qui à Christo constitutus, & à Spiritu S. directus, infallibiliter doceat omnes, & cuius sententiae acquiescant omnes.

4. Confirmatur solidè 1. ex S. Scriptura, quae Ecclesiam comparat Regno Dan. 2. *Ovili* Jo. 10. *Exercitui Ordinato* Cant. 6. *Domui*. 1. Tim. 3. *Navi* 1. Petri 3. Atqui in Regno unus est Rex, in Ovili unus Pastor, in Exercitu unus Imperator seu Dux supremus, in Do-

mo unus Paterfamilias, in Navi unus Gubernator. 2. Ab exemplo Synagogae, quae semper tegebatur ab uno summo Sacerdote visibili, adeoque ejus Regimen fuit Monarchicum; quod genus regiminis est optimum ex communi Sapientiam sensu, Orbis universi usui, & ipsius Naturae magisterio. Sed utique Christus non minus providerit Ecclesiae de optimo regimine, quam provisum fuit Synagogae, quae solum erat ancilla, aliquando repudianda, Ecclesia verò est dilecta sponsa Christi, nunquam deferenda. 3. ex facto Christi, D. Petro Primatum inter omnes Apostolos & Fideles conferentis, ut dicitur §. sequente. Interim ex dictis

Colliges 1. Caput Ecclesiae semper esse debere *visibile*, seu tale, quod à membris seu fidelibus videri, audiri, consulti, & sensibilibus percipi possit.

2. Regimen Ecclesiae esse Monarchicum, seu tale, in quo unus praestet omnibus, quamquam non sit *purè* Monarchicum, sed temperatum ex Aristocratico & Democratico, quatenus praeter supremum Caput, scilicet Papam, instituti sunt Episcopi (qui sunt veri Principes & Pastores animarum, non meri Vicarii Papae) & quatenus nemo est, etiam ex infima plebe Christianorum, qui non possit fieri Episcopus aut Papa, si habeat dotes tanto muneri convenientes. Quippe Monarchia taliter

liter temperata ex Aristocratia & Democra-
 cratia videtur esse optimus regendi
 modus, tum quia sic subordinati Prin-
 cipes, si non sint præcise Vicarij, com-
 missos sibi subditos minùs negligunt, sed
 diligentius curant tanquam rem propriam,
 tum quia sic summæ dignitates
 conferuntur optimis, cum excludatur
 hæreditaria successio.

6. Ob. 1. Christi Regnum non est de
 hoc mundo Jo. 18. ergo non datur unus
 Rex seu Monarcha Ecclesiæ in hoc
 mundo. 2. Deus ipse reprehendit
 Israëlitas, quòd Regem postulassent,
 1. Reg. 8. ergo Deo non placet regi-
 men Monarchicum. 3. Christus re-
 prehendit discipulos, quòd contende-
 rint de Primatu Luc. 22. ergo in Eccle-
 sia nullus est cæteris superior. 4. Non
 expedit, Orbem universum regi ab
 uno principe in rebus politicis: ergo
 neque in spiritualibus.

R. ad 1. Non est de hoc mundo,
 hoc est, mundanum, politicum, &
 sæculare C. non est Monarchicum. N.
 A. & C. Ad. 2. Non reprehendit,
 quia absolutè postulabant Regem, sed
 quia postulabant talem regem, qui
 quasi independens à Deo more Genti-
 lium regeret populum Israëliticum,
 cui antea præerant Judices. Tanquam
 Pro-Reges Dei; ait enim ad Samuelem
 Deus: *non te abiecerunt, sed me, ne
 regnem super eos.* Ad 3. Christus
 reprehendit, quòd *ambitiose* contē-
 derent de Majoritate, & rectè, quam-
 vis enim Christus voluerit aliquem fa-
 cere Majorem cæteris, nullus tamen
 potuit sine culpa hanc dignitatem am-
 bire, multò minùs despotice regere, ut

reges gentium solebant; dixit enim,
vos autem non sic, quasi diceret, quam-
 vis unus *inter vos major sit, fiat sicut
 minor*, eiusque imperium non sit super-
 bum, despoticum, & tyrannicum, sed
 humilitate, suavitate, & charitate con-
 ditum, atque ministeriale. Ad 4. N.
 C. & parit. Nam ad conservationem
 Ecclesiæ necesse est, ut omnes idem
 sentiant circa res fidei, iisdemque Sa-
 cramentis &c. utantur; quòd ad con-
 servandum statum Politicum necesse
 non est. Si tamen aliquis Monarcha
 Mundi haberet tam fideles Principes
 subordinatos, ut per eos totum Mun-
 dum gubernare posset, non video, cur
 id non expediret.

Dices. Paulus hierarchiam Ecclesiæ
 commemorans Ephes. 4. nullo apice
 meminit alicujus Capitis, vel Regimi-
 nis Monarchici: ergo. R. imprimis
 ibi Paulus non describit hierarchiam Ec-
 clesiasticam & ordinem Ministerij, sed
 varia dona, quæ sunt in Ecclesia. Dein
 transeat, quòd describat hierarchiam,
 negatur autem, quòd Capitis implicite
 non meminerit: ait enim: *ipse dedit
 quosdam quidem Apostolos &c. alios
 autem Pastores & Doctores ad con-
 summationem Sanctorum &c. in ad-
 ficationem Corporis Christi, donec oc-
 curramus omnes &c.* En! Apostoli nomi-
 nantur primi, adeoque velut capita re-
 liquorum fidelium, & simul insinuat,
 hanc hierarchiam fore usque ad finem
 Mundi: atqui ex alijs Scripturæ locis
 constat, nulli Apostolorum promissam
 fuisse perpetuitatem in gubernanda Ec-
 clesia, nisi uni Petro, cui dictum est:
rogavi pro te, ut non deficiat fides tua
 Luc.

Luc. 22. *Super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam, & porta inferi non prevalebunt adversus eam.* Mat. 16. ergo Paulus tacite insinuavit regimen Apostolicum Ecclesiae, semper futurum usque ad finem Mundi, fore penes Petrum, & ejus in gubernanda Ecclesia successores, adeoque semper fore Monarchicum. Quamvis igitur omnibus Apostolis data sit potestas illimitata in omnes fideles sine restrictione ad certum locum, tamen non fuit ordinaria, sicuti Petri (Capitis & Pastoris ordinarii) in qua succederent alij usque ad finem Mundi, sed tantum fuit delegata, extraordinaria, & sine perpetua successione.

Ceterum miror, heterodoxos adeo laborare, ut excludant unum Caput supremum, Christi in terris vicarium; cum tamen interim ipsi vel universum populum Christianum praeficiant toti Ecclesiae, qui hujus regimen volunt esse Democraticum seu populare, vel saltem cujuslibet communitatis & Ecclesiae particularis particularem Pastorem & Rectorem ceu caput sub Christo agnoscant, constituentque. Si Pastorem primum omnino è terris sublatum, & collocatum in caelis velitis; cur manent secundi & tertij Pastores in terris? Si in terris admittatis oves visibiles, & pro his pastores medios & infimos pariter visibiles? quid prohibet etiam primum aliquem (post Christum) pariter visibilem admittere in terris?

7. Ob. 2. Christus est Caput Ecclesiae; ergo si aliud praeter ipsum statuatur, Ecclesia fit biceps & monstrosa. 2. Christus est Sponsus Ecclesiae: atqui

Sponsus non patitur alium sponsum, etiam subordinatum tantum. 3. *Multri unum Corpus sumus in Christo, singuli autem alter alterius membra.* Rom. 12. ergo omnes fideles, etiam Papa, sunt membra, & nullus est Caput. 4. Si Papa potest dici *Caput Ecclesiae*, tunc Ecclesia potest dici *Corpus Papae*, quia Caput & Corpus sunt correlativa: sed Ecclesia non dicitur Corpus Papae, sed Corpus Christi: ergo.

R. Ad 1. Quamquam Christus sit Caput primum, principale, & nunc invisibile, nihilominus tamen sine absurdo & monstrositate poterit admitti aliud Caput Ecclesiae secundarium, subordinatum, ministeriale, & visibile; sicut mulier non dicitur biceps & monstrosa, quamvis praeter caput physicum & proprium habeat etiam morale & alienum, nam *Caput mulieris vir est.* Eph. 5. Et utique Regnum praeter Regem absentem potest habere caput vicarium, scilicet Pro-Regem. Ad 2. Allegoria de Sponso & Sponsa rectè quidem accommodatur Christo & Ecclesiae, non tamen in omnibus; sicut & allegoria de Capite & Corpore; nam Corpus physicum non potest habere unum Caput principale, & alterum subordinatum, quamvis id de Corpore Morali & Mystico dici possit. Pari modo in Moralibus absurdum non est, Vicarium esse Sponsum Reginae subordinatum, licet in Physicis desponsationibus absurdum foret. Ad 3. Papa est quidem etiam membrum Ecclesiae, & quidem praecipuum, si Christus consideretur ut Caput, per internum & spirituale influxum efficiens Ecclesiam.

non tamen si Christus consideretur ut Caput gubernans Ecclesiam; nam ad Ecclesiam exterius & sensibilibus gubernandam necesse habuit aliud Caput, fidelibus proportionatum, sibi substituere, nempe Papam. Ad 4. N. sequentiam. Quamvis enim Caput primum & Corpus sint correlativa, & mutuo ad se invicem dici possint, non tamen mutuo de se dici necesse est Caput *secundarium* & Corpus; sicut Regnum non dicitur esse Pro-Regis, sed Regis tantum.

Ob. 3. Etiam si admittatur aliqua suprema potestas in Ecclesia, tamen opus non est admittere Papam, sed dici potest, eam residere in Principe Politico: ergo. 2. dici potest, eam residere in pluribus Principibus Politicis simul, seu in Magistratu seculari. 3. vel saltem in Principibus Ecclesiasticis, seu in Episcopis pluribus. Atque sic regimen Ecclesiae non erit Monarchicum, sed Aristocraticum, hoc est, penes Optimates.

R. N. A. Ratio negandi est 1. quia regimen Ecclesiae est spirituale & supernaturale, ordinatum ad animas perdendas ad felicitatem supernaturalem: tale autem regimen non competit ulli Principi seculari. 2. quia Apostolis dictum est à Christo: *pasce oves meas Jo. 21. quodcumque solveris &c. quaecumque alligaveris &c. Mat. 16. & 18.* Non autem ulli Principi seculari: si autem hanc potestatem non acceperunt à Christo, eam utique non habent; quia nec habent à se, nec à populo universo, cum populo nunquam fuerit concessa. 3. quia nullus est assignabi-

lis Princeps secularis, cui totus parcerit, vel pareat Orbis Christianus: atqui Capiti Ecclesiae debent parere omnes omnino Christiani. Ad 2. In Magistratu politico, ex pluribus constante, non posse residere potestatem spiritualem & supernaturalem gubernandi Ecclesiam, patet ex rationibus negandi primum adductis, nempe quia spiritualem Magistratus Politicus non habet à se, nec habet à Christo, nec illus est Magistratus secularis, cui obediat totus Orbis Christianus. Ad 3. constabit tum ex ijs, quae asseremus §. sequenti pro Primatu Petri, tum ex ijs, quae disseremus de Superioritate Pontificis supra Concilium, tum ex iam dictis, tum ex eo, quod Episcopi raro congregentur aut congregari possint, adeoque Ecclesia serè semper destituta foret Rectore: Episcopi enim seorsum singuli nihil ordinare aut decernere possunt pro universa Ecclesia.

Dices 1. Omnes jubentur subesse Regi quasi praecellenti 1. Petri 2. Et Magistratus secularis *Non sine causa gladium portat, Dei enim Minister est Rom 13.* ergo Princeps & Magistratus secularis acceperunt potestatem in omnes Christianos à Deo. R. Omnes jubentur subesse Regi in rebus politicis, non Ecclesiasticis & spiritualibus. Gladium portat ut Minister Dei ad custodiendas Leges Divinas, & ad defendendam Ecclesiam, non ut Judex, vel Interpretes Legum Divinarum & Ecclesiasticarum.

Dices 2. Actorum 15. *convenerunt Apostoli & Seniores videre de verbis &c.* Et Paulus act. 2. dicit Episcopis

pis: attendite vobis & universo gregi, in quo vos Spiritus S. posuit Episcopus regere Ecclesiam DEI. Ergo regimen Ecclesiae est penes Optimates, Seniores, & Episcopos, non apud unum Monarcham. R. N. C. Cur enim Monarcha seu supremus Princeps non possit alios

sibi subordinatos adhibere in consilium; & sic communi sensu aliquid decernere, aut exequi per alios sibi substitutos, quod propter negotiorum multitudinem, aut loci distantiam per se non potest?

§. II.

D. Petrus fuit illud Ecclesiae Caput, à Christo constitutum, seu obtinuit Primatum tam inter Apostolos, quam ceteros fideles.

11. **P**ROBATUR 1. Christus promisit D. Petro Primatum: ergo etiam ipsi contulit, cum Christus necessario sit fidelis in promittendo. Ant. prob. præcipue ex c. 16. Matth. v. 18. & 19. Ubi Christus, quamquam praesentes fuerint etiam ceteri Apostoli, ad solum Petrum, postquam ille solus aperte confessus fuerat Divinitatem Christi, dixit: *tu es Petrus, & super HANC PETRAM aedificabo Ecclesiam meam, & porta inferi non prevalebunt adversus eam. TIBI dabo claves Regni caelorum. ET QUODCUNQUE* ligaveris super terram, erit ligatum & in caelis; & *QUODCUNQUE* solveris super terram, erit solutum & in caelis. Quibus verbis clare exprimitur Primatus & suprema in totam Ecclesiam potestas, Petro conferenda, sub duplici Metaphora, scilicet *Petra* seu fundamento, & *Clavium*; quod enim in edificio est *fundamentum*, hoc in Corpore est *Caput*, & in Communitate Primatus. Et cui traduntur *Claves* v. g.

civitatis, illi committitur simul suprema potestas in civitatem, saltem vicaria; quippe per claves significatur suprema potestas tum ex recepta inter homines consuetudine, tum in SS. litteris Apoc. 3.

12. Prob. 2. Christus etiam contulit Primatum & supremam potestatem D. Petro: ergo. A. prob. præcipue ex c. 21. Joan. v. 18. ubi Christus iterum ad solum Petrum, praesentibus quamquam etiam alijs Apostolis & discipulis, dixit: *pasce oves meas*, postquam ter ipsum prius interrogaverat: *Simon Joannis* (hoc est, *Petre*, nam Petrus, antequam Christus ipsi nomen mutaverat ad indicandum futurum officium in firmanda & gubernanda Ecclesia Mat. 16. vocabatur *Simon, Jonæ seu Joannis filius*) *Simon Joannis diligis me plus his?* hoc est, plus quam ceteri praesentes. Ubi advertendum est 1. per *pasce* intelligi omnem actum pastorem, scilicet *praesse, regere, ducere, reducere, dare*

dare cibum, tueri, castigare &c. ut patet ex communi usu loquentium & officio Pastorum. 2. per dō *oves meas* significari universam Ecclesiam, seu omnes omnino fideles, etiam Apostolos, & Episcopos, ut colligitur partim ex adjecto pronomine *meas*, hoc est, *Christi oves*: omnes enim fideles, etiam Apostoli & Episcopi sunt oves Christi; partim ex circumstantijs; nam diligenti plūs ceteris utique Christus voluerit etiam tribuere aliquid præ ceteris, ut sic majori & universaliori potestate remuneraretur majorem & peculiarem dilectionem, sicut Mat. 16. peculiarem confessionem, qua Petrus solus publicè ad Christum dixit, *tu es filius DEI vivi*, remunerari voluit peculiari & ampliori promissione conferendi Primatus & Clavium: partim ex communi SS. Patrum interpretatione, ex quibus solum Leonem M. audiamus. Is serm. 3. de assumptione sua ad Pontif. sic ait: *De toto Mundo unus Petrus eligitur, qui & universalium Gentium vocationi, & omnibus Apostolis, omnibusque Ecclesie Patribus præponatur, ut quamvis in populo Dei multi Sacerdotes sint, multique Pastores, omnes tamen propriè regat Petrus, quos principaliter regit & Christus.* Et infra: *cùm ego* (inquit Christus ad Petrum) *sic inviolabilis petra &c.* tamen tu quoque petra es, quia mea virtute solidaris, ut, que mihi potestate sunt propria, sint tibi mecum participatione communia. Notentur bene hujus S. Patris singula verba, qui exiit Ecclesiam anno Christi 440. adeo que cùm Ecclesia Romana adhuc im-

R. P. Pichler Theol. Polemica,

munis esset ab omni labe Antichristi vel ipsi Sectarijs fatentibus.

Prob. 3. Debet in Ecclesia dari ali-
quod Caput & supremus Monarcha,
qui cum summa potestate præsit omni-
bus fidelibus, ut probatum est §. præ-
cedente: sed aliud Caput, aliud Monar-
cha, non potest assignari, nisi Petrus,
ut patet tum ex allatis textibus Mat. 16.
& Jo. 21. tum ex varijs & magnis præ-
rogativis ipsius Petri, cujusmodi sunt,
quod non tantum primo loco soleat
poni ab Evangelistis, quando recensentur
Apostoli, verum etiam quod ex-
pressè vocetur *Primus*, uti Mat. 10.
*duodecim autem Apostolorum nomina
sunt hæc: PRIMUS Simon, qui di-
citur Petrus &c.* quod Christus soli-
us Petri Naviculam ingressus sit, & ex
ea docuerit Luc. 5. quod pro solo Petro
rogaverit, *ut non deficeret fides ejus*,
illique soli dixerit, *confirma fratres
tuos.* Luc. 22. quod resurgens à mor-
tuis primò apparuerit Petro &c. Tum
ex SS. PP. qui passim Primatum rotun-
dè adstruunt D. Petro, illum vocantes
*Vicarium Christi, Caput Ecclesie,
Principem Apostolorum &c.* ex quibus
illi sexcenti, in Conc. Generali Chalce-
donensi congregati, eum appellarunt
*Petram & Crepidinem Ecclesie Catho-
licæ & Rele fidei fundamentum.* Ori-
genes in hom. 5. in c. 14. Exodi sic ait:
*Vide, magno illi Ecclesie fundamento,
& Petra solidissima, super quam Chri-
stus fundavit Ecclesiam, quid dicatur
à Domino: Modica fidei &c.* S. Hieron. l. 1. contra Jovin. c. 14. *Licet su-
per omnes Apostolos ex aquo Ecclesie
fortitudo solidetur; tamen propterea*

Uq inter

inter duodecim unus eligitur, ut constituto Capite schismatis tollatur occasio. S. Epiphanius in Ancorato: ipse Dominus constituit Petrum Primum Apostolorum, Petram firmam, super quam Ecclesia Dei edificata est, & porta inferi non valebunt adversus illam. Porta autem inferorum sunt haereses & Hæresiarcha. Et S. Aug. per modum admirantis interrogat: Quis nescit, illum Apostolatus (Petri) Principatum cuilibet Episcopatus præferendum? l. 2. c. 1. de Bapt. contra Donat.

14. Ob. 1. Nomine Petri in citatis textibus Mat. 16. & Jo. 21. intelliguntur omnes fideles, vel saltem omnes Apostoli: ergo non Petro, sed toti Ecclesie, vel saltem omnibus Apostolis promittæ & collatæ sunt claves. A. P. Petrus ibi gessit personam Ecclesie; item nomine omnium præsentium Apostolorum edidit hanc confessionem: tu es Christus Filius Dei vivi: ergo. 2. Moriente Pontifice claves habet Ecclesia: ergo penes hanc, & non penes hominem singularem, est summa potestas, quam ab Ecclesia primùm accipit recens electus Pontifex.

R. N. Ant. non enim frustra Christus solum Simonem mutato nomine vocavit Petrum, non gratis dixit in singulari, tu, tibi, quodcumque solveris, pascere &c. Et sanè si intelligeretur tota Ecclesia, sensus verborum Christi esset iste: super Ecclesiam edificabo Ecclesiam meam: vos oves pascite oves meas &c. qui utique esset sensus ridiculus. Petrus quidem gessit personam Ecclesie, non tamen ut vicarius

Ecclesie, & quasi ab Ecclesia deputatus ad recipiendas claves, sed ut Caput & Rector, cui Christus immediate & principaliter promissit ac dedit claves tanquam suo Vicario; quamquam eas dederit in utilitatem Ecclesie, quia Petrus debuit uti clavibus in bonum & salutem fidelium. Claves itaque sunt in Petro tanquam Christi Vicario, & Ecclesie Rectore, in Ecclesia autem tanquam in fine. Rursus: omnium quidem nomine Petrus confessus est Christum, non tamen ut legatus: & vicarius cæterorum Apostolorum, sed ut specialiter illuminatus à Deo, atque ut Caput illorum. Et quia confessus ipse solus est Christum, cæteris assentientibus, ideo ipsi soli promissæ sunt claves, communicandæ tamen etiam cæteris.

Ad 2. N. Ant. nam moriente Pontifice claves remanent in manibus Christi, à quo illas accipit novus Pontifex, non traditione nova, sed institutione antiqua. Ferè sicut si Rex constituens Pro-Regem faceret hoc decretum, quod mortuo Pro-Rege velit in locum prioris admittere illum, quem proceres elegerint, & illi jam nunc eandem potestatem conferat, quam priori concesserat. Ecclesia igitur solum eligit, & quasi præsentat personam, Christus autem huic personæ confert potestatem clavium supremam; sicut v. g. Patronus laicus, aliquem præsentans ad parochiam, non confert ipsi jurisdictionem spirituales, sed Episcopus instituens.

Ob. 2. D. Paulus objurgavit Petrum, & in faciem ei restituit Gal. 2. 15. ergo

ergo non fuit minor Petro. 2. Idem Paulus 2. Cor. 2. ait: *nihil minus fui ab ijs, qui supra modum sunt Apostoli.* 3. Non solus Petrus, sed Petrus & Paulus simul vocantur Principes Apostolorum, & nescitur, uter alteri præfret. R. ad 1. objurgavit non judiciali sententia, sed correptione fraterna, cum bono Zelo & debita reverentia; neque circa fidem, sed circa aliquod factum particulare restitit Petro, quod scilicet incaute simulaverit Judæismum. Ad 2. Nihil minus fuit quoad prædicationem Evangelij, quod æquè à Christo acceperat ac alij Apostoli, & quoad labores Apostolicos; minor tamen fuit quoad jurisdictionem. Et quando Paulus per antonomasiam dicitur *Apostolus*, id fit, quia plures scripsit epistolas & plùs omnibus laboravit, non ideo, quasi auctoritate & potestate emineret super ceteros. Ad 3. Ambo vocantur *Principes Apostolorum*, scilicet quia uterque plurimum laboravit in convertendis gentibus, quia uterque prædicavit Romæ præcipua mundi urbe, ibique Martyrium subiit pro Christo, atque sic uterque maximi apud Deum est meriti, ita ut ignoretur, uter in his præfret alteri. Optimè tamen scitur ex nostris probationibus, quod major sit Petrus potestate & auctoritate; & quod ipse fuerit *ordinarius*, Romæ Episcopus, Paulus autem tantum Petri Coadiutor & quali Suffraganeus, colligitur etiam inde, quia Sedes Romana nunquam tribui consuevit S. Paulo, sed semper appellari *Cathedra Petri*, solusque Petrus dici Pontifex Romanus, nunquam Paulus.

R. P. Pichler Theol. Polemica,

Et utique præcipua Ecclesia non fuerit biceps, quod probrum nulli alteri Ecclesie, ab Apostolis fundatæ & gubernatæ, accidisse legitur.

Ob. 3. Omnes Apostoli dicuntur *fundamentum Ecclesie*, Eph. 2. non minus ac Petrus. 2. Sicut Petro promissum est: *tibi dabo claves, quodcumque solveris &c.* Mat. 16. Ita reliquis Apostolis promissum est: *quæcumque solveritis super terram &c.* Mat. 18. Atque hæc potestas promissa, postmodum Jo. 20. fuit concessa, dum omnibus Apostolis dictum est: *accipite Spiritum S. quorum remiseritis peccata, remittuntur eis &c.* 3. Etiam ceteri Apostoli jubentur pascere gregem Domini. 4. Sic, quod S. Petrus habuerit Primatum inter omnes Apostolos, non tamen inde sequitur, quod potestate & auctoritate ceteros antecelluerit; Primatus enim talis est res, quæ necessariò tantum convenit uni, non item potestas & auctoritas Apostolica. Ita ferè Ludov. Ellies Du Pin Gallus, qui quidem Catholicus esse cupit, tamen propter lubricum calamum, quem in præjudicium Pontificiæ potestatis temerè acuit, meritò temerarius Scriptor audit, cautiùs utique scripturus, modò per aliquot annos adhuc expectare potuisset, dum scilicet famosæ propositiones illæ Parisienses, in præjudicium Pontificis editæ anno 1682. iterum revocarentur, uti nunc revocate sunt approbante Rege.

R. dicuntur *fundamentum Ecclesie*, quatenus prædicarunt Evangelium, propagarunt fidem, fundarunt novas Ecclesias, missi à Christo tanquam legati

U 2 per

per totum mundum; non verò ratione potestatis gubernativa, supremæ & universalis, quæ soli Petro & promissa & data est: proin in quibusdam cæteri Apostoli æquales sunt Petro, non in omnibus. Ad 2. Reliquis Apostolis non fuit promissa & data tam ampla & universalis potestas, sicut Petro; nam reliquorum potestas est restricta ad peccata Jo. 20. Nec alia ipsis promissa est Mat. 18. quàm illa, quæ data est Jo. 20. Econtra Petro illimitatè promissum est: *QUODCUNQUE solveris* &c. sine ulla restrictione, & cura Pastoralis data est in omnes Christi oves sine ulla exceptione: *pasce oves MEAS* Jo. 21. Ad 3. Jubentur pascere tanquam Pastores subordinati Petro, & potestate quasi delegata tantum, & non ordinaria, de quibus verum est illud Pauli: *legatione fungimur pro Christo* 2. Cor. 5. Ad 4. Duppinus malè Primatum Petri distinguit à suprema potestate gubernativa; non enim qualiscunque Primatus Petro concessus est à Christo, sed gubernativus, actualis, quem denotat Metaphora *Clavium, Petra, Capitis, Pastoris Universalis* &c. Deinde ex illa ipsa ratione, ex qua Duppinus dissert. 4. §. 3. probat, Petro competere Primatum, probatur suprema ejus potestas & auctoritas gubernandi totam Ecclesiam, quia sicut necesse est, unum duntaxat esse primum, ita necesse est unum duntaxat esse præditum supremam gubernandi potestate. Quoad hanc igitur cæteri Apostoli non possunt esse æquales Petro; quamquam fuerint æquales in munere docendi, prædicandi ubique, constituendi presbyteros &

Episcopos, fundandi Ecclesias: omnes enim fuerunt universæ Ecclesiæ Doctores & Pastores, omnes habuerunt plenitudinem potestatis, sed non eodem modo & in eodem gradu; nam Petrus habuit tanquam Pastor *Ordinarius*, cui perpetua convenit successio, cum Ecclesia semper indigeat summo Pastore & Capite; at cæteri tanquam legati ad dies vitæ, & ut extraordinarii, quibus in plenitudine potestatis & jurisdictionis non succeditur; siquidem legati munus naturaliter extinguitur cum vita legati.

Dices. S. Augustinus de agone Christiano c. 30. ait: *cum Petro dicitur, ad omnes dicitur: pasce oves meas*; ergo Petrus non debet anteponi cæteris. R. Antequam hoc diceret S. August. præmisit hæc: *non sine causa inter omnes Apostolos hujus Ecclesiæ Catholice personam sustinet Petrus, huius enim Ecclesiæ claves Regni Cælorum date sunt, cum Petro data sunt. Et cum ei dicitur, ad omnes dicitur, pasce oves meas.* Si Petrus pro omnibus sustinet personam Ecclesiæ Catholice, utique in hoc eminent & præferitur omnibus Apostolis: Petrum enim gessisse personam Ecclesiæ propter Apostolatus sui Primatum, & ut Caput, declarat idem S. Doctor in Jo. tr. 124. Igitur cæteris non in eodem gradu dictum est: *pasce oves meas*; sed Petro in gradu sublimiori; alioquin quilibet Parochus, cum sit etiam Pastor ovium Christi, & ipsi aliquatenus dictum sit, *pasce oves meas*, tantam haberet auctoritatem pascendi oves, quantam habuit Petrus: quod S. Aug. nunquam cogitavit; aliàs non
inter

inter hæreses reputasset hanc Aëtij propositionem hæresi § 3. *Presbyterum ab Episcopo nullâ differentiâ debere discerni.*

Urgebis : Omnes Apostoli æquè ac Petrus missi sunt in mundum universum ad docendum ; imò æquè erant pleni Spiritu S. ita ut non indigerent Moderatore & Governatore Petro : ergo. R. Missi sunt, sed non æquè ; hoc est, cum pari potestate & jurisdictione : nam Petri potestas erat ordinaria, illorum tantùm quasi delegata, sine perpetua successione. Apostoli reliqui

quoad suas personas erant quidem pleni Spiritu S. & non indigebant Governatore Petro quoad docendum infallibiliter ; tamen quia reliquorum Apostolorum Successores futuri erant fallibiles, & indigentes Moderatore, supremo Capite ac Pastore, sine cuius cura in infinitas abituri essent Sectas ; subordinatio sub uno supremo Pastore jam instituta est in Apostolis, quia posteris illa futura erat necessaria ; qualis enim Ecclesiam regendi forma erat futura usque ad finem Mundi, talem decebat esse in ipso ejus exordio.

§. III.

D. Petrus habere debuit aliquos Successores in Primatu, & supremo Pontificatu.

18. **P**robatur 1. Christus Ecclesiam suam non instituit pro brevi aliquo tempore, quo vixit S. Petrus, sed duraturam usque ad finem mundi, ut vel Adversarij fateri debent : ergo pro omni tempore futuro debuit ipsi providere de aliquo supremo Capite, & Rectore Universali : ergo D. Petrus habere debuit aliquos Successores in Primatu, seu supremo Pontificatu, ac munere Pastoralis. Siquidem Ecclesia post tempora Christi & S. Petri non minùs indiget, semperque indigebit supremo Capite, & Rectore Universali ; cum semper possint oriri hæreses, & controversiæ fidei, quæ sine supremo Judice dignosci & decidi nequeunt, & cum oves semper indigeant Pastore, subditâ Rectore, discipuli Magistro &c.

19. **Prob. 2.** Ijs argumentis, quibus supra ostendimus, regimen Ecclesiæ esse Monarchicum ; Ecclesia enim semper durare debet usque ad finem Mundi.

Confirmatur 1. In Synagoga fuit perpetua successio summorum Pontificum ab Aarone usque ad ejus finem tempore Christi : ergo & Ecclesia Christiana habere debet, ne sit deterioris conditionis. **2.** Ecclesia debet regi post tempora Christi & Petri, quo modo regebatur statim initio ; aliàs non esset nunc eadem Ecclesia, quæ olim ; nam mutata formâ regiminis mutaretur & ipsa : sed initio regebatur ab uno Capite Christo ; postea D. Petro, Christi Vicario (non Successore, nam Christus ipse nunquam desinit gubernare suam Ecclesiam per influxum gratiæ

tiae internum, & assistentiam, quam praestat suo Vicario) 3. Ecclesia est aedificata super Petrum tanquam fundamentum: ergo ne subtracto fundamento ruat Ecclesia, debet fundamentum perpetuo durare in Petri Successoribus.

20. Ob. In Scriptura S. non fit ulla mentio de Successore Petri: ergo nullus ruit. R. Quamvis explicite nulla fiat mentio, tamen per claram consequentiam inde deducitur, cum Scriptura dicat, *Portas inferi nunquam prevalitur aduersus Ecclesiam, Ecclesia au-*

tem non possit esse acephala seu sine Capite, ut monstravimus. Unde ea, quae Petro tanquam Vicario Christi dicta legantur, etiam intelligenda sunt de eius Successoribus. Dices ergo etiam hoc intelligendum est de Papa, quando Christus ad Petrum dixit: *va-*
de post me Sabana. R. N. illatum; quaedam enim dicta sunt Petro, ut est persona privata, quaedam vero ut est persona publica & Ecclesiae Caput, uti: *confirma fratres tuos, pascue oves meas* &c. Illa non spectant ad Successores, bene tamen ista.

§. IV.

Romani Pontifices fuerunt, & adhuc sunt illi Successores D. Petri in Primatu, & supremo totius Ecclesiae Regimine.

21. **P**robatur 1. Debit semper & adhuc debet aliquis succedere D. Petro in supremo totius Ecclesiae Regimine, ut patet ex §. precedente: sed haec non successit, nec hodie succedit alius, quam Romani Pontifices: ergo isti fuerunt, & adhuc sunt illi Successores D. Petri &c. *Minor* probatur partim negative, partim positive: *Negative* quidem, quia nullus alius fuit unquam agnitus pro Successore D. Petri in supremo totius Ecclesiae Regimine; quamvis enim Episcopi Antiocheni successerint D. Petro in *Episcopatu* Antiocheno, non tamen successerunt in *Pontificatu*; quia S. Petrus, quamvis fuerit etiam Episcopus particularis Antiochenus, tamen Pontificatum non ibi *habuit*, sed postquam deseruit Eccle-

siam Antiochenam, & sedem fixit Romae, secum transtulit Pontificatum, eumque reliquit in Sede Romana, quam exiit ad dignitatem Pontificiam. Unde eadem *Minor* probatur etiam positive: ille succedit Petro in Pontificatu seu in supremo Regimine, qui succedit in illa Cathedra, quam Petrus ad Pontificatum exiit, & quam Petrus moriens tenuit: sed in hac Cathedra succedunt, semperque successerunt soli Romani Pontifices, quia Petrus in fine vitae fuit Episcopus particularis Romae, & simul universalis Pontifex totius Ecclesiae; nam ante mortem nunquam deposuit Pontificatum, seu supremum ac Universale Regimen. Et haec utique causa fuerit, quod Episcopo Romano semper primas dedit Antiqui-

tas, non Antiocheno, non Alexandri-
no; quæ duæ Ecclesiæ, utpote etiam à
D. Petro fundatæ, semper habitæ sunt
Patriarchales in honorem D. Petri: ad
quam dignitatem primùm evecta est
suecessu temporis Jerosolymitana, &
Constantinopolitana ex quodam privi-
legio.

2. 2. Probarur 2. ex auctoritate, quam
Romani Pontifices semper exercuerunt
non tantum in fideles qualescunque,
sed etiam in Episcopos per reliquum
Orbem existentes. Nam 1. Romani
Pontifices statim post obitum S. Petri
pro alijs Nationibus, sicut & ipse Petrus,
ordinarunt, constituerunt, vel confir-
marunt saltem Episcopos, uti & hodie-
dum confirmant; sic Linus, & Cle-
mens, singuli leguntur ordinasse 15.
Episcopos, utique non tot pro Urbe, &
ditione Romana. 2. Deposuerunt
Episcopos male pascentes, alios verò à
suis subditis inique dejectos restitue-
runt; sic teste Bellarmino deposuerunt
omnino octo Patriarchas Constantino-
politanos. 3. Leges dederunt alijs
Episcopis, uti S. Leo Episcopis Cam-
paniæ, Piceni &c. & plenum est Cor-
pus Juris Canonici legibus & ordina-
tionibus Romanorum Pontificum pro
omnibus mundi diæcesibus. 4. ex-
communicarunt personas Augustas,
Regiās, Archiepiscopos, Episcopos:
sic Victor I. excommunicavit omnes
Episcopos Asiaticos, eò quòd nolent
acquiescere Decreto de celebratione
Paschatis. 5. ad Romanos Pontifices,
tanquam ad supremos Judices, fuit
semper appellatum, ab ipsis nunquam
fuit permilla appellatio ad alium Epi-

scopum, ut adeò Concil. Rom. Ge-
nerale VIII. sub Adriano II. ferè per
totum doceat, præsertim in libel-
lo supplici ad Hadrianum Papam,
& can. 13. Romanum Pontificem de
omnium Ecclesiarum Præsulibus judi-
casse, de eo verò quemquam judicare
non posse. 6. damnarunt ortas hære-
ses, & præfederunt Concilijs; sic Cor-
nelius Episcopus Romanus in Conc.
Rom. anno 254. damnavit hæresim No-
vatianorū, & ejus in Pontificatu Succes-
sor Stephanus reproboavit Concil. Char-
tag. & anno 258. contra S. Cyprianum
aliosq; Episcopos Africanos definivit,
baptizatos ab hæreticis non esse rebapti-
zandos. Vid. Baron. ad annum 258.
Unde

Prob. 3. Ex perpetuo & communi 23.
sensu fidelium; Conciliorum Genera-
lium, SS. PP. & Imperatorum Christia-
norum. Concilium Nicænum, ex Ge-
neralibus primum, can. 39. p. 356.
edit. Colon. jam sic declarat: *illo,*
qui tenet Sedem Roma, Caput &
Princeps est omnium Patriarcharum,
quandoquidem ipse est primus sicut
Petrus, cui data est potestas in omnes
Principes Christianos, & omnes po-
pulos eorum, ut qui sit Vicarius Christi
D. N. super cunctos populos, & cun-
ctam Ecclesiam Christianam. Et qui-
cunque contradixerit, à Synodo ex-
communicatur. Arrigite aures & ani-
mum h. Sectarij. Et Romanum sub Adr.
II. cit. act. 3. *Retro, olimque semper,*
tum hæreses & scelera pullularent, no-
xias illas herbas & zizania Aposta-
lice Sedis (Romana) successores extir-
pârunt. S. Opatus Milevit. l. 2. contra
Pai.

Parmentianum ait: *negare non potes, scire te, in Urbe Roma Petro primo Cathedram Episcopalem esse collatam, in qua sederis omnium Apostolorum caput Petrus &c. Petro successit Linus, Lino Clemens &c.* S. Athanas. in ep. ad Marcum Papam scribit: *optamus, ut à vestra sancta Sedis Ecclesia auctoritate, quae est Mater & Caput omnium Ecclesiarum, ea ad correctionem & recreationem fidelium percipere &c.* Ex Imperatoribus Valentinianus in ep. ad Theodos. quae habetur inter praeambulas Conc. Chalced. sic scripsit: *Debemus dignitatem propria venerationis B. Apostolo Petro intemeratam & in nostris temporibus conservare: quatenus beatissimus Romana Civitatis Episcopus, cui Principatum Sacerdotij super omnes Antiquitas contulit, locum habeat de fide & sacerdotibus judicandi.* Et ante hunc Constantinus M. *Roma Principatum Sacerdotum, & Religionis Caput ab Imperatore Caesari constitutum esse.* Vid. Acta Concilij Niceni. Graecorum epistola in Conc. Chalced. Leonem Episcopum Romanum jam saeculo V. appellarunt *Sanctissimum & Beatissimum Universalem Archiepiscopum.* Accedat testimonium ex ore inimici. Calvinus l. 4. Inst. c. 7. s. 5. ita fatetur: *nullum fuit tempus, quo non Romana Sedes imperium in alias Ecclesias appetiverit: ergo etiam primi, & (juxta Adversarios etiam) sancti Pontifices Romani judicaverunt, sibi ex institutione Christi competere imperium; alias utique non appetivissent.*

Jam sciscitor ex te, Lutherane, Cal-

vinista, aut quisquis Romano Pontifici Primatum & supremam ac universalem in omnes fideles potestatem negare audes: potestne esse credibile prudenter, Episcopos, & Principes Christianos, SS. Patres, Doctores, Pastores, sanctissimos quosque, & Christi fideles omnes (exceptis iis tantum, quos tu etiam inter haereticos numeras) ita olim fuisse fascinosos, ut ab uno Episcopo Romano paterentur se mitti sub jugum, eum venerarentur tanquam Christi Vicarium, ejusque sententiam circa res fidei & morum adorarent ut oraculum, idque tot saeculorum decursu, in tanta hominum varietate &c. nisi divino magisterio edocti ex gravissimis causis cognovissent, Romanos Pontifices esse successores D. Petri in Primatu & regimine supremo totius Ecclesiae?

Quaeres 1. An Romanorum Pontificum successio in Primatu Petri sit Juris Divini? R. 1. D. Petrum habere semper aliquos in Primatu successores *Jure Divino* seu ex ordinatione Christi, certum est & de fide. R. 2. pariter certum esse, quod haecenus nullus alius successerit in suprema & Universali Ecclesiae gubernatione seu in Primatu Petri, quam Episcopi Romani. Clarent haec ex dictis. An vero Pontificatus ita annexus sit Jure Divino Episcopatu Romano, ita ut alius Episcopus v. g. Coloniensis, Augustanus &c. eligi non possit in summum Pontificem, certum non est esse de fide; R. tamen 3. id esse probabilius; quia SS. PP. & Concilia Romanum Pontificem absolute vocant Christi Vicarium ex institutione

tionē Christi; nam Marcellus I. in ep. ad Antiochenos scribit, *jubente Domino* Petrum Antiochiā Sedem transtulisse Romam. Et Concil. Lateran. sub Innoc. III. can. 5. Ecclesiam Romanam appellat *disponente Domino* fidelium omnium Matrem & Magistram. Aliud verò Lateranense sub Julio II. ait, Ecclesiam Romanam *Divina institutione* obtinere Primatum. Accedit, quòd in formula Professionis fidei facta à Piò IV. (utique etiam pro futuris sæculis) profitemur, *Romanam* Ecclesiam omnium Ecclesiarum Matrem esse, & Romano Pontifici obedientiam spondemus. Et certè nisi fideles judicassent, Sedem Pontificiam esse annexam Romæ Jure Divino, non tam constanter hunc summum honorem, quem tamen aliæ Sedes, præsertim Constantinopolitana, avidissimè ambiebant, Episcopo Romano detulissent, etiam inter gravissimas persecutiones Imperatorum Gentilium (qui Romæ per 300. ferè annos residebant) Hunnorum, Wandalorum, Longobardorum &c. Romam excindere & Romanos Episcopos delere totis viribus conantū.

24. Quæres 2. Qualis requiratur electio, ut aliquis sit legitimus Episcopus Romanus, & consequenter Summus Pontifex? R. Jure Divino nihil est determinatum circa modum eligendi, sed relictum id est Ecclesiæ. Unde factum, ut Pontifices diverso modo fuerint electi. Nunc eliguntur à Cardinalibus, ita ut post Alexandrum III. in unum conspirare debeant duæ tertiæ suffragiorum. v. g. ex 60. Cardinalibus 40. conspirare debent in unum. Cæterum primæ electioni, à Cardi-

R. P. Piebler Theol. Polemica.

nalibus (vel quibuscunque) facta succedere debet altera, scilicet acceptatio totius, vel ferè totius Ecclesiæ; quod fit, quando vel nemo contradicit electioni factæ, vel tantum pauci, itque tam levis auctoritatis, ut prudenter dubitari non possit, quin à reliquis omnibus fidelibus approbata sit. Quæ acceptatio est quasi confirmatio electionis primæ, aut potiùs altera & absoluta electio, quæ supplet omnem defectum Juris Humani, ita ut contra Pontificem taliter acceptatum nulla possit fieri exceptio circa impedimentum Juris Humani. Utrum autem sit *Articulus fidei*, Pontificem taliter acceptatum, non laborare impedimento *Juris Divini*, & esse *verum* Pontificem, & non tantum putativum, controversa est etiam inter Catholicos Doctores. Plures probabilissimè affirmant, præsertim Doctores nostræ Societatis. Id saltem de fide est juxta omnes, quòd Pontifex taliter acceptatus sit *infallibilis*, si aliquid definiat, etiàm si contingere possit, ut tantum putativus esset. Spectabit igitur ad Providentiam Divinam non permittere, ut aliquis à tota Ecclesiæ acceptetur pro vero Pontifice, qui tamen non sit mas, aut baptizatus, aut alio impedimento Juris Divini laborans: aut si hoc permittere possit, impedire debet, ne aliquid definiat pro articulo fidei: aut si etiam hoc fortè permittere possit, debet ipsum reddere infallibilem circa ejusmodi definitionem, ne scilicet in errorem inducatur tota Ecclesiæ, quæ tenetur sequi doctrinam summi Pontificis, quem putat bona fide esse legitimum.

X

Sol-

Solvuntur Objectiones.

26. Ob. 1. S. Petrus nunquam fuit Roma, saltem Episcopus: ergo Pontificiam Sedem non fixit Roma: ergo Romani Episcopi non sunt ejus Successores. A. prob. tum quia in SS. Litt. ris nihil legitur de profectione Romana Petri, tum quia Auctores non conveniunt de tempore, quo Petrus venerit Romam, tum quia Paulus longissimam scripsit epistolam ad Romanos, quod necessarium non fuisset, si Petrus fuisset Romae; aut saltem Paulus per suam epistolam, quam scripsit ad Romanos, salutasset Petrum: ergo.

R. N. A. D. Petrum vixisse & mortuum esse Romae Episcopum tam communis semper fuit omnium Historicorum, SS. Patrum & fidelium sensus, ut non minus impudens ac stultus censeri poterit, qui negasset, quam qui negaret, Julium Caesarem existisse Romae, & quidem primum Imperatorem; aut Lutherum existisse Wittenbergae, & desecisse à fide Catholica. Audiatur unicus Eusebius in Chronico, Anno 44. ubi sic scribit: *Petrus natione Galilaus Christianorum Pontifex primus, cum primum Antiochenam Ecclesiam fundasset, Romam proficiscitur, ubi Evangelium predicans 25. annis ejusdem Urbis Episcopus perseverat.* Eundem venisse Romam, & ibi crucifixum esse clatis terminis dicit ad finem l. 2. & ad initium l. 3. Hist. Eccles. Non obstante autem hac universali Patrum & Doctorum, quorum ferè ducentorum verba adducit Jodocus Coccius to. 1. l. 7. a. 5. conspuatione Lutherus,

Calvinus, Velenus, & hujus farinae Novatores dubitate aut negare ceperunt; quo fundamento? audire oraculum Lutheri ex tripode: *Omnis historia restantur, Petrum primum fuisse Romae Episcopum, sed mera sunt fabulae.* Colloq. Mens. de Antich. Ad probationem dico, argumentum negativum, ab auctoritate peritum, vanum esse, praesertim si adiant graves rationes in contrarium. Utique enim nihil valet haec argumentatio: Matthaeus non meminit Circumcisionis Christi ergo Christus non fuit circumcisus: Gentiles Scriptores nihil meminerunt de Divinitate aut Miraculis Christi; ergo haec vera non sunt: SS. Littere nihil meminerunt de Luthero; ergo Lutherus non existit. Possunt haec & similia utique innotescere aliunde facti. Auctores non discrepant in ipsa re, sed tantum de circumstantia temporis, quo anno nimirum Petrus venerit Romam; quod substantiae nihil obest. Sicut nemo propterea in dubium vocat, num Christus sit mortuus in cruce, licet de tempore sit lis inter Auctores, utrum nempe 16. vel 18. anno Tyberij id factum sit. Dum Paulus epistolam scripsit ad Romanos, vel Petrus tunc Romam fuit absens physice, constituens varias Ecclesias, quod saepius contigit, vel ipsi Paulus speciales litteras dedit, ut aliqui volunt: fuit igitur causa scribendi ad Romanos, & causa non salutandi Petrum in hac epistola. Denique S. Petrum fuisse Romae, & ibi suam pri-

primam epistolam scripsisse, colligitur ex hac ipsa Petri epistola, quia in ea legitur: *salutat vos Ecclesia, quae in Babylone collecta est*; nam per Babylon intelligitur Roma figuratiter, ut restatur Papias Apostolorum discipulus apud Eusebium l. 2. Histor. c. 15, cui consonat Apocalypsis, in qua Urbs Romana, qualis erat tempore S. Joannis, nimirum Ethnicis superstitionibus turgida, praesertim c. 17. dicitur Babylon, quam idem S. Joan. ruituram praedixit, nempe quoad Imperium temporale, & Gentilismum.

27. Ob. 2. Successio Romanorum Pontificum non est adeo certa: ergo. Ant. prob. 1. quia nescitur, quis fuerit immediatus Successor D. Petri, dum alij ponunt Linum, alij Clementem. 2. quia multi Episcopi Romani fuerunt simoniae & invalide electi, aut violente intrusi. 3. quia per 74. annos, quibus summus Pontifex residebat Avenione in Gallijs, scilicet à Clemente V. usque ad Gregorium XI. Romae nullus fuit Episcopus 4. quia subinde duo aut omnino tres simul fuerunt Pontifices Romani, uti contigit in schismate illo omnium maximo, quod cepit circa annum 1380. & duravit usque ad Concil. Constantiense fere per 40. annos, in quo Concilio demum sublatum est.

R. N. Ant. Ad probationem 1. dico iterum, non esse incertum aut controversum apud Auctores, an aliqui, & quidem Romani Pontifices successerint D. Petro, neque lis est, an aliquis immediatè successerit Petro, in quo omnes conspirant; sed tantum de

R. P. Pichler Theol. Polonica.

tempore, utrum prior Clemente fuerit Linus, ut nobis videtur; quae lis non est de rei substantia. Ad 2. vel ejusmodi Pontifex illegitimè electus aut intrusus postea fuit acceptatus ab Universa Ecclesia, vel non? si prius, uti saepius factum est, cum Ecclesia judicaret, melius sibi esse habere Caput etiam malè constitutum, quam nullum, & tunc factus est legitimus Pontifex per hanc ultimam electionem: si posterius contigisset, Sedes Pontificia fuisset vacua usque ad novam electionem. Ad 3. Pontifices in Gallia residentes fuerunt veri Episcopi & Pontifices Romani, cum non sit de essentia Episcopalis jurisdictionis residentia personalis. Nec alius interea electus aut habitus est pro Episcopo Romano, quam Pontifex Avenione existens. Ad 4. In ejusmodi caestis schismatuna casibus fuit semper unus verus Pontifex, licet non omnibus satis cognitus; si autem nullus re ipsa esset verus, Sedes censeretur vacare. Ceterum non est obligatio obediendi Pontificibus dubijs, nec eorum acta valent, nisi confirmentur à Successore Pontifice certo. Neque illi, qui aliquem habent pro Pontifice opinione probabili, qui tamen re ipsa non est Pontifex, falluntur in aliquo fidei articulo, cum de fide non sit, Papam *dubium & probabilem* esse verum Papam.

Ob. 3. Pontifices Romani splendunt divitijs, & ingenti incedunt pompa. 28. ergo non sunt Successores D. Petri, qui fuit pauper & humilis. 2. Aliqui Pontifices Romani fuerunt valde scelerati: ergo non fuerunt Successores D. Petri.

X 2 84

3. Aliqui etiam lapsi sunt in haereses: utique autem homo haereticus non potest esse Pastor & Rector verè fidelium.

R. ad 1. externus apparatus, & gloria Romanorum Pontificum, est res per se indifferens, neque successionem impedit, aut officium Pastorale variat. Imò opulenta, splendor, & potentia, tantæ personæ conveniens, plurimum prodest ad retundendos Ecclesiae inimicos; & sicut initio Christus pauperem Ecclesiam medijs supernaturalibus, miraculis, martyrijs &c. defendit & propagavit, ita postmodum placuit ipsi eam defendere & propagare adminiculo mediorem naturalium, faciendo illam gloriosam, opulentam, potentem: quæ potentia si abfuisset in Episcopis Germaniae, pridem haereticorum avaritiæ in prædam cessissent adhuc plures ditiones & Episcopatus. Quid multis? Opulentiam & gloriam Ecclesiae Christianae, quæ utique maximè splendere debet in Capite, prædixerunt Prophetae, uti Isaias 49. *Et erunt Reges Nutritij tui, & Regina Nutrices tua; vultu in terram demisso adorabunt te, & pulverem pedum tuorum lingent.* Ad 2. Christus nullibi legitur Officium Pastorale alligasse sanctitati Personæ, sicut valorem Sacramentorum non alligavit prohibiti Ministri. An Rex, si peccet, definit esse Rex? Nunquid Christus hortatur suos, ut *quacunquæ mali Superiores super Cathedram Moysis (Petri) sedentes dixerint, facerent, non autem secundum opera eorum?* Mat. 23. Itaque scelerati Pontifices non quidem sunt Successores Petri & Vicarij Christi quoad exactam vitæ sancti-

moniam; sunt tamen quoad potestatem Apostolicam. Perè sicut sceleratus Sacramentorum Minister, quamvis vitam ducat Apostolis, primis Sacramentorum Ministris, valde difformem, retinet tamen eandem potestatem conferendi Sacramenta, quam habuerunt Apostoli, & habent Ministri sancti, ut nec Adversarij negant. Item sicut Princeps secularis non amittit potestatem *Civilem*, licet vitam ducat sceleratam & *civilibus* moribus non honestam. Cæterum fuerunt valde pauci Pontifices scelerati in tanto numero Sanctissimorum & laudatissimorum Præsulum; & plurima ipsis affinguntur ex odio aut invidia ab haereticis, & malevolis. Ac insuper hi ipsi Pontifices, quos aperte culpamus propter sua scelera, meliores tamen fuere, quàm Auctores adeoque optimi Lutheranorum, Calvinistarum &c. quia nullus ex ijs paucis Pontificibus, qui peccato luxuriæ v. g. infames erant, contra votum Religiositatis & perpetuæ Castitatis publicas nuptias celebravit, nullus suas turpitudines approbavit, & potestatem concessit violandi vota Castitatis, atque ad id alios animavit; uti tamen fecere impiissimi Lutherus & Calvinus, eorumque sectæ, qui inter primipilos habentur à Sectarijs. Cur haeretici semper eructant turpem paucissimorum Pontificum vitam, & dissimulant 34. Martyres, 42. Confessores, publico Ecclesiae judicio *Sanctis* annumeratos, & plerisque alios saltem bonos & laudabiles? scilicet delectantur sordibus. Etiam si sedens super Cathedram Petri malus sit, tamen officium est sanctum, & ipse permanet

permanet esse Successor D. Petri, & rectè vocatur *Santissimus* ratione Officij, quod gerit. Ad 3. Vel Deus nunquam potest permittere, uti hæcenus probabiliter nunquam permisit, ut Pontifex, etiam ut homo privatus, cadat in hæresim, ut cum Bellarm. docent multi, vel si permitteret Deus, ita ut esset notorie hæreticus & contumax, talis Papa definirer esse Papa, & Sedes Pontificia inciperet vacare, sicut per mortem naturalem Pontificis contingit. Si verò esset hæreticus occultus, nihil obesset Ecclesiæ; Deus enim nunquam permittere posset, ut suam hæresim proponeret Ecclesiæ tanquam articulum fidei.

29. Ob. 4. Paulus loquens de potestate Principum Sæcularium dicit: *omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit*; ergo etiam Pontifex Romanus: ergo ipse non est supremus Dominus & Gubernator omnium fidelium. 1. Leo IV. Papa petijt à Ludovico Imperatore Judices, quibus se obtemperaturam promisit. 3. Adrianus I. Carolo M. Leo VIII. Ottoni I. concessit jus eligendi Pontificem, & ordinandi Sedem Apostolicam. 4. Varij Imperatores deposuerunt Pontifices, & alios substituerunt, nominatim Henricus IV. dejecit Benedictum X. & substituit Nicolaum II. Ergo non Pontifices Romani, sed potius Imperatores habent supremam in Ecclesia potestatem. 5. Ipse Paulus Act. 25. *appellavit ad Cæsarem*.

R. ad 1. Paulus ibi non loquitur de determinatè de potestate Sæculari, sed generaliter de omnibus Superioribus, inter quos summus omnium est Papa:

exemplum quidem subjungit de Principe Sæculari, quia Christiani tunc erant accusati alicujus criminis Politici, scilicet seditionis. Ad 2. Leo IV. se tantum subjecit judicio Imperatoris *discrètivo*, quod exercetur sine jurisdictione, non *coactivo*. Ad 3. Adrianus & Leo Imperatori solum concesserunt facultatem confirmandi electionem Pontificis per *defensionis* assistentiam, non per *jurisdictionis* potestatem; quia tunc indigebat Sedes Apostolica præsidio & auxilio Imperatorum contra Longobardos & alios hostes. Si per potestatem jurisdictionis arrogassent sibi Imperatores aliqui Pontificem confirmandi auctoritatem, iniquè fecissent, idque ipsis à nullo Pontifice concessum est, nec concedi potuit. Ad alterum, quod additur, dico, non nisi in *temporalibus* permissum fuisse Imperatoribus *ordinare* Ecclesiam Romanam. Ad 4. Illi Imperatores, qui attentarunt deponere Papas, omnes iniquè & impiè egerunt, præsertim Henricus IV. Cur Adversarij non etiam adducunt exemplum Neronis, D. Petro claves cum vita extorquentis, & sic generosà consequentiâ inferunt, Reges & Pontifices subjeci Parricidis? Interim tamen ex Imperatoribus Otto I. & Henricus III. aliquo modo excusantur, quorum prior Joannem XII. sceleratum & intrusum Pontificem piò quidem Zelò, sed non secundum scientiam, deposuit, alter verò Gregorium VI. non deposuit, sed persuasit, ut sponte cederet. Ad 5. Paulus appellavit ad Cæsarem tanquam ad *Defensorem* contra vexationes Judæorum, non tanquam ad Judicem competentem:

rema: appellavit ad Tribunal Caesaris tanquam ad asylium, non tanquam ad *forum Judiciale*. Vel appellavit de facto, non de jure; quia alium Judicem non agnoscebant ejus Accusatores.

30. Ob. 5. Gregorius M. quem etiam Calvinus & alij Adversarij *Sanctum* appellant lib. 2. ep. 61. Imperatorem vocat Serenissimum Dominum suum, se verò indignum ejus servum: & obedientiam ei se debere ingenuè fatetur.
2. Idem S. Pontifex titulum *Oecumenici* seu *Universalis* Episcopi acriter improbat l. 6. ep. 30. ubi sic ait: *ego fidenter dico, quia quisquis se Universalem Sacerdotem vocat, vel vocari desiderat, in elatione sua Anti-Christum praecurrit, quia superbiendo se caeteris praeponit.*
3. In Conc. Nican. can. 8. sic habetur: *constitutum est, ut Episcopus Aegypti, id est, Patriarcha Alexandrinus praesideat, & habeat potestatem totius Aegypti, quia sic convenit, & quia similiter Episcopus Roma, id est, Successor Apostoli Petri potestatem habet omnium civitatum & locorum, quae sunt circa eam, ac similiter Episcopus Antiochenus, id est, Patriarcha potestatem habet provinciarum totius: ergo Episcopus Romanus non habet Primatum in omnes fideles, Episcopos, & Imperatores.*

R. ad 1. S. Gregorius ex speciali submissione & humanitate id fecit, sicuti teste Joanne Diac. l. 4. vitæ c. 58. omnes Sacerdotes *fratres*, omnes Clericos *filios*, & omnes Laicos vocabat *dominos* suos; quis autem dicat, eum

in his agnovisse aliquam Superioritatem & jurisdictionem erga se. Pariter dum preces & petitiones Imperatoris ex humilitate accipiebat tanquam mandata, quibus obedire voluit, non agnovit in Imperatore aliquam potestatem imperandi proprie dictam: sic & de facto saepe profitebatur nos obedituros illis, qui tamen imperare nobis non possunt. Nam Gregorius erat *Pastor*, Imperator *ovis*, nec id Gregorius ignoravit, nec tacuit; nam l. 4. ep. 31. etiam servum Imperatoris se dicat, tamen addit, Imperatorem debere reverentiam Sacerdotibus exhibere: quod certè non Superioris, sed Inferioris est. Interim Gregorius causam habuit tam humiliter loquendi & scribendi Imperatori; cum iste ex permissione Divina suae potestatis jura transcendens nimium sibi tribueret in Ecclesiam, & Ecclesiae Praesules, ex altera verò parte Gregorius vaide indigeret ope ac amicitia Imperatoris adversus Longobardos Ecclesiae acerrimos hostes. Deinde illis temporibus etiam Imperatores aliqui, ut dixi, nimiam sibi auctoritatem in Romanum Pontificem arrogabant: nam postquam Herulorum & Italia Reges, cum primis Odoacer, & Theodoricus Arianus, turbare ceperunt electionem liberam Romani Pontificis, postmodum Reges Gothorum, & tandem malum exemplum pari tenore secuti sunt Imperatores Romani, cum primis Justinianus, qui electos Pontifices tyrannicè coegerunt confirmationis titulo certam pecuniam summam dissolvere: quam tamen praetensionem velut iniquam rursus abrogarunt alij Imperatores, nempe Constan-

tinianus

tinus Barbatuſ, Ludovicuſ Piuſ &c. Et cū poſtea anno circiter 963. Otho Magnuſ ejuſque filiſ junior haſ tricaſ denio ſuſcitarent, ruſuſ eaſ abrogavit S. Henricuſ ex Duce Bavariæ Imperator. Et hæc Imperatorum arrogantia & viciliſtudo multas turbas ac bella inter Pontifices ac Imperatores ſuſcitavit, cū Imperatores ſuoſ clientuſ per vim intrudebant, quos recuſabat Cle- riuſ Romanuſ; donec tandem Cardinaliuſ Cæruſ prævaluit circa annum Chriſti 1143. liberè eligendo Cæleſtiniuſ II.

Ad 2. Gregoriuſ improbat tituluſ *Univerſaliſ* in illo, cui non competit, & qui ex ambitione eum ſibi tribui contendit, uti fecit Epicoſuſ Conſtanti- nopolitanuſ Joanneſ, quem propterea reprehendit. Pro ſe autem & in ſe non admittit hunc tituluſ, quamvis competentem, partim ſtudio humilitatiſ, partim quia hic tituluſ intelligi poteſt in aliquo ſenſu falſo, nimirum in hoc, quaſi ille, qui *Univerſaliſ* Epicoſuſ dicitur, eſſet ſoluſ Epicoſuſ, adempto aliſ omnibuſ honore & nomine Epicoſopi: in quo ſenſu l. 4. ep. 38. ad Mauritiuſ Imp. ait, nullum Romanorum Pontificuſ uſurpãſſe nomen Epicoſopi *Univerſaliſ*. In quem ſenſu alibi dicit: *ſi unuſ Univerſaliſ eſt, reſtat, ut voſ Epicoſopi non ſitiſ.* Interim quantum Gregoriuſ tituluſ *Univerſaliſ* ex allatiſ cauſiſ renuit, tantum e ipſa in ſe agnovit poteſtateſ *Univerſaliſ*, & ſe geſſit pro Epicoſo *Univerſaliſ*, vel potiùſ *Univerſaliſ* Eccleſiæ, ſeu pro ſupremo Capite omnium Epicoſorum. Siquidem hanc ſupremam

poteſtateſ & Primatuſ exercuit in Epicoſoſ Sicilia l. 2. indict. 10. ep. 4. in Epicoſoſ Africa ep. 32. in Epicoſoſ Gallia l. 7. indict. 2. ep. 112. in Epicoſoſ Dalmatia l. 5. ep. 26. in Epicoſoſ Hiſpania l. 11. ep. 50. in Epicoſoſ Græcia l. 5. ep. 7. ubi ſignificat Epicoſoſ Epiri, ſe cuncta privilegia *Andrea* Epicoſopi confirmãſſe, quaſ prædeceſſoreſ (Romani Pontifices) ejuſ prædeceſſoreſ contulerunt. Et l. 7. ep. 63. ad Joanneſ Epicoſuſ Syracuſanuſ ſic ſcribit: *de Conſtanti- nopolitana Eccleſia* (quaſ tamen omnium maxime ſe ſubtrahere moliebatur juridi- ctioni Romani Epicoſopi) *quiſ eam dubitet Apoſtolica Sedi eſſe ſubjectam? quod & Dominuſ piſſimuſ Imperator, & frater noſter Eufebiuſ ejuſdem civitatiſ Epicoſuſ aſſidue proficitur.* Denique idem Gregoriuſ non tantum exercuit Primatuſ in totam Eccleſiaſ, ſed eundem clarè aſſeruit: nam l. 7. indict. 2. ep. 69. ait: *Sine Apoſtolica Sediſ authoritate atque conſenſu nullat, qua- cunque acta (in Synodo) fuerint, viroſ habent &c. Si quiſ ſeriuſ preſentia aliqua in parte neglexerit, a B. Petri Apoſtolorum Principiſ pace ſe noverit ſegregatuſ.* Et in Pſal. 4. Pœnitenti- aliem: *Simoniacuſ Rex in tantum ſue temeritateſ extendit veſania, ut caput omnium Eccleſiarum Romanam Eccleſiaſ ſibi vendicet, & in Domina Gentiuſ terrena juſ poteſtatiſ uſurpet. Quod omnino ille fieri prohibuit, qui hanc B. Petro Apoſtolo ſpecialiter com- miſit, dicens: Tibi dabo Eccleſiaſ me- am.* Vid. Serrariuſ à p. 372. Demum in ep. de privill. conceſſo Monafterio S. Me-

S. Medardi clarè pronuntiat: *haec Sedes Romana speculationem suam toti Orbi indicis, & novas constitutiones omnibus mittit.* Nunquid haec Universalem potestatem indicant? Ad 3. Ibi solum declaratur, Episcopum Romanum non tantum in districtu Romano suae dioceseos particularis esse Episcopum, sed etiam esse Archiepiscopum & Patriarcham pro certo districtu, scilicet pro Occidente: cum quo Patriarchatu, cui similis erat Constantinopolitanus, Antiochenus, Alexandrinus, & Jerosolymitanus, stat simul potestas Universalis in totam Ecclesiam competens ipsi tanquam Capiti à Christo constituto, & tanquam Pastori omnium Christi ovium; sicut cum Episcopatu stat dignitas & potestas Archiepiscopalis & Patriarchalis in inferioribus Papae Episcopis.

31. Ob. 6. Circa annum Christi 850. inter Leonem IV. & Benedictum III. aliqua femina fuit Papa, dicta Joannes VIII. Sed hoc modo fuit interrupta successio Pontificum, & tota Ecclesia erravit acceptando Pontificem, impedimento Juris Divini laborantem.

R. haec est decantata fabula, tum quia Historici illius temporis, & valde vicini, qui tamen ex professo scribebant seriem Pontificum, ut Anastasius Bibliothecarius, Ado Viennensis, Rhegino Abbas, Otto Frisingensis, Abbas Urspergensis &c. nullam prorsus mentionem hujus rei faciunt, asserentes, post Leonem IV. statim intra paucos dies electum esse Benedictum III. Illi autem Historici, qui ex Catholicis de Papa femina meminerunt, primum post aliqua secula vivebant, uti Maria-

nus Scotus, Sigebertus, & Martinus Polonus, qui insuper non pro certo asserunt, sed *dubio*, adhibendo hos terminos, *dicitur, fama est.* Præterea isti Auctores in alijs rebus Historicis saepe convincuntur errasse vel ex simplicitate, vel ex fraude Schismaticorum, Casari contra Pontificem nimis faventium, ut erat Card. Benno, vel à malevolis corrupti. Quibus plus credendum? Tum quia in circumstantijs hujus fabulae, per se incredibilibus, Adversarij sibi turpiter contradicunt, v. g. de hujus feminae nativitate, nomine, studijs, partu &c. Neque dicas, nostrum fundamentum negandi, quod Papa fuerit femina, esse negativum ab auctoritate petitum, quod diximus inefficax esse. Nam non est pure negativum, sed simul etiam affirmativum, in quantum memorati Auctores synchroni scripserunt tale quid, cum quo stare non potest Papa Joannissa. Certè si fuisset hæc Papissa, debuissent illius mentionem facere, quia spectasset per se ad historiam, cum ex professo scripserint successionem Pontificum. Deinde etsi revera irrepisset femina, tamen propterea non fuisset interrupta successio Pontificum, sed tantum vacasset Sedes per unum aut alterum annum, quibus præfuisse fingitur hæc femina. Præterea non est definitus fidei articulus, non posse irreperere Pontificem putativum, impedimento Juris Divini laborantem. Denique cur Sectarij nobis objicere præsumunt feminam Papissam, cum tamen Calvinistæ in Anglia aperte agnoscant pro Capite Ecclesiae suae, & Lutherani mortuis Regibus & Electoribus &c.

Regi-

Regimen Ecclesie transferant ad superstites eorum Uxores ?

52. Ob. 7. Papa est Antichristus : ergo non est Successor D. Petri. Ant. prob. 1. quia Papa est valde superbus, & ostendit se tanquam Deum, se extollendo super Imperatores & omnem potestatem humanam. 2. Quia facit falsa miracula Laurenti, Oettingæ Veteris &c. 3. Quia Suis imprimat characterem Antichristicum, scilicet per unctionem in Sacramento Confirmationis. 4. Quia Papa sedet in *Templo Dei*, scilicet in Ecclesia Christi. Hæc enim sunt genuina signa Antichristi.

R. Vel Adversarij nomine Antichristi intelligunt illum Magnum, quem recipient Judæi Jo. 5. & tribus annis cum dimidio persequetur Ecclesiam Dan. 7. & Apoc. 12. quem Paulus vocat hominem peccati, non venturum, antequam dissolvatur & de medio fiat Romanum Imperium 2. Thess. 2. qui primum veniet in fine Mundi Mat. 24. Qui negabit, Jesum esse Christum 1. Jo. 2. qui se afferet verum Messiam Jo. 5. qui coli cupiet pro Deo. 2. Thess. 2. ? Et iste Antichristus *Magnus*, quem communiter intelligimus prolata voce *Antichristus*, evidenter non est Papa, tum quia Papa non est persona singularis, sed sunt plures continua successione, tum quia nihil ex signis hujus Antichristi convenit Romanis Pontificibus, cum nullus neget Christum, nec ullus se dicat Messiam, aut Deum &c. Ut adeo non putem, ullum unquam fuisse hæreticum, vel Lutheranum, Calvi-

R. P. Pichler Theol. Polemica.

nistam &c. adhuc ratione utentem, qui revera crediderit aut credat, Papam esse hunc *Antichristum Magnum*, pro quo eum haberi cupiunt ab imperita plebe. Vel nomine Antichristi intelligunt omnes illos, qui adversantur Christo, falsa docendo, ut fuerunt hæretici, aut Ecclesiam Christi persecuendo, de quibus S. Joannes dicit : *nunc Antichristi multi sunt.* c. 2. v. 18 ? Et tunc non Papa, sed illi, qui ab Ecclesia egressi novam doctrinam tradunt (verbò omnes Apostata) Antichristi sunt, & appellantur à S. Joanne, quia statim post citata verba subjunxit : *ex nobis prodierunt* (ab Ecclesia defecerunt) *sed non erant ex nobis.* Nos non ex ipsis, sed ipsi prodierunt ex nobis, seu defecerunt. Si autem nomine Antichristi intelligant quosvis perversos homines, plures longè apud se Antichristos, magni illius Antichristi præambulones, reperient, quàm apud nos.

Ad probationem 1. Non ex superbia se ipsum extollit Papa supra Imperatores & omnem potestatem humanam, sed à Christo ita extollitur, utpote constitutus super omnes oves Christi, inter quas utique etiam numerari cupiunt Principes & Imperatores Christiani. Deum autem minimè se facit Papa aut Christum, quia hunc adorat tanquam unum verum Deum, cujus se Vicarium novit. Quare Adversarij eminentiam summi Pontificis interpretantur pro superbia, quam ipsi Christus contulit, & omnia malignè corradiant, quæ speculationis habent, dissimulantes interima-

Y 7

cla-

clara humilitatis indicia. v. g. dum se vocat servum servorum Dei, dum pauperum lavat pedes & osculatur in Cœna Domini, dum visitat hospitales aedes &c.? Ad 2. Non Papa, sed Deus facit illa miracula ad intercessionem B. V. ad ejus statuas, quæ miracula nec falsâ, nec illa sunt, quæ sicut patrabat Antichristus. Apoc. 13. Ad 3. Character Antichristicus erit sensibilis, omnibusque ejus affectibus necessarius, ut emere possint & vendere &c. Apoc. 13. & 14. talis autem non est Unctio Christum in Confirmatione, nec alius ritus Pontificius. Ad 4. Etiam D. Petrus sedet in Ecclesia Christi: an ergo & ipse fuit Antichristus? Deinde si Pontifex Romanus sedet in Ecclesia Christi, tunc Ecclesia Romana erit Ecclesia Christi: ergo Sectarij non sunt in Ecclesia Christi. Per templum Dei D. Paulus non intellexit Ecclesiam Christi, sed templum Jerosolymitanum, quod ad hanc impietatem restaurabitur, ut dicunt multi Interpretes in c. 9. Danielis.

33. Obijciunt 8. iterum aliquorum Pontificum scelera (non enim facile vel trium foliorum Scriptorem ex modernis Sectarijs reperies, qui non rimetur sordes, & vitam Pontificum jugillet, utique cum defint argumenta solida) præsertim reos agunt Magiæ & Luxuriæ. Sed nullum ex omnibus Pontificibus, ne quidem Sylvestrum I. I. & Gregorium VII. quos maxime accusant, fuisse fædo Magiæ crimine infectum, ostendit Baronius, præsertim ad annum Christi 999. Quidquid dicat

Benno pseudo-Cardinalis, juratus Romanorum Pontificum hostis, utpote ab ipsis depositus, & qui ab eo decepti perperam descriperunt. Pariter primis 900. annis nullus ex Romanis Pontificibus turpi *Luxuriæ* vitio contaminatus est, primusque fuit Sergius III. quem postea ex omnibus vix ultra quatuor secuti sunt, de turpitudine convicti, qui tamen omnes vel intrusi vel alias non satis legitime electi erant, acceptati tamen postea ab Ecclesia, quæ judicabat, melius esse habere Caput, etiam tale, quam nullum, vel incertum. Quanta autem hæc est gloria Romanæ Ecclesiæ, quod tam pauci ex tanto numero, in tanta impunitate, in tanta proclivitate naturæ, huic vitio succubuerint! si Sectarij, eorumque Praecones, uxoribus juncti, tamen sæpe deprehendantur adulterijs, incestibus, & alijs turpitudinibus contaminati: quid mirum, si in summa libertate constituti paucissimi quidam Principes Ecclesiastici, quibus nullum præter virtutem & timorem Domini remedium est conscientia, aliquando lapsi sint? Quorum tamen lapsus plurimorum Pontificum integerrima & sanctissima vita ita operit, ut nemo, nisi sit impudens filius Cham, turpitudinem Patris revelare auserit.

Ut autem videat Lector, quam pauci existerint criminosi Papæ, placet eorum seriem, qua sibi succedebant, ex Bellarmino & alijs annexere, adjectâ singulis, qui ob publica scelera infames erant, hæc nota O (ab Arithmeticis *Nulla dicta*) ijs verò, qui mediocris vi-

ta ac fama, appositò infausta illius nota dimidiò C. illis autem, qui boni fuerunt & laudabiles, litterâ L. denique Sanctis litterâ S; ut uno quasi in-

tuitu cuilibet pateat ad oculum, quinam fuerint Sede Pontificia indigni Pastores, quinam medioeris fortis, quinam laudabiles & sancti.

S E R I E S
PONTIFICUM ROMANORUM.

Nota.	Nomen.	Tempus.	Nota.	Nomen.	Tempus.
S.	Petrus.	34.	S.	Felix I.	273.
S.	Linus.	70.	S.	Eutychianus.	275.
S.	Cletus.	81.	S.	Cajus.	284.
S.	Clemens.	93.	S.	Marcellinus.	297.
<i>Saeculum II.</i>			<i>Saeculum IV.</i>		
S.	Anacletus.	103.	S.	Marcellus I.	304.
S.	Evaristus.	112.	S.	Eusebius.	309.
S.	Alexander I.	121.	S.	Miltiades. <i>aliàs</i> Melchias.	311.
S.	Sixtus I.	132.	S.	Sylvester I.	314.
S.	Telesphorus.	142.	S.	Marcus.	336.
S.	Hyginus.	154.	S.	Julius I.	337.
S.	Pius I.	158.	L.	Liberius.	352.
S.	Anicetus.	167.	S.	Felix II.	358.
S.	Soter.	175.	S.	Damasus I.	367.
S.	Eleutherius.	179.	L.	Siricius.	385.
S.	Victor I.	194.	S.	Anastasius.	398.
<i>Saeculum III.</i>			<i>Saeculum V.</i>		
S.	Zephyrinus.	203.	S.	Innocentius I.	402.
S.	Callistus I.	221.	S.	Zosimus.	417.
S.	Urbanus I.	227.	S.	Bonifacius I.	419.
S.	Pontianus.	233.	S.	Caelestinus I.	424.
S.	Anterus.	238.	S.	Sixtus III.	432.
S.	Fabianus.	239.	S.	Leo Magnus.	440.
S.	Cornelius.	254.	S.	Hilarius.	461.
S.	Lucius I.	255.	S.	Simplicius.	468.
S.	Stephanus I.	257.	S.	Felix III.	483.
S.	Sixtus II.	260.	S.	Gelasius I.	492.
S.	Dionysius.	261.			S. Ana

Nota.	Nomen.	Tempus.	Nota.	Nomen.	Tempus.
S.	Anastasius II.	497.	S.	Agatho.	678.
S.	Simmachus.	499.	S.	Leo II.	683.
<i>Saeculum VI.</i>			S.	Benedictus II.	684.
S.	Hormisda.	514.	L.	Joannes V.	685.
S.	Joannes I.	524.	L.	Conon, <i>alias</i> Cuno.	687.
S.	Felix IV.	526.	S.	Sergius I.	688.
L.	Bonifacius II.	530.	<i>Saeculum VIII.</i>		
L.	Joannes II.	532.	L.	Joannes VI.	702.
S.	Agapetus I. <i>alias</i> Agapitus.	532.	L.	Joannes VII.	705.
		532.	L.	Sifinius.	708.
S.	Silverius.	537.	L.	Constantinus I.	708.
S.	Vigilius.	540.	S.	Gregorius II.	715.
L.	Pelagius I.	555.	S.	Gregorius III.	731.
L.	Joannes III.	560.	S.	Zacharias.	742.
L.	Benedictus I.	573.	L.	Stephanus II.	752.
L.	Pelagius II.	578.	L.	Stephanus III.	752.
S.	Gregorius Magnus.	590.	S.	Paulus.	757.
<i>Saeculum VII.</i>			L.	Stephanus IV.	768.
O.	Sabinianus.	605.	L.	Hadrianus I.	772.
L.	Bonifacius III.	606.	S.	Leo III.	796.
S.	Bonifacius IV.	607.	<i>Saeculum IX.</i>		
S.	Deusdedit.	615.	L.	Stephanus V.	816.
L.	Bonifacius V.	618.	S.	Papthalis I.	817.
L.	Honorius I.	626.	L.	Eugenius II.	824.
L.	Severinus.	639.	L.	Valentinus.	827.
L.	Joannes IV.	640.	L.	Gregorius IV.	828.
L.	Theodorus I.	641.	L.	Sergius II.	844.
S.	Martinus I.	649.	S.	Leo IV.	847.
L.	Eugenius I.	654.	L.	Benedictus III.	855.
S.	Vitalianus.	655.	L.	Nicol. Magnus I.	858.
L.	Adéodatus.	669.	L.	Hadrianus II.	868.
L.	Donus, <i>alias</i> Domnus.	676.	C.	Joannes VIII.	873.
			L.	Marinus I.	883.
				Yy 3	L. Ha.

Nota.	Nomen.	Tempus.	Nota.	Nomen.	Tempus.
L.	Hadrianus III.	884.	L.	Benedictus VII.	975.
L.	Stephanus VI.	885.	L.	Joannes XIV.	984.
L.	Formosus.	891.	L.	Joannes XV.	985.
O.	Bonifacius VI.	895.	L.	Joannes XVI.	995.
O.	Stephanus VII.	897.	L.	Gregorius V.	996.
L.	Romanus.	900.	L.	Sylvester II.	999.
<i>Seculum X.</i>			<i>Seculum XI.</i>		
L.	Theodorus II.	901.	L.	Joannes XVII.	1003.
L.	Joannes IX.	901.	C.	Joannes XVIII.	1003.
L.	Benedictus IV.	905.	L.	Sergius IV.	1009.
L.	Leo V.	907.	L.	Benedictus VIII.	1012.
O.	Christophorus.	908.	L.	Joannes XIX.	1024.
O.	Sergius III.	908.	O.	Benedictus IX.	1034.
L.	Anastafius III.	910.	L.	Gregorius VI.	1044.
C.	Lando.	912.	L.	Clemens II.	1047.
O.	Joannes X.	912.	L.	Damasus II.	1048.
L.	Léo VI.	928.	S.	Leo IX.	1049.
L.	Stephanus VIII.	929.	L.	Victor II.	1055.
O.	Joannes XI.	931.	L.	Stephanus X.	1057.
<i>Muli hic ponunt Leonem</i>			L.	Nicolaus II.	1058.
<i>VII. quem tamen Baronius</i>			L.	Alexander II.	1061.
<i>vocat Pseudo-Pontificē, 936.</i>			S.	Gregorius VII.	1073.
L.	Stephanus IX.	940.	L.	Victor III.	1086.
L.	Martinus II.	943.	L.	Urbanus II.	1087.
L.	Agapetus II.	946.	L.	Paschalis II.	1099.
O.	Joannes XII.	956.	<i>Seculum XII.</i>		
L.	Benedictus V.	965.	L.	Gelasius II.	1118.
L.	Leo VIII.	965.	L.	Callistus II.	1119.
L.	Joannes XIII.	966.	L.	Honorius II.	1125.
L.	Donus II.	972.	L.	Innocentius II.	1130.
L.	Benedictus VI.	973.	L.	Celestinus II.	1143.
<i>Hic ponunt aliqui Bonifacium VII. quem Baronius appellat</i>			L.	Lucius II.	1144.
<i>tyrannum.</i>			L.	Eugenius III.	1145.
				L. Ana-	

<i>Nota.</i>	<i>Nomen.</i>	<i>Tempus.</i>	<i>Nota.</i>	<i>Nomen.</i>	<i>Tempus.</i>
L.	Anastasius IV.	1153.	L.	Benedictus XI.	1334.
L.	Hadrianus IV.	1154.	C.	Clemens VI.	1342.
L.	Alexander III.	1160.	L.	Innocentius VI.	1352.
L.	Lucius III.	1181.	L.	Urbanus V.	1362.
L.	Urbanus III.	1186.	L.	Gregorius XI.	1371.
L.	Gregorius VIII.	1187.	L.	Urbanus VI.	1378.
L.	Clemens III.	1188.	L.	Bonifacius IX.	1389.
L.	Cælestinus III.	1191.	<i>Sæculum XV.</i>		
L.	Innocentius III.	1198.	L.	Innocentius VII.	1404.
<i>Sæculum XIII.</i>			L.	Gregorius XII.	1406.
L.	Honorius III.	1216.	L.	Alexander V.	1409.
L.	Gregorius IX.	1227.	O	Joannes XXII. <i>communiter</i>	
L.	Cælestinus IV.	1241.		XXIII.	1410.
L.	Innocentius IV.	1243.	L.	Martinus III. <i>communiter</i>	V.
L.	Alexander IV.	1254.			1417.
L.	Urbanus IV.	1261.	L.	Eugenius IV.	1431.
L.	Clemens IV.	1265.	L.	Nicolaus V.	1447.
L.	Gregorius X.	1271.	L.	Callistus III.	1455.
L.	Innocentius V.	1276.	L.	Pius II.	1458.
L.	Hadrianus V.	1276.	L.	Paulus II.	1464.
L.	Joannes XX.	1276.	L.	Sixtus IV.	1471.
L.	Nicolaus III.	1277.	L.	Innocentius VIII.	1484.
L.	Martinus II. <i>aliàs</i> IV.	1281.	O	Alexander VI.	1492.
L.	Honorius IV.	1285.	<i>Sæculum XVI.</i>		
L.	Nicolaus IV.	1288.	L.	Pius III.	1503.
S	Cælestinus V.	1294.	C.	Julius II.	1503.
L.	Bonifacius VIII.	1294.	L.	Leo X.	1513.
<i>Sæculum XIV.</i>			L.	Hadrianus VI.	1522.
L.	Benedictus X.		L.	Clemens VII.	1523.
	<i>Aliàs etiam</i> XI.	1303.	L.	Paulus III.	1534.
C	Clemens V.	1305.	L.	Julius III.	1550.
C	Joannes XXI. <i>communiter</i>		L.	Marcellus II.	1555.
	XXII.	1316.	L.	Paulus IV.	1555.
			L.	Pius	

Nota.	Nomen.	Tempus.	Nota.	Nomen.	Tempus.
L.	Pius IV.	1560.	L.	Gregorius XV.	1621.
S.	Pius V.	1566.	L.	Urbanus VIII.	1623.
L.	Gregorius XIII.	1572.	L.	Innocentius X.	1644.
L.	Sixtus V.	1585.	L.	Alexander VII.	1655.
L.	Urbanus VII.	1590.	L.	Clemens IX.	1667.
L.	Gregorius XIV.	1590.	L.	Clemens X.	1669.
L.	Innocentius IX.	1591.	L.	Innocentius XI.	1676.
L.	Clemens VIII.	1592.	L.	Alexander VIII.	1689.
			L.	Innocentius XII.	1691.
			L.	Clemens XI.	1700.
	<i>Seculum XVII.</i>				
L.	Leo XI.	1605.			
L.	Paulus V.	1605.		<i>Summa</i> 247.	

Ex his 247. Pontificibus fuerunt *sancti Martyres* 34. scilicet omnino omnes trium primorum sæculorum, numero triginta, deinde Marcellus I. Sæculo IV. Vigilus & Pelagius I. Sæculo VI. Martinus I. Sæculo VII. *Sancti Ecclesie Doctores* 2. scilicet Leo M. & Gregorius M. alij *Sancti Confessores* 41. Adeoque ex 247. exstiterunt Sanctis annumerati 77. serè tertia pars Pontificum. Quanta gloria Ecclesie Romanæ! Quæ unquam Communitas, quæ Respublica vel profana vel facta, tot sanctos Principes habuit? Neque primitiva tantum Ecclesie sanctorum Pontificum ferax erat; quia post Gregorium M. qui clausit Sæculum VI. adhuc numerantur 18. inter Sanctos relati: Protestor autem, si fortè (quod humanum est) in uno vel altero, à me *Sanctis* anumerato, vel omisso deceptus fuissim, me bona fide procellisse, saluâ per omnia Sedis Apostolicæ auctoritate, cuius est declarare *Sanctos*.

Cæteri fuerunt saltem boni & lauda-

biles (exceptis 11. qui cum scandalo præfuerunt, & alijs 7. qui partim cum laude, partim cum infamia Pontificatum gesserunt) fuerunt boni, inquam, & laudabiles, hoc est, vel nunquam graviter & scandalosè lapsi sunt, vel admissum errorem. v. g. aliquam socordiam, affectum nimium ergo consanguineos, nimiam parsimoniam, vel nimiam liberalitatem &c. aut penitentiâ, aut factis contrarijs, aut alijs egregijs virtutibus emendârunt. Vel etiam egregijs facinoribus insignem virtutem aut scientiam suam comprobârunt, nomènque æternâ memoriâ dignissimum posteris reliquerunt.

Ubi hoc etiam aduerto, nullum ex Germanis Pontificibus non bonum fuisse. Ex Germania enim ad Solium Papale evocati sunt 7. Nimirum *Stephanus XI.* promovente Ottone Imperatore, cuius patria & familia latet. *Gregorius V.* Imperatoris Ottonum stirpis, Sueviæ Dux. *Clemens II.* Saxo, prius

prius Episcopus Bamberg. *Damasus II.* Bavarus, prius Episcopus Brixinae in Tyroli. *S. Leo IX.* Alsatius Comes de Taxspurg, prius Episcopus Tullensis in Lotharingia. *Victor II.* Suevus, Comes de Calb, prius Episcopus Eystettensis. *Hadrianus VI.* Belga, prius per Hispaniam Prorex. Sunt & alij 5. Pontifices ex Romano Imperio Germanorum assumpti, nimirum *Stephanus X.* Lotharingae Dux. *Callistus II.* Burgundiae Dux. *Innocentius V.* Lotharingus.

Bonifacius II. & *Pelagius II.* Gotthi. Caeteros dedit plerosque Italia & Roma. Ex Judaea tamen ortum duxerunt 3. ex Syria 6. ex Africa 3. ex Hispania & Portugallia 4. Ex Francia 10. Ex Dalmatia & Thracia 3. ex Graecia 12. ex Anglia 1. ex Candia five Creta 1. ex Sicilia 3. ex Sardinia 2. toto Romano Germanorum Imperio 12. quos paulo ante honoris gratia nominavi.

ARTICULUS II.

Romanus Pontifex est etiam Caput Conciliorum.

SUMMARIUM.

1. Quid & quotuplex sit Concilium.
2. Ut aliquod Concilium sit generale & legitimum, debet esse convocatum auctoritate summi Pontificis.
3. Dirigi ab eodem vel per se vel per suos legatos praesidente.
4. Potest tamen tam convocationis quam praesidentiae Pontificiae defectus suppleri per subsequentem approbationem.
5. Debent vocari omnes Episcopi Diocesim habentes.
6. Formula celebrandi Concilium habetur Act. 15.
7. Quenam hucusque celebrata sine Concilia generalia, tam legitima, quam illegitima, & mixta.
8. Concilium generale legitimum in suis decretis fidei & morum est infallibile.
9. Et habet potestatem ferendi Leges totum Orbem Christianum obligantes.
10. Non est incertum, an defacto aliqua Concilia fuerint legitima. Etiam Adversarii aliqua agnoscunt & recipiunt. Quas hodie Sellarum ineptas conditiones requirant ad legitimum Concilium.
11. Quid, si Papa solus toti Concilio contradiceret?
12. An & quomodo Concilia faciant novos fidei articulos?
13. Nulla Concilia generalia legitima errarunt unquam.
14. Exponitur status illius famosae questionis, an Papa sit supra Concilium.
15. Afferitur, & probatur ex Scriptura, Papam esse supra Concilium.

R. P. Pichler Theol. Polemicæ

Zz

16.

16. Idem probatur ex Concilijs.

17. Et ex ratione.

18. Diluuntur, qua opponuntur ex Scriptura.

19. Quae ex Concilijs, Pisano, Constantiensi, & Basileensi.

20. Ac ex historia Ecclesiastica.

21. 22. Et demum, qua ex ratione.

S. I.

De natura, varietate, & auctoritate Conciliorum.

1. Sciendum 1. Nomine Concilij in Ecclesia ferè idem significari, quod in Regnis Politicis significatur per Comititia. Quod autem Latine vocatur Concilium, Graecè appellatur Synodus vel Synedrion. Porro Concilium sic definiti potest: est legitimus conventus Praesulum Ecclesiasticorum ad majora fidei & Religionis finienda negotia, v. g. ad damnandas haereses, tollenda schismata, faciendum bellum contra Paganos & Ecclesiae hostes, reformandos mores fidelium, ferendas Leges &c. 2. praecipuam Concilij divisionem esse in Generale & Particulare: Generale, quod etiam dici solet Universale, & Oecumenicum, est, quod celebratur nomine totius Ecclesiae, ad quod omnes totius Orbis Episcopi vocantur, qui commodè vocari & expectari possunt, etiamsi non teneantur omnes comparere, qui scilicet legitime sunt impediti: modò tamen se sistant insignis aliqua multitudo, vel ex singulis Nationibus, vel saltem ex duabus praecipuis Mundi partibus, Oriente & Occidente, uti docet antiqua Ecclesiae praxis. Particulare subdividitur in Nationale, Provinciale, & Dioecesanum. Nationale est, in quo Archiepiscopi & Episco-

pi alicujus integræ Nationis v. g. Germanicae, Gallicae &c. sub uno Patriarcha vel Primatè congregantur. Provinciale, in quo plures Episcopi cum & sub suo Archiepiscopo conveniunt. Dioecesanum, quod frequentius dicitur Synodus, in quo conveniunt Parochi cum & sub Episcopo suo. Nobis sermo erit de Concilijs Generalibus; Particulare enim sicut ingens reperitur copia, ita parva pro Universali Ecclesia est auctoritas, nisi quatenus à summo Pontifice approbata fuerint.

Dico 1. Ad hoc, ut aliquod Concilium Generale sit legitimum, requiruntur 1. ut sit convocatum à summo Pontifice. 2. ut dirigatur ab eodem, vel per se per suos Legatos praesidente. 3. Potest tamen utrumque suppleri per subsequentem approbationem summi Pontificis, sine qua approbatione vel tacita vel expressa Concilium nullius est auctoritatis. 4. ut omnes Episcopi Dioecesim habentes, quantum fieri potest, convocentur, ita ut nullus excludatur positive, nisi sit excommunicatus. Assertio quadrimembris

Probatur quoad primum. Ut Concilium sit legitimum, debet esse legitima auctoritate congregatum: ergo

de

debet convocari ab habente potestatem. Sed potestatem in Episcopos & universos fideles nemo habet, nisi summus Pontifex, ut supra satis ostensum: ergo. Confirmatur: congregare oves spectat ad Pastorem: atqui solus Romanus Pontifex est Pastor universalis, ceteri fideles omnes, etiam Episcopi & Imperatores, sunt oves: ergo. Audi declarationem Concilij Chalcedon. actione 1. pag. 4. edit. Colon. 1606. *Papa Urbis Romæ, inquit, quæ est caput omnium Ecclesiarum, præcipit, ut Dioscorus Alexandrinorum Archiepiscopus non sedeat in Concilio &c. quia, cum personam iudicandi non haberet, præsumpsit, & Synodum ausus est facere sine autoritate Sedis Apostolica, quod nunquam licuit, nunquam factum est.* His tamen non obstantibus potest summus Pontifex ex iusta causa potestatem convocandi Concilium delegare alijs, etiam Sæcularibus. Uel factum jam sæpius est, dum initio Ecclesiæ totum Dominium temporale erat penes Imperatores, quos proinde rogant Pontifices, ut suis sumptibus, qui profus ingentes requirebantur, convocarent Episcopos ex remotis terris, & simul aliquam urbem concederent. Item convocare Concilium possunt Cardinales & Episcopi casu, quo plures se gerunt pro Pontifice Romano, & tunc Concilium taliter congregatum poterit declarare, quisnam sit verus Pontifex, vel depositis litigantibus novum eligere: quo electo poterit procedi etiam ad alias fidei controversias definiendas, si opus sit. Idem dicendum est de casu, quo

R. P. Pichler Theol. Polemica.

Pontifex legitimus incideret in apertam hæresim, & in ea contumaciter persisteret; tunc enim Concilium à Cardinalibus vel Episcopis convocatum posset ferre sententiam declaratoriam criminis in Pontificem, ob quod censeretur Pontificatu esse privatus ab ipso Christo. Ita enim exigit necessitas Ecclesiæ, & providentia Christi, ut nempe Ecclesia semper habeat medium sibi providendi & constituendi legitimum Caput.

Prob. quoad 2. membrum: quia 3. decet, ut Pastor ovibus, & pater præsideat filijs, atque ut isti nihil decernere & definire possint sine ipsius directione, aut saltem consensu & approbatione: sed Papa est Pastor & Pater Universalis, ceteri omnes respectu ipsius sunt oves & filij, etiam Imperatores, Reges, & Episcopi, seu seorsim seu collectim spectati. Confirmatur 1. ex perpetua praxi Ecclesiæ, & exemplo ipsius etiam Apostoli S. Petri, qui fuit Præses Concilij Apostolici Act. 15. ubi primus sententiam dixit, & causam decidit. Circa II. & V. Synodum Generalem posset esse dubium; quod tamen ita solvitur. In II. præsedit Papa Romæ; licet enim vocetur Concilium Constantinopolitanum, tamen partim Constantinopoli conjunctis animis & sententijs Episcoporum tam Orientalium quam Occidentalium celebratum est. Synodum V. seu Constantinopolitanam II. cui quidem Pontifex nec per se nec per Legatos aderat, tamen postea approbavit, & sic defectum præsentis supplevit: id quod etiam de II. seu de Synodo Constanti-

Z z z

no-

nopolitana I. dici potest. Confirm.
2. Concilium Generale debet repræsentare totam Ecclesiam: sed sine Capite præfente & dirigente non repræsentat totam Ecclesiam: ergo.

4. Prob. quoad 3. Ideo requiritur convocatio & præfidentia Papalis, quia sine consensu Papæ tanquam Pastoris nihil possunt legitimè decernere omnes & filij: sed iste consensus Papæ accedit per approbationem & ratificationem Papæ: ergo; quod enim quis ratum habet, & approbat, censetur ipse fecisse. Unde si approbatio & ratificatio Pontificis fiat Concilio adhuc sedente, legitur ipsum Concilium, & suppletur defectus convocationis & præfidentie Papalis: si verò fiat Concilio jam dissoluto, tunc decreta Concilij acquirunt vim suam, & definitiones suam infallibilitatem quoad nos, vel omnia, vel aliqua, prout scilicet ratificaverit & confirmaverit Pontifex vel in totum vel in partem.

5. Prob. quoad 4. Concilium Generale tangit omnes Christiani Orbis partes: ergo æquum est, ut ex omnibus Christianis Orbis partibus advocentur animarum Pastores omnes, & nullus excludatur. Si autem aliqui venire non possint, aut cum ijs dispensetur ex justa causa, vel etiam culpabiliter non compareant, Concilium non redditur illegitimum propterea, sicut nec Comitia Imperij per quorundam absentiam: non enim numerus Episcoporum facit Concilium Generale, sed jus comparandi omnibus factum. Sed notandum est, solos Episcopos de jure esse vocandos (ex consuetudine & privile-

gio etiam Cardinales non Episcopi, quidam Abbates, & Generales Ordinum vocantur) tanquam *Judices*, qui jus habeant suffragij ferendi. Ratio est, quia ferre suffragium de doctrina, quam credere, & leges, quas alij teneantur sequi, officium proprium Pastorum est, requirens jurisdictionem spiritualem & externam, vi cujus inobedientes possint compelli: soli autem Episcopi de jure sunt tales Pastores. Confirmatur id ipsum ex praxi perpetua Ecclesie, *Theologi*, qui vocantur ad Concilium, non sunt *Judices*, nec ferunt suffragium, sed tantum adhibentur tanquam Consilij ad consultandum & disputandum. Multò minus *Laici*, partim propter imperitiam, partim & præcipuè propter defectum jurisdictionis spiritualis. Hinc *Principes Sæculares*, & eorum *Legati* non habent jus suffragij; sed tantum assistunt Concilij tanquam Defensores & Executores. Unde soli Episcopi, & qui jus suffragij obtinuerunt, hoc modo subscribunt: *definiens subscripsi*, ceteri vel non subscribunt, vel sic: *consentiens subscripsi*.

Si cupis in SS. Litteris videre modum & formulam celebrandi Concilium, lege c. 15. in Actis Apostolorum. Ibi initio proponitur quæstio, de qua lis fuit orta & controversia inter Apostolos & Fideles, an videlicet ex *Gentilismo* *conversos oporteat circumcidi*, & *præcipere eis servare Legem Moysi*? (*convenerunt quoque Apostoli, & Seniores* (Presbyteri) *videre de verbo hoc*. En! Apostoli & Presbyteri, non verò Laici, convenerunt ad decidendam hanc quæstionem. *Cum autem magna conquisi-*

tio fieret. En ! accuratè discutitur & examinatur causa tam ab Apostolis quàm à Senioribus seu Presbyteris. *Surgens Petrus dixit ad eos.* En ! Petrus tanquam Præses Concilij sententiam dixit primus, Christianis nimirum non esse imponendum jugum Legis Mosaicæ. *Tacuit autem omnis multitudo, & audiebat Barnabam & Paulum narrantes &c.* Et postquam tacuerunt, respondit Jacobus &c. conformans se sententiæ Petri. En ! populus omnino tacuit, & soli Apostoli locuti sunt, cum esset peruentum ad sententiam definitivam; licet Presbyteros (non verò populum) prius admiserint ad consultandum, ad discussionem & inquisitionem veritatis. *Tunc placuit Apostolis & Senioribus cum omni Ecclesia eligere viros &c.* En ! sententiæ Apostolorum acquiescunt Seniores & tota Ecclesia, & juvant ad executionem illius, nempe ad promulgandum & intimandum alijs quoque Concilij decretum, quod erat huiusmodi: *Videtur est Spiritui Sancto & nobis nihil ultra imponere vobis oneris &c.*

7. Porro Concilia Generalia legitima, seu à Romano Pontifice approbata, & ab Universali Ecclesia recepta, post tempora Apostolorum numerantur 18. scilicet 1. Nicanum I. 2. Constantinopolitanum I. 3. Ephesinum. 4. Chalcedonense. 5. Constantinopolitanum II. 6. Constantinopolitanum III. 7. Nicanum II. 8. Constantinopolitanum IV. 9. Lateranense I. 10. Lateranense II. 11. Lateranense III. 12. Lateranense IV. 13. Lugdunense I. 14. Lugdunense II. 15.

Viennense in Gallijs. 16. Florentinum. 17. Lateranense V. 18. Tridentinum. Prima octo ex istis Concilijs approbata à Pontificibus, & ab omnibus Catholicis recepta esse, constat ex *can. sancta octo dist. 16.* De decem sequentibus patet ex eo, quia illis præfuit Pontifex vel per se, vel per suos Legatos. Tridentinum specialiter insuper confirmavit Pius IV.

Illegitima, seu nec unita cum Capite, nec ab eo postmodum approbata, vel omnino reprobata, nec ab Universali Ecclesia recepta, adeoque nullius auctoritatis sunt septem, 1. Antiochenum. 2. Mediolanense. 3. Ariminense. 4. Ephesinum II. 5. Constantinopolitanum sub Leone Isaurico Imperatore. 6. Constantinopolitanum sub Constantino Copronymo Imp. 7. Pisanum sub Imperatore Maximiliano I. anno 1510.

Partim Legitima, partim Illegitima, seu ex parte solum approbata & recepta, sunt sex, & unum dubium. 1. Sardicense. 2. Sirmiese. 3. Quinisextum, alio nomine Trullanum. 4. Francofordiense. 5. Constantiense. 6. Basileense. Denique *dubium* censetur esse Pisanum anno 1409. tempore schismatis, Gregorio XII. & Benedicto XIII. simul pro vero Papa se gerentibus. Hæc sunt Concilia, quæ fuere, vel saltem dicta sunt *Oecumenica*, seu Generalia. Ex *Particularibus* approbata & recepta ex parte sunt Cæsariense, Laodicenum, Gangrense, Chartaginense III. & IV. Milevitanum I. & II. Arausicanum I. & II. Wormatiense I. & II. ut videre est apud Carranzam, &

Cabassutium. Concilia generalia quo principaliter in ijs actum sit, sequens
 Ideo & tempore habita sunt, quantò tabula exhibet.
 Patrum numerò celebrata, & quid

Concilia Generalia Legitima.

Locus.	Tempus.	Patres.	Acta.
I. NICENUM, sive habitum in Urbe Nicæa: cuius appendix fuit SARDICENSE post aliquot annos habitum.	Anno Christi 327. Papà Sylvestro, & Imperatore Constantino Magno.	Num. 318. Presidentibus Hosio, Vito, & Vincentio Legatis Papæ, quorum primus fuit Episcopus, ceteri duo Presbyteri tantum.	Damnata est heresis Arii, qui Christo negabat Divinitatem, & compositum est Symbolum Nicænum.
II. CONSTANTINOPOLITANUM, Partim Constanti-nopoli in Oriente, partim Roma in Occidente celebra-tum.	An. 381. circiter, Papà Damaso, Imperatore Theo-dosio Seniore.	Catholici 150. Macedoniani, seu Semi-Ariani 36. Nec Papa per se, nec per Legatos presidebat, confirma-vit tamen quoad res fidei.	Damnata est heresis Macedonij, qui negabat Divinitatem Spiritui Sancto, & confirmata Synodus Nicæna.
III. EPHESINUM, seu Ephesi, Asiae Minoris Metropoli, habitum.	Anno 430. circiter, Papà Celestino, Imperatore Theodosio Juniore, & Valentiniano III.	200. Presidente Cyrillo Alexandrino Archiepiscopo, & aliis Papæ Legatis.	Damnata est heresis Nestorij, qui duas in Christo personas ad-mittebat, & ideo B. Virginem non Deiparam, sed Christiparam solum dici volebat, eo quod solum humanam Christi personam genuisset. Contra quem errorem in Salutatione Angelica addita sunt hæc verba: Mater Dei ora &c.

IV. CHAL-

Locus.	Tempus.	Patres.	Acta.
IV. CHALCEDONENSE, dictum ab Urbe Chalcedone in Bithyria, ubi celebratum est.	An. 451. circiter, Papâ Leone Magno, Imperatore Marciano.	630. Presidentibus Legatis Papae Leonis, qui illud etiam confirmavit, sed solum circa res fidei.	Damnata est heresis Eutychetis & Dioscori, qui unam tantum Naturam in Christo admittebant.
V. CONSTANTINOPOLITANUM II.	An. 553. circiter, Papâ Vigilio, Imperatore Justiniano.	165. juxta alios vero 255. Papae praesedit per se, nec per Legatos, approbavit tamen per Epistolam.	Damnata est heresis Origenis, & tria Capita Theodori, Theodoret, & Iba Episcoporum, non illorum persona.
VI. CONSTANTINOPOLITANUM III. cujus appendix dicitur Synodus Trullana, vel etiam Quini-Sexta.	An. 680. circiter, Papâ Agathone, Imperatore Constantino IV.	289. circiter, praesidentibus Petro & Georgio Presbyteris, & Joanne Diacono, Papae Legatis.	Damnata est heresis Monothelitarum, qui unam tantum in Christo voluntatem esse dicebant.
VII. NICANUM II.	An. 781. circiter, Papâ Adriano, Imperatore Constantino & Irene ejus matre.	350. presidentibus Petro Archiepiscopo & Petro Abbate, Legatis Patrum.	Damnata est heresis Iconoclastarum, Leonis Isaurici & Constantini Copronymi Imperatorum, qui sacras Christi & Sanctorum imagines omni honore spoliabant.
VIII. CONSTANTINOPOLITANUM IV.	An. 869. circiter, Papâ Adriano II. Imperatore Basilio.	102. Presidentibus Legatis Pontificis.	Photius Patriarcha Constantinopolitanus, per vim intrusus, rejectus est, & restitutus Ignatius Iconomachi denuo damnatus.

Locus.	Tempus.	Patres	Acta.
IX. LATERA- NENSE I. sic di- ctum à Palatio Lateranensi Romæ.	An 1122. circiter. Papâ Calistò II. Im- peratore Henrico V.	300. & amplius presidente ipso Pa- pâ per se.	Pro Pace inter Ec- clesiam, & Imperium. Item de bello contra Saracenos ad recupere- randam Terram sanctam.
X. LATERA- NENSE II.	An 1139. Papâ Innocentiò II. Im- peratore Lothario II. vel sub Rege Romano Conrado.	Circiter 1000. Pre- sidente ipso Papâ per se.	Contra Antipapas A- nacletum, & Victo- rem. Pro Jure Cleri, & reformatione Mo- rum.
XI. LATERA- NENSE III.	An. 1179. circi- ter, Papâ Ale- xandro III. Impe- ratore Friderico, I.	Circiter 300. Pra- sidente Papa per se.	Damnati sunt Catha- ri, quos aliqui vocant Waldenses, & Albi- genses, hæretici. Mul- ta quoque statuta sunt pro electione Papa, & reformatione Morum.
XII. LATERA- NENSE IV.	An. 1215. Papâ Innocentiò III. Im- peratore Friderico, II.	Episcopi plusquam 400. Prelati mi- nores circiter 800. presidente Papâ per se.	Contra hæreses Albi- gensium, & errores Joachimi Abbatis. I- tem de pace inter Christianos, & pro recuperatione Terra sanctæ.
XIII. LUGDU- NENSE I. dicitur ab urbe Lugduno in Gallia.	An 1245. Papâ Innocentiò IV. Im- peratore Friderico II.	140. Presidente ipso Pontifice per se ipsum.	Excommunicatus & depositus est Impe- rator Fridericus II. seu Barbarossa, Pa- pa rebellis & decreta Expediitio in Palesti- nam.

Locus.	Tempus.	Patres.	Acta.
XIV. LUGDUNENSE II.	An 1274. Papa Gregoriò. X. Imperatore Rudolpho.	Fere 1000. ex quibus Episcopi 500. presidente iterum ipso Papa.	Damnata haresis Græcorum, qui dicunt Spiritum S. non procedere à Filio, sed à solo Patre. Facta quoque unio cum Græcis, quorum Imper. Michaël Palæologus ipsemet erat presens. Simul actum de recuperanda Palæstina.
XV. VIENNENSE dictum ab urbe Vienna in Gallijs.	An 1311. Papa Clemente V. Imperatore Henrico VII. Ab hoc Papa sunt illæ Constitutiones, que vocantur in Fure (canonico Clementina).	Circiter 300. Episcopi presidente iterum Papa.	Damnata hareses Beguardorum, Beguinorum, & Fratriculorum. Extinctus ordo Templariorum (sic dictorum, quia Hierosolymis habitabant juxta templum) ob varia scelera. Actum rursus est de Expeditione in Terram sanctam.
XVI. FLORINTINUM, Florentie in Italia habitum, Ferraria inchoatum.	An 1438. inchoatum Ferraria, Papa Eugeniò IV. Imperatore Alberto.	Subscripserunt 141 alij multi prius discesserant. presedit ipse Pontifex.	Contra errores Græcorum, quorum Imperator Joannes Paleologus presens erat. Facta unio Græcorum & Armenorum cum Latinis, sed illi post reditum in Græciam ad pristinos errores redierunt.

Locus.	Tempus.	Patres.	Acta.
XVII. LATERA- NENSE V.	Inchoatum 1512. sub Julio II. & abso- lutum anno 1517. sub Leone X. Imper. Maximiliano I.	114. presidente ip- so Papa.	Ad tollendam schis- ma, propagatum per Concilium Pisanum. Decretam in eo Expe- ditionem contra Tur- cas impedivit seditio Lutheri.
XVIII. TRIDEN- TINUM, Triden- ti in Germania cap- sum, Bononia con- tinuatum, & Tri- dentis absolutum.	Inchoatum 1545. Papâ Paulo III. continuatum sub Julio III. Mar- cello II. & Paulo IV. finitum 1563. sub Pio IV. Impera- tore Carolo V. & Fer- dinando I.	Subscripti 255. Multi non po- terant expecta- re finem Concilij, quod duravit per 18. annos, presi- dentibus Legatis Papa, non tamen semper iisdem.	Damnati Lutherani & Sacramentarij, a- liique Secularij. Re- formati mores, pra- sertim in Clero, qui erant valde corrupti. In nullo alio Concilio tam multi fidei arti- culi adeo clarè eluci- dati, & morum dis- ciplina tam sedulo in- staurata est, quam in Tridentino.

Concilia Generalia Illegitima.

I. ANTIOCHENUM.	An. 345. Papâ Ju- lio I. Imper. Con- stantio Ariano.	Circiter 90.	Damnatus est inique Athanasius, & via ad e- versionem Concilij Niceni I. attentatâ patefacta.
II. MEDIOLANENSE.	An. 354. Papâ Liberio. Imper. eo- dem Constantio.	Circiter 300.	Oblique damnata est fides Catholica.
III. ARIMINENSE. S. E. non illud, quod sub Liberio Papa anno 359. habitum est.	An. 363. juxta alios 373. Papâ Damaso. Amp. eo- dem Constantio.	Circiter 600.	Sublatum est de Sym- bolo Nomen Homousi- os, hoc est, Consubstan- tialis, partim ex erro- re Lingua, partim per fraudem Arianorum.

Locus.	Tempus.	Patres.	Acta.
IV. EPHESINUM II. quod merito vocatum est Latrocinium, quia omnia acta sunt vi.	An. 449. Papā Leone Imper. Theodosio Juniore.	Circiter 128.	Absolutus est Euthyches, & eius haeresis confirmata. Leonis Legati fugati, & S. Flavianus Episc. Constantinop. occisus.
V. CONSTANTINOPOLITANUM sub Leone Isaurico.	An. 730. Papā Constantino Imper. dicto Leone Isaurico.	Plerique fuerunt Laici.	Actum est contra Christi, Sanctorumque Imagines.
VI. CONSTANTINOPOLITANUM sub Constantino Copronymo.	An. 754. circiter. Papā Stephano II. vel III.	Circiter 338.	Desinitum est, Christi, Sanctorumque Imagines omnino abolendas esse.
VII. PISANUM. non illud, quod infra dubium esse pronuntiabimus.	An. 1510 circiter. Papā Julio II. Imper. Maximiliano I.	Patrum numerum non reperi.	Congregatum est ab Imperatore, & Rege Gallia, & aliquot Cardinalibus contra Julium II. sed mox reprobatum in Concilio Laterano V. sub eodem Julio II. & Leone X.

Concilia Generalia , partim Legitima,
partim Illegitima.

Locus.	Tempus.	Patres.	Acta.
I. SARDICENSE, appendix Conc. Nicæani I.	An. 351. Papâ Juliano I. Imper. Constantio Ariano.	300. Occidentales, 76. Orientales,	Occidentales confirmarunt fidem Catholicam, Orientales stabant pro Ariana heresi. Horum acta rejecta sunt.
II. SIRMIENSE.	An. 356. Papâ Liberio. Imper. Constantio eodem.	Non reperi numerum Patrum.	Edite sunt dua formula fidei inter se dissentientes, una Catholica, altera blasphemica. Damnata est heresis Photini, que damnatio ab Ecclesia recepta est.
III. QUINISEXTUM, Constantino-poli in Palatio Trullo habitum, unde ejus Canones dicuntur Trulliani.	An. 692. circiter. Papâ Sergio Imper. Justiniano II. seu Juniore.	211. Papa nec per se, nec per suos Legatos presedit, illudque statim comprobavit.	Canones 102. adjecti sunt Synodo V. & VI. Generalibus, & ideo appellatur Quinisextum (nam sexta Synodus omnino nullos edidit Canones) ex quibus aliqui tantum postea recepti sunt.

IV. FRAN-

Locus.	Tempus.	Patres.	Acta.
IV. FRANCOFORDIENSE, vix mereitur appellari Generale. cum nulli Episcopum, tum non Orientales inter. fuerint.	An. 794. Papá Adriano I. Carolo M. Rege Francorum, tum non dum Imperatore.	300. Legatis Papae presidentibus.	Approbatum, & confirmatum quoad eam partem, in qua definitur, Christum esse Filium Dei Naturalem, & non tantum Adoptivum: reprobatur, quatenus ex errore damnat Synodum VII.
V. CONSTANTIENSE, Constantia ad Lacum Bodamicum habitum.	Inchoatum anno 1414. Papá Joanne XXIII. Imper. Sigismundo, finitum 1418 sub Martino V.	Episcopi fere 300. Minores Pralati fere 700.	Ablatum est schisma & depositis tribus Antipapae electus est Martinus V. Damianus Wicleff, & Huss, posterior etiam vivus combustus. Approbatum a Martino V. excepta Sess. IV. & V. qua Papam subjiciunt Concilio.
VI. BASILEENSE, inchoatum Basilea ad Rhenum, & absolutum Lacum Genevensem.	Inchoatum 1431. Papá Eugen. IV. Finitum 1449. sub Nicolao V.	Numerum Patrum non reperi. presidentibus, sed ad tempus tantum, Legat. Pont.	Elegit Pseudo-Pontificem Amadeum Ducem Sabaudia, qui ductus est Folix V. Nihil in eo approbatum, nisi quedam circa Benefic. Ecclesiastica.
VII. PISANUM, in Italia habitum: de quo dubitum est, an sit legitimum, vel non.	An 1409. Gregorio XII. & Benedicto XIII. pro Papa vero se gerentibus.	Episcopi 180. Minores Pralati 900.	Deposuit Gregorium XII. & Benedictum XIII. & elegit Alexandrum V. schisma tamen non sustulit, sed auxit.

8. Dico 2. Concilium Generale legitimum est infallibile in definiendis fidei articulis, & faciendis morum decretis. Pro recta intelligentia assertionis adverte 1. non asserti à nobis, tale Concilium esse infallibile quoad omnia illius verba & facta, aut omnia esse fide Divina credibilia, sed ea tantum, in quibus est sententia Concilij definitiva. Unde infallibile non est quoad rationes & argumenta, quibus Concilium probat suas definitiones, quia Definitiones non nituntur illis argumentis humanis, sed inspiratione Divina, quæ quidem postulat humanos discursus, sed solum ut dispositionem præviã. Item infallibile non est quoad decisiones personam particularem spectantes, aut circa quaestiones facti, saltem particularis, non habentis necessariam connexionem cum quaestione juris, aut aliquo fidei articulo aliunde satis revelato; quia error circa personam aut factum particulare, v. g. hunc hominem esse excommunicatum, aut docuisse hæresim &c. non affert grave incommodum Ecclesiæ, nec totius Ecclesiæ interest; quare nec Ecclesiæ huiusmodi veritatem definire intendit. Adverte 2. tantum eatenus asserti infallibilitatem Concilij in *Decretis Morum*, quatenus ea, quæ præcipit, certò honesta, & ea, quæ prohibet, certò inhonesta & mala esse necesse est. Seu infallibile tantum est quoad *substantiam*, ita ut consilium vel præcipere malum, & dissuadere vel prohibere bonum nequeat. Siquidem quoad *modum & circumstantias* errorem contingere non reuignat, v. g. per nimiam multitudinem aut arduitatem Legum, vel

casu, quo propter certas circumstantias in aliquo loco vel tempore &c. leges non sunt utiles Communitati. Et hinc etiam leges optimæ possunt iterum abrogari mutatis circumstantijs; sicut abrogata est lex de suffocatis & sanguine non comedendis lata in Concilio Apostolorum Act. 15.

Probatur nunc assertio 1. Tota Ecclesiæ Christi errare non potest: sed erraret, si Concilium Universale in fidei & morum decretis posset errare; quia Concilium Universale representat totam Ecclesiã, & utique, si Doctores & Pastores in Concilio congregati errare contingeret, fideles & oves omnes errare necesse foret, cum oves teneantur sequi suos Pastores, & fideles suos Præpositos. M. prob. Si posset errare tota Ecclesiæ, tunc nulla posset elici fides Divina, & certa, imò nec de ipsa Scripturæ S. existentia, integritate, & sensu, adeoque de nullo prorsus articulo fidei haberemus infallibilem certitudinem; unde enim? Atque sic tolleretur ex Mundo omnis fides. Deinde vana & nulla esset promissio Christi, dum dixit: *portæ inferi non prævalent adversus Ecclesiã*. Mat. 16. Et Paulus falsò Ecclesiã appellasset *columnam & firmamentum Veritatis* 1. Tim. 2. Confirmatur. Non est major auctoritas in Ecclesiã, quam Concilium Generale cum suo Capite unitum: ergo si datur in Ecclesiã auctoritas aliqua infallibilis, illa est penes Concilium Generale, quod representativè est tota Ecclesiã, si cum Capite sit unitum.

Prob. 2. Concilium Apostolorum Act. 15. propter assistentiam Spiritus S. erat

erat infallibile; quia dixerunt: *visum est Spiritui S. & nobis*; ergo & alia Concilia Generalia erunt infallibilia propter eandem assistentiam Spiritus S. quippe assistentia Spiritus S. non minus est necessaria cæteris Concilijs, ne his errantibus tota Ecclesia in errorem prolabatur: nec minus est promissa Apostolorum Successoribus Jo. 16. v. 13. *cum autem venerit ille Spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem.*

9. Dico 3. Penes Concilium Generale est etiam suprema potestas ferendi Leges, totum Orbem Christianum obligantes. Probatur. penes Ecclesiam est potestas *solvendi & ligandi* Mat.

16. & 18. *Qui Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut Ethnicus & Publicanus.* rursus Mat. 18. Et Paulus jubet Hebr. 13. *Obedite Præpositis vestris.* &c. Ergo penes fideles est obligatio obediendi, & audiendi Ecclesiam; ergo hoc ipso penes Ecclesiam est potestas obligandi omnes fideles. Atqui Concilium Generale saltem repræsentative est tota Ecclesia: ergo. Confirmatur. Exigit bonum publicum, ut detur aliqua suprema auctoritas in quacunque republica, habens potestatem ferendi Leges, & obligandi omnes: atqui major auctoritas in Ecclesia non datur, quam Concilij Generalis: ergo.

Solvuntur Objectiones.

10. Ob. 1. Incertum est, utrum hactenus ullum Concilium fuerit legitimum: ergo. A. prob. 1. Incertum est, an illi, qui convenerunt, Episcopi fuerint veri Episcopi, scilicet verè baptizati, legitime ordinati &c. atqui nisi veri Episcopi conveniant, Concilium non est legitimum: ergo. Idem argumentum pugnat contra Papam, Concilio præfidentem. 2. Incertum est, utrum congregati Episcopi quaestiones decidendas ritè examinaverint, sententiam liberè & sine vi dixerint &c. 3. Aliunde non constat, aliqua Concilia hactenus fuisse legitima, quam ex Historijs Humanis, & communi fama: sed ab istis possumus falli: ergo.

R. N. A. Ad probationem 1. & 2. dico, saltem sub disjunctione certum

esse, Deum non posse permittere, ut Episcopi in Concilio congregati omnes, vel potiores, non sint baptizati, legitime ordinati &c. ut sententiam suam temerè, vel coactè dicant circa res fidei, ut Pontifex, qui Concilio præfidet, vel illud approbat, non sit verus Pontifex, sed putativus tantum: vel, si hæc permittere fortassis posset Deus, eum tamen teneri ejusmodi Pontificem & Episcopos, putativos solum, aut temerè, vel coactè sententiam ferentes, ita dirigere, ut circa fidei & morum decreta errare non possent: vel saltem teneri efficere, ut Ecclesie constaret, Papam aut Episcopos esse tantum putativos, aut eos dixisse sententiam temerè, vel coactè. Ratio est, quia alias in errorem incideret tota Ecclesia, quod fieri certo

repugnat. Ad 3. Illis, qui vivunt, quando celebratur Concilium, potest ejus legitimitas constare evidenter, saltem evidentiâ morali: posteris verò constar ex traditione, historijs, & fama communi, quæ pariunt evidentem credibilitatem, & fundare possunt fidem certissimam (saltem quoad dogmata fidei & morum decreta in Concilio facta) nam historia, & fama, ac similia credibilitatis motiva, licet appareant esse præcisè humana, tamen assumuntur à Deo, & fiunt ipsa locutio Divina passiva partialis, vel saltem applicant certissimè Veracitatem Divinam. Si post habitum Concilium definiatur, hoc vel illud Concilium fuisse legitime celebratum, tum accedit specialis certitudo Metaphysica quoad nos.

Dein adverto, à Calvinistis & Lutheranis non posse in dubium vocari omnia Concilia, si velint insistere Majorum suorum vestigijs; siquidem hi prima & antiqua Concilia, nominatim Nicænum I. Constantinopolitanum I. Ephesinum I. & Chalcedonense, ac eorum decreta admittunt & amplectuntur, ut passim in ipsorum libris videre est, imò & Symbolis: Confessio Calvinistarum Gallica facta à Beza, in Latinum fideliter versa à Francisco Feuardentio Ord. Minor. Reg. Observ. art. 6. sic dicit: *admittimus, quod determinatum fuit per Antiqua Concilia, & detestamur omnes sectas & hæreses, quæ rejectæ fuerunt per sanctos Doctores, ut per sanctum Helarium, sanctum Athanasium, sanctum Ambrosium, sanctum Cyrillum, Calvinus & Beza nominatim admittere scribuntur*

Nicænum, Constantinopolitanum, Ephesinum, Chalcedonense. Confessio Augustana Lutheranorum citat ipsum Concilium Nicænum, & varias hæreses damnatas rejicit, ab antiquis Concilijs, præsertim citatis quatuor, damnatas & rejectas, quas ex nullo alio capite potuit cognoscere certò ac infallibiliter, nisi ex auctoritate antiquorum Conciliorum: consequenter debet his Concilijs infallibilem auctoritatem adstruere, cum eorum amplectatur doctrinam tanquam doctrinam fidei. *Concilijs primis subscribimus manu & corde*, ait Hottingerus in *Biblicher Prob der Zürcherischen Catechismi* p. 1. c. 3. mihi fol. 137. Conspirant plerique omnes, cum serè omnes fateantur, saltem per aliquot sæcula puritatem orthodoxæ doctrinæ in rebus fidei persistisse in Ecclesia Romana: quamquam minime conveniant de tempore, quo illa puritas doctrinæ desierit. Nam Bullingerus adversus Brenz. c. 7. p. 1. desisse putat primum post 6: vel plura sæcula, Beatingerus Opusc. de Sect. p. 27. Ital. vers. post quatuor sæcula, Hottingerus in ep. dedic. Operis *der Weegweiser* dicti post tria &c. &c.

Opponunt Lutherani contra recentiora Concilia, præsertim contra Tridentinum, & has condiciones ad legitimum Concilium requirunt. 1. Si ex sola Scriptura, & non ex Traditionibus feratur sententia. 2. Si decisio fiat non secundum pluralitatem suffragiorum, sed secundum Regulam Verbi Divini. 3. Si Papa prius absolverit omnes Prælatos juramento fidelitatis. 4. Si Papa neque judicet, neque præsit in Conci-

Concilio, quia est altera pars. R. has conditiones esse proflus ineptas, iniquas, nec in Scriptura Sacra nec in sana ratione fundatas. Repugnant præterea antiquæ praxi Ecclesiæ, & Concilij, quæ ab ipsis Adversarijs habentur pro legitimis. Concilia enim prima non ex sola Scriptura tulere sententiam v. g. baptizatos ab hæreticis non esse rebaptizandos, baptizandos esse parvulos, Deum esse trinum in Personis, in Christo duas Naturas, non verò duas reperiri Personas &c. quæ in Scripturis vel non sunt comprehensa, vel saltem clarè non definita. Dein in Concilijs non deciduntur ea, quæ in Scripturis jam clarè sunt comprehensa, sed quæ in ijs sunt dubia, vel omnino non comprehensa; quomodo ergo ex solis Scripturis ferenda erit sententia? Adde, quòd de ipsa Scriptura non satis constat, nisi ex Traditionibus, & quòd Traditiones recipiendis esse definiiverit Concilium Nicanum II. Prima igitur conditio proflus inepta est, imò & altera; nam ex pluralitate suffragiorum desumi debet, quid Verbo Divino (scripto vel non scripto) conforme sit, quid difforme: & id in antiquis Concilijs semper observatum est, & pronuntiatum secundùm pluralitatem suffragiorum. Tertia manifestè est iniqua; cum Papa sit legitimus Superior, cui Jure Divino, Naturali, & Humano inferiores tam diu debent obedientiam, quàm diu legitime non deponitur. Quare pariter est contra Jus Papæ, qui est Pater Patrum, & Jure Divino supremus Judex; item est contra praxim antiquorum Conciliorum omnium.

R. P. Pichler Theol. Polemica,

Neque Rex in Politicis ullo modo arceri potest à judicando & præsidendo Comitibus, quamdiu est Rex, licet tantùm Jure Humano habeat Regiam potestatem, Multò minus arceri poterit summus Pontifex, qui supremam potestatem habet Jure Divino, & immediatè à Christo.

Ob. 2. Si Concilia Generalia non sunt legitima, nisi accedat consensus Papæ, vel præsentis, vel saltem postea approbantis, tunc solus Papa potest refragari judicijs omnium aliorum Episcoporum, & ipse contra omnes aliquid definire: sed hoc dici non potest, quia arroganter suam judicium anteponeret tot sapientissimorum virorum communi sensui, & ipse temerè definirer: temerè autem definiens utique non habet assistentiam Divinam: ergo non requiritur consensus Papæ vel præsentis vel saltem approbantis Concilium, ejusque Decreta.

R. iterum cum disjunctione, vel Divinam Providentiam nunquam posse permittere, ut Pontifex adversetur omnibus in Concilio congregatis, & contra omnes intendat aliquid definire: vel si hoc permetteret, debere Pontificem ita dirigere, ut saltem privatim consuleret multos viros sapientes, implorato etiam Divini Spiritus afflatu (si enim hæc præstaret privatim, non procederet temerè) vel, si etià permetteret sine ejusmodi consultatione privata eum aliquid definire contra omnes, tunc quæro; vel certò constaret Ecclesiæ, Papam ita temerè procedere, vel non constaret; si certò constaret, Papæ sententia esset nullius roboris, cum

Bbb

te-

temerè (& quidem notoriè) definiendi nec Deus assistat, nec Ecclesia ei parere teneatur: si verò non constaret, tunc teneretur Deus in ejusmodi circumstantijs (quæ quidem nunquam factæ sunt, nec fiunt, imò probabiliter repugnant) suâ assistentiâ reddere infallibilem in nostra sententiâ, qui defendimus, Papam esse supra Concilium. In contraria autem sententiâ Deus teneretur infallibiles reddere cæteros Patres in Concilio congregatos. Notetur bene hæc responsio, qua dicimus, Deum vel non posse permittere, ut Pontifex temerè, contra omnes Concilij Patres, & sine prævia saltem privata deliberatione aliquid definiat: vel, si possit, hoc permittere, debere ei ita assistere etiam temerè definiendi, ut non erret: vel saltem debere manifestare, quòd Pontifex temerè procedat, siquidem hæc responsio viam ocludit excipiendi contra Pontificum & Conciliorum definitiones eo prætextu, quòd non cerò constet, an factæ sint modo debito, an verò temerè & inconsultò. Atque sub hac disjunctione propositio est certissima.

12. Ob. 3. Si Concilia Generalia, cum Capite unita, sunt infallibilia, tunc possunt facere novos fidei articulos: sed hoc est nimium; quia possent multiplicare articulos fidei ad libitum: ergo. R. T. A. N. Mi. Quia Spiritus S. non minus est infallibilis assistendo Concilij & Papæ, quàm assistendo sjs, qui scripserunt sacra Biblia, scilicet Prophetis & Apostolis. Nec propterea in eorum potestate est temerè & pro libi-
ca cadere novos articulos, sed solum

quando oritur dubium & controversia, gravisque causa exigit. Cæterum dixi *transcat Ma.* Aliqui enim non im- probabiliter dicunt, per Concilia & Papam non tam revelari novos articulos fidei, quàm proponi & declarari jam revelatos generalius, & in Scripturis atque Traditionibus antea latentes. Id verum est, Ecclesiam nunc non amplius regi novis revelationibus quoad substantiam præcipuorum fidei articulorum.

Ob. 4. Ab actu ad potentiam est bona argumentatio: sed actu jam errarunt multa Concilia, etiam cum Pontifice conjuncta: ergo. Mi. prob. ab inductione. R. N. m. & quia nullum exemplum adducitur, etiam tantum generaliter respondeo, & novem puncta bene notanda adduco, ex quibus semper unum vel alterum quadrabit ad objectiones, quibus errasse Concilia contenditur, facile dissolvendas. Igitur 1. vel Concilia, quæ allegantur & dicuntur errasse, non sunt Generalia. 2. vel si Generalia, non fuerunt legitima, aut approbata. 3. vel approbata quidem, sed solum ex parte, & non secundum ea, in quibus est error. 4. vel quod adducitur, non est sententia Concilij, sed tantum alicujus Patris, quæ refertur in Concilio. 5. vel sunt argumenta tantum & probationes prævia. 6. vel tantum est questio facti, non Juris, & quidem facti particularis nullam habentis connexionem cum articulis fidei & questione Juris. 7. vel tantum est error in decretis morum quoad *circumstantias* loci, temporis, personarum &c. Atque in his posse
con-

contingere errorem, non negamus, quia contingit sine præjudicio infallibilitatis Ecclesie circa *res fidei & morum*. An verò hæc in uno vel altero ex dictis contigerit error, præsciudimus, cum examinare non permittat præstituta nobis brevitatis. 8. vel verba Concilij à pervertis malevolè trahuntur in alienum sensum. 9. vel denique omnino depravantur, aut perperam citantur,

ut sit ab hæreticis, qui sine fraude & mendacijs rem suam tueri nequeunt. Atque ex his novem responsum fontibus semper unus aut alter quadrabit ad solvendas objectiones. Adde, quòd contra hæreticos, aliunde quam ex Scriptura contra nos argumenta petentes, excipere possumus: nihil enim juxta ipsos firmum est, nisi SS. Litteris expressum, aut inde clarè deductum.

§. II.

An Papa sit supra Concilium?

Sciendum 1. Statum questionis versari in hoc: utrum Papa *solus* (sine Concilio sumptus) sit majoris auctoritatis, potestatis, & infallibilitatis, quam sit Concilium *solum* (sine Papa præsentente, vel consentiente, spectatum) ita ut penes Papam sit dirigere, corrigere, approbare, vel reprobare Concilium & ejus acta; an vicissim penes Concilium (cum Capite non unitum) sit judicare, corrigere, & si videatur, etiam punire & deponere Papam. Nam Concilium, cum Papa conjunctum, esse majus quid extensivè, nemo negat. 2. Sermonem esse de Papa certo, & non notoriè hæretico; si enim Papa esset dubius, aut notoriè & contumaciter hæreticus, eum à Concilio judicari, & etiam ministerialiter depòni posse, nemo inficias ibit, cum Ecclesia vel maximè intersit, sibi posse providere de Capite certo, indubitato, & legitimo. 3. Quamvis hæc questio non solum cum hæreticis, sed etiam cum

R. P. Pichler Theol. Polemica.

quibusdam Catholicis (paucis tamen, & serè solis Gallis, quorum etiam plerique mali citantur, tum quia solum loquuntur de Pontifice dubio, tempore schismatis, tum quia variè videntur sentire, tum quia Propositiones Parisienses, in præjudicium Romani Pontificis factæ anno 1682. sub Innoc. XI. iterum revocatae sunt (approbante Rege, laudatissimo Catholicae Religionis Zelatore) à Clero & Episcopis Gallie post aliquot annos sub Innocentio XII. Ut adeò præter Maymburgum & Dupinum, aliosque intempestivos Scriptores, qui post editas Propositiones Parisienses ante earum revocationem scripserunt, moderno tempore vix alios reperias ingens tamen inter utrosque adversarios discrimen esse: nam Catholici Adversarij fatentur, Papam esse Christi Vicarium, Petri Successorem in Primatu (scilicet honoris & præminentie) Jure Divino, & esse Caput Ecclesie, & omnium Episcoporum, sed scorsim,

B b 2   non

non collectim sumptorum; quæ omnia ab hæreticis negantur. Vanè igitur triumphant, quasi secum sentirent Catholici. Neque dicant, Catholicos non esse unanimes in rebus fidei: quia Papam esse supra Concilium nondum est clarè & expressis verbis ab Ecclesia definitum pro articulo fidei. Quamquam mihi videatur probabilius esse, imò moraliter certum, quòd hæc veritas sit satis revelata, & definita. Unde

15. Dico. Papa est supra Concilium, juxta sensum antea explicatum. Prob. 1. ex Scriptura. Petrus (consequenter & Papa, ejus Successor) fuit à Christo constitutus Pastor omnium fidelium, aded ut, quisquis vult esse ovis Christi, Petro & ejus Successori Papæ subiectus sit velut Pastori Supremo: atqui omnes fideles, etiam Episcopi, sunt oves Christi, & quidem etiam tunc, quando sunt congregati in Concilio: ergo etiam Episcopi in Concilio congregati sunt subiecti Papæ: ergo Papa est supra Concilium. M. constat ex Jo. c. 21. ubi ad solum Petrum, presentibus licet alijs Apostolis, dixit Christus: *pasce oves meas*, sine ulla exceptione & restrictione. Simile quid dixit idem Christus ad solum Petrum Luc. 22. *confirma fratres tuos.* Item Mat. 16. *super hanc Petram edificabo Ecclesiam meam. Tibi dabo claves Regni Cælorum.* Hæc ad solum Petrum (non ad Apostolos, etiam in Concilio congregatos, præsertim excluso Petro) dicta de solo Petro intelligi debent.
16. Prob. 2. ex ipsi Concilijs. Conc. Nicænum I. Can. 39. ait: *Qui tenet*

Sedem Romæ, Caput est, & princeps omnium Patriarcharum, quandoquidem ipse est primus, sicut Petrus, cui data est potestas in omnes Principes Christianos, & omnes populos eorum, ut qui sit Vicarius Christi super cunctos populos, & cunctam Ecclesiam Christianam, & quicumque contraxerit, à Synodo excommunicatur. Chalcedonense to. 2. Concc. p. 139. edit. Colon. ad Leonem Papam sic scripsit: *quibus (Concilij Patribus) inquit dem ut Caput patras.* Florentinum Sess. ult. in litteris Unionis sic dicit: *Item diffinimus, sanctam Apostolicam Sedem, & Romanum Pontificem in Universum Orbem tenere Primatum, esse Successorem B. Petri Principis Apostolorum, & verum Christi Vicarium, totiusque Ecclesie Caput -- & ipsi B. Petro pasceudi, regendi, & gubernandi Universalem Ecclesiam à Domino nostro JESU Christo plenam potestatem traditam esse.* Lateranense, cui ipse Rex Christianissimus se imbræsum sanctè promisit, sub Leone X. sess. 11. docet, Papæ auctoritatem Concilio præcellere, & auctoritatem super omnia Concilia habere; idque exemplis Antiquorum Conciliorum probat Ita Concc. Oecumenica. Audiatur etiam unum vel alterum Particulare. Romanum sub Sylvestro, uti & Romanum sub Leone III. & aliud Romanum sub Symmacho, item Sinueslanum dicunt, *Papam nullius iudicio esse subiectum extra casum hæresis, judicare omnes, ipsum verò à nemine, nequidem à toto Clero judicari posse.* Agmen claudat Constantinopolitanum IV. quod

quod fuit Oecumenicum. Istud
 can. 13. aperte asserit, *ne quidem à Con-
 cilio generali posse in Romanis Episcopum
 sententiam dici.* Quid ad hæc Adver-
 sarij Catholici? si hæresim effugerint,
 saltem temeritatem non effugient.
 Notentur verba, quibus Papa dicitur
*Vicarius Christi, Successor Petri cum
 plenitudine potestatis, Caput super om-
 nis Patriarchas & Principes & populos
 Christianos & Universalem Ecclesiam*
 &c. Ubi hæc & similia dicuntur de
 Concilio, Papæ non unito? Aut si
 Concilium sine Papa velint Adversarij
 facere Christi Vicarium, Caput Ecclesie
 &c. duo erunt æqualis potestatis Vicarij
 Christi, duo Capita Ecclesie, & sic Ec-
 clesia biceps.

17. Prob. 3. ex ratione. Ecclesia Uni-
 versalis etiam in Concilio congregata

Solvuntur Objectiones.

18. Ob. 1. ex Scriptura. Mat. 18. uni-
 versaliter dicitur: qui Ecclesiam non
 audierit, sit tibi sicut Ethnicus & Publi-
 canus: ergo omnes, etiam Papa, subja-
 cet iudicio Ecclesie. 2. In illis texti-
 bus, quos adduximus pro nostra sen-
 tentia, nomine *Petri* intelligitur tota
 Ecclesia, & illa verba dicebantur Petro ut
 representanti Ecclesiam: ergo. R. ad
 1. Concilium sine Papa non est Eccle-
 sia, nec representative: ergo Eccle-
 sia, quæ audiri debet, sunt Præsules
 cum Papa, seu Concilium Papæ uni-
 tum. Dein ibi nomine Ecclesie non
 intelligitur Generale Concilium, ut
 patet ex contextu, sed pastores particu-
 larium Ecclesiarum. Ad 2. N. A. si

est unum Corpus visibile: ergo debet
 habere Caput visibile: sed aliud visibile
 Caput Ecclesie, etiam in Concilio
 congregatæ, non potest assignari, nisi
 Papa: ergo. Confirmatur. Papa non
 accipit suam potestatem ab Ecclesia, vel
 à Concilio, sed à Christo: ergo Papa
 non dependet à Concilio, neque subja-
 cet Decretis Concilij Generalis, sal-
 tem quoad vim coactivam, imò &
 quoad vim direttivam, quamvis valde
 deceat, ut salubriter decreta observet
 etiam Prima Sedes. Unde paritas non
 est cum Rege, & Generali Præposito
 alicujus Ordinis Religiosi, qui subja-
 cent Comitibus Generalibus; quia Rex à
 Regno, talis Superior ab Ordine Reli-
 giolo habent suam potestatem, non
 immediatè à Christo, sicut Papa.

enim id verum esset, sensus verborum
 Christi esset aperte nugatorius, scilicet
 iste: *Tu Ecclesia pasce Ecclesiam meam:
 fundabo Ecclesiam super Ecclesiam* &c.
 quid enim est Petrus, ut Ecclesiam
 representans, aliud quàm Ecclesia re-
 presentata in Petro?

Ob. 2. ex Concilijs. Conc. Pisanum 19.
 anno 1409. deposuit duos Pontifices
 Benedictum XIII. & Gregorium XII.
 de Papatu contententes: ergo exercuit
 jurisdictionem in Pontifices. 2. Conc.
 Constantiense Sess. 4. & 5. dixit, *Concili-
 um Generale immediatè à Christo
 habere suam potestatem, cui quilibet
 etiam Dignitatis Papalis, obedire
 tenetur in his, quæ pertinent ad suam*

extirpationem illi schismatis (de tribus Pontificibus pro Papatu contententibus) & *ad reformationem Ecclesie in Capite & membris*: ergo pene Concilium Generale est potestas reformandi non tantum membra, sed etiam Caput Ecclesie. 3. Concilium Basileense omnino definivit Sess. 2. *Pontificem subjacere Concilio*, & postea auctoritative Eugenium IV. Pontificem citavit, suspendit, deposuit: ergo.

R. ad 1. de Concilio Pisano apud plerosque Auctores Catholicos esse dubium, an fuerit legitimum, & depositionem Pontificum, ab ipso attentatam, non multum fuisse curatam, patet inde, quia memorati duo Pontifices postea adhuc permanserunt probabiles Pontifices, & ut tales non modò multi fideles, sed & Concilium Constantiense agnovit. Deinde non negamus, in Pontifices solum *probabiles & dubios* posse sententiam ferri à Concilio. Ad 2. Conc. Constantiensi pariter res erat tantum de Pontificibus *dubijs*, vel *schismaticis*, vel *haereticis accusatis*, cujusmodi erant illius temporis tres Pontifices pro Papatu litigantes; cum sua decreta de Superioritate Concilij supra Papam expressè restringat ad casum praesentis tum *schismatis*. Adde, quòd Sessiones 4. & 5. ubi tam ampla potestas tribuitur Concilio, non sunt approbate; nam Martinus V. qui approbavit Concilium Constantiense sess. ultima, tantummodo approbavit, *qua in materia fidei statuta erant*: & *conciliariter*. Atqui Concilium esse supra Papam nec est materia fidei; alioquin totus serè Orbis Catholicus, ex-

ceptis paucis Gallis, esset haereticus; neque id *Conciliariter* est decisum, ut luculentè ostendit P. Leytam discept. 5. s. 2. & alij: nec universaliter, sed tumultuatè, & solum à quibusdam schismaticis, repugnantè majori & saniori Patrum parte, & nondum constituto Capite. Quam verò nobis potius, quam Adversarijs faveat Concilium Constantiense, cui serè omnia tribuunt, colligere licet ex Martini V. Bulla Approbationis, in sess. 45. & ult. ubi pronuntiat apertè, Papam canonicè electum supremam in Ecclesia Dei habere potestatem. Ad 3. Concilium Basileense, quamvis legitime inchoatum sit, tamen brevè desijt in *Conciliabulum* schismaticum, sathanicum, furiosum, vesanum &c. ut illud appellant sancti Antoninus, Bernardinus, & alij, qui eo tempore vixerunt. Et quando habitus est Sessio 2. Pontifici tam injuriosa, jam fuerat solutum, & translatum Ferratam, ac inde Florentiam, ubi ipsèmet Pontifex Eugenius praesidebat. Quae post hanc Sessionem 2. acta sunt, vel sunt acta post discessum Legatorum Papae, vel ab his ex proprio sensu sine instructione & ratificatione Papae, adeòque invalidè, praesertim dùm constituerunt Antipapam Felicem V. Nicolaus V. quidem ad cavenda nova dissidia postmodum confirmavit, & ratas habuit Beneficiorum collationes, provisiones, & privilegia; à Conciliabulo Basileensi & Felice V. Pseudo-Papa prius invalidè concessa; sed quoad caetera nequiquam approbavit Concilij acta. Vide tom. 4. Concedit. Colon. p. 97. Item revocavit censuras & poenas, ab Eugenio inflictas

Basi-

Basileensibus; quia & isti posuerunt contumaciam, suis decretis contra Auctoritatem Pontificiam abrogatis.

20. Dices. Ex Historia Ecclesiastica patet, jam sæpius fuisse appellatum à Papa ad futurum Concilium. Sic à Bonifacio VIII. appellavit Philippus Pulcher Rex Gallie, ab Innocentio IV. Legatus Friderici II. Imperatoris &c. Ergo agnitum est, Concilium esse supra Papam; quia appellatio fit à Judice inferiore ad superiorem. R. Fuit quidem aliquoties appellatum, sed male, injuste, & de facto, non de jure; omnesque appellationes hujusmodi sub pœna Excommunicationis prohibere Calixtus III. Pius II. Sixtus IV. & rectè quidem. Vel enim appellatio fieret à Papa ad Concilium Papæ unitum, vel non unitum? si posterius; tunc appellatio fieret ad Concilium illegitimum, & ad Judicem nullibi & nunquam futurum. Si prius; tunc fieret appellatio à Papa ad Papam, & ad talem Judicem, qui nunc non est, & probabilissimè nunquam erit, quamdiu vivunt Partes litigantes; cùm Concilium Generale rarissimè & non nisi cum summis difficultatibus cogi possit. Quod nihil est aliud, quam perditæ causæ moram & asyllum querere, eludere sententias, & lites reddere immortales. Adde, quòd ejusmodi Appellantibus facile postmodum foret etiam contra Concilium excipere, dicendo, illud non esse legitimum, liberum, à Spiritu S. directum. Ita Lutherus primò appellavit à Caietano Cardinali ad Papam, dein à Papa male informato ad Papam melius informa-

tum, tum à Papa ad Concilium, & ubi vidit coactum Concilium, à Concilio ad Scripturam S. ab hac ad instinctum internum & sensum proprium, adeoque ad se ipsum. Sic nempe se ipsos denique constituunt Judices ejusmodi appellantes, sed tam ineptè, quàm iniquè. Responderi fortè posset 2. appellationes Catholicorum à Papa ad futurum Concilium olim factas esse, non tanquam ad majus Tribunal, quia factæ erant ad Concilium Papæ unitum, & ejus auctoritate fultum, sed ad melius pleniusque informandum Papam per Concilium Universale, quod insinuari videtur in ipsa forma appellandi, quæ apud Philippum Pulchrum fuit hujusmodi: *à Sanctissimo Domino nostro N. minus debite consulto ad se ipsum melius consulendum &c. appellamus.*

Ob. 3. ex ratione. Papa est pars 21. Ecclesiæ: ergo est minor quàm tota Ecclesiæ in Concilio congregata. 2. Papa est filius Ecclesiæ, & Ecclesiæ est Mater: Filius autem est minor Matre. 3. Episcopi in Concilio ferunt sententiam auctoritate Divina: ergo sine Papa sunt infallibiles. 4. Potentia agendi principalis est in toto, quàm in parte: Sed Ecclesiæ est aliquod totum, & Papa est pars: ergo. 5. Ecclesiæ eligit Papam, & Christus dirigit Ecclesiæ, etiam mortuo Papa & Sede vacante: ergo Papa accipit suam potestatem ab Ecclesiæ, & penes Ecclesiæ est summa auctoritas, etiam Papæ non unitam.

R. ad 1. Transf. A. N. C. vel D. est minor *extensivè*, hoc est, in Concilio

sunt plures homines, nempe præter Caput etiam membra. C. Conf. intensive, hoc est, minor auctoritate, potestate, & infallibilitate, præsertim respectu Concilij sine Papa sumpti. N. C. nam in Papa residet tota potestas Christi Vicaria. Ad 2. D. M. Papa, ut est persona privata, est filius Ecclesie. C. M. prout Pontifex. N. quia Pontifex est *Papa* seu Pater Ecclesie. Ad 3. Dist. Ant. dicunt sententiam auctoritate Divina absolute N. A. conditionate, si nempe conspirent cum Christi Vicario. Transeat, dubium enim adhuc est, utrum potestate immediate accepta à Christo, an verò potestate à summo Pontifice immediate sibi communicata, adeoque solum mediate accepta à Christo. Deinde sit, quòd auctoritate Divina dicant sententiam, quando sunt uniti Papæ; id tamen verum non est, quando Concilium est sine Capite. Ad 4. hoc verum est de toto Naturali & Physico, in quo virtus agendi procedit ab intrinseco, hoc est, ab essentia; at in toto Morali & Supernaturali, in quo virtus agendi procedit ab extrinseco, id verum non est. Ecclesia est totum Morale & Supernaturale, habens suam potestatem à Christo, & quidem soli Capiti immediate & principaliter communicatam. Ad 5. Quamvis Ecclesia habeat potestatem eligendi Papam, tamen ipsa non tribuit ipsi jurisdictionem Christi vicariam, sicut Canonici eligentes Episcopum non tribuunt ipsi potestatem & Ordinem Episcopalem, utpote quibus ipsimet carent. Mortuo Papa in Ecclesia non datur potestas Christi vicaria formaliter, sed tantum

radicaliter, hoc est, eatenus, quatenus Ecclesia potest eligere novum Pontificem, cui deinde à Christo conferatur summa potestas, ut vel solus vel cum Concilio controversas possit decidere.

Dices. Si tota potestas Christi vicaria est penes solum Pontificem, tunc frustra convocata sunt hæcenus tot Concilia tantis expensis, tantoque molimine: sed hoc dici non potest: ergo. 2. Est juris Naturalis, ut subditi possint se liberare à malo Principe: ergo & membra Ecclesie habebunt potestatem deponendi & coercendi Papam facinorosum, Ecclesie noxium &c. serè sicut possunt deponere Papam hæreticum. R. ad 1. N. M. quamvis non fuerit absolute necessarium congregare Concilia, tamen fuit ad melius esse; quia Concilia profunt ad hoc 1. ut magis convincantur protervi, & nullus omnino locus excipiendi ipsis relinquatur, præsertim quamdiu toleratur sententia, docens, Concilium esse supra Papam. Dico, *toleratur*; nam ista sententia præcisè toleratur ut non hæretica; nullam verò habet probabilitatem, utpote fundamentis contrariis enervatam. Quo casu nec Auctores, licet plures essent, ipsi aliquam probabilitatem conciliant; nam præsumptio cedit veritati. 2. Ut dogmata in Concilij definita magis innotescant per totum Orbem, & facilius suaviorque sit executio earum rerum, quæ decernuntur præsentibus & consentientibus totius Mundi Prælati, qui commodè vocari & adesse possunt. 3. ut decretis fidei & morum hoc modo accedat major auctoritas *Humana*, eò quòd

quod humanitus non facillè contingat, ut tot viri sapientissimi & probatissimi fallantur, & iniqua precipiant. Ad 2. Dist. Ant. ut subditi, qui suo Principi contulerunt jurisdictionem in se, possint se ab illo liberare, si malus sit. C. Ant. qui ipsi non contulerunt jurisdictionem. N. Ant. Ecclesia non confert Papæ jurisdictionem suam. Quid ergo superest Ecclesiæ, si criminolum nanciscatur Pontificem? R. debet confugere ad preces & opera sancta, ut DEUS pro sua Providentia & Clementia suc-

currat. Dein potest à Concilio, vel alijs, modeste admoneri, rogari, fraternaliter corripi, & si Ecclesiæ damnosus sit, etiam coerceri jure defensionis: imò si vi, aut injustis legibus, aut alio modo niteretur nocere Ecclesiæ, posset etiam tanquam invasor armis repelli, & ipsi resisti jure naturali justæ defensionis, cum moderamine tamen inculpatae tutelæ, quia tali casu non potestati Papali, sed injustæ invasioni resisteretur.

ARTICULUS III.

An Papa, etiam extra Concilium Generale, sit legitimus Controversiarum fidei Judex?

SUMMARIUM.

1. Certum est, dari debere in Ecclesia Judicem Controversiarum fidei.	in approbandis Religiosis Ordinibus, canonizandis Sanctis, censurandis propositionibus.
2. Qui sit infallibilis, & summa potestate præditus.	11. Et quam certa hæc sint.
3. Papa considerari potest & debet ut homo privatus, & ut Rector Ecclesiæ, seu ex Cathedra loquens, quid hoc sit.	12. Papa etiam extra Concilium est legitimus Judex Controversiarum in rebus fidei & morum.
4. Papa ex Cathedra loquens (etiam extra Concilium) ferre potest leges totam Ecclesiam obligantes.	13. 14. 15. Quid opponatur Pontifici potestati ad ferendas leges universales & in conscientia obligantes.
5. Et infallibiles decisiones facere circa res fidei.	16. Quid opponatur ejus infallibilitati in definiendis articulis fidei, ex ratione.
6. Quod ostenditur ex Scriptura.	17. Quid ex paritate cum alijs vitijs, in qua cadere potest Papa.
7. Ex Traditione.	18. Quid ex Scriptura.
8. Et ratione.	19. Quid ex rebus gestis Pontificum.
9. Nec opus habet consensu Ecclesiæ.	20. Quid
10. An Papa sit infallibilis speciatim	21. Quid

R. P. Pichler Theol. Polemica,

Ccc

20. *Quid ex Jure Canonico.*21. *Quid ex contradictionibus appa-
rentibus Pontificum.*22. *Quid ex actis circa Forosum
Papam.*

1. Sciendum 1. Extra dubium apud omnes rectè sentientes esse 1. Quòd in Ecclesia debeat dari aliquis fidei controversiarum Judex, & quidem universalis, summa potestate instructus, infallibilis, & clarè ac ita ferens sententiam, ut à Partibus litigantibus percipi, & sciri possit, penes quam stet victoria. Si enim detulerit talis Judex, controversiæ fidei erunt immortales, in Ecclesia nihil erit certum & indubitatum, sed mera confusio, mera incertitudo, atque nulla fides Divina. 2. Quòd ejusmodi Judex non sit S. Scriptura, utpote de ejus existentia, integritate, puritate, ac præcipuè sensu præcipua est. Multò minus spiritus internus, utpote incertus, in diversis hominibus diversus, & monopolium omnium errorum; ut de Scriptura tractantes ostendimus. 3. Quòd Papa una cum Concilio Generali saltem sit ille Judex legitimus, memoratis dotibus instructus, patet ex dictis, cum major auctoritas in Ecclesia excogitari non possit, quàm Papa cum Concilio. Quæstio nunc est, ex priore orta, utrum Papa solus, & extra Concilium Generale, sit legitimus controversiarum fidei Judex.

2. Sciendum 2. Præcipuè hæc duas dotibus requiri in legitimo controversiarum Judice, potestatem supremam, & infallibilitatem. Nisi enim summa potestate præditus sit, facilè ejus auctoritas spernitur, nec leges ferre, carum-

que observantiam urgere efficaciter potest: nisi infallibilitate instructus sit, tutò & indubitato ei credi non potest: in rebus autem fidei vel maxime requiritur summa certitudo, & summa firmitas in credente. Loquimur autem potissimum de Potestate Jurisdictionis, & quidem Ecclesiasticæ externæ. Circa quam, uti & vel maxime circa infallibilitatem Pontificis

Sciendum 3. Papam dupliciter considerari. 1. ut est persona & Doctor privatus. 2. ut est persona & Doctor publicus, & Rector Ecclesiæ, sive ut aliquid ab omnibus credendum vel faciendum authoritative proponens, definiens, seu ex *Cathedra loquens*, ut vocamus. Porro ad hoc, ut Pontifex censeatur loqui ex *Cathedra*, ex communi sensu Doctorum requiruntur hæc tria. 1. ut intendat aliquid definire vel præcipere pro tota Ecclesia. 2. ut nihil intendat definire contra aliquem fidei articulum jam antecesserit definitum & factis revelatum. 3. ut non procedat temerè, sed rem prius diligenter discutiat, consultis etiam hominibus doctis, & implorato auxilio ac directione Divina. Notandum tamen hic est, quòd semper, quotiescunque Papa aliquid definire formaliter intendit ut Caput pro tota Ecclesia, præsumi debeat, illum adhibuisse debitam diligentiam, & nihil hæreticum definire; nisi certo & evidenter constaret contrarium. Aliàs enim impijs & pertinacibus semper
super

superesset effugium, & via eludendi definitiones Pontificias. Neque ad subditos spectat examinare actiones Superioris, multò minus Vicarij Christi.

4. Dico 1. Papa, etiam extra Concilium Generale, habet supremam potestatem obligandi totam Ecclesiam per Leges à se latis. Probatur 1. Christus promittens Petro claves Regni Cœlorum ad eum solum dixit in singulari: *quodcumque ligaveris super terram* &c. Mat. 16. Atqui *ligare* juxta Scripturam significat etiam leges ferre, & obligare: uti Mat. 23. Ergo Petrus accepit indefinitam potestatem ferendi leges & obligandi totam Ecclesiam, & quidem solus sine Concilio. Quod autem datum est Petro, datum intelligitur etiam Successoribus ejus, qui sunt Romani Pontifices. Prob. 2. In Antiqua Legge solus Sacerdos seu Pontifex Maximus habebat potestatem obligandi omnes Israëlitas: sed Caput Ecclesie non debet esse minoris auctoritatis, quam Caput Synagoge; ergo. M. constat ex Deuteron. c. 17. ubi sic dicitur: *qui superbiert nolens obedire Sacerdotis imperio, qui eo tempore ministrat Domino DEO tuo, & decreto Judicis, morietur homo ille.* Prob. 3. Ille potest ferre leges pro tota Ecclesia, qui est legitimus Superior, & Rector totius Ecclesie: sed Papa, etiam extra Concilium, est legitimus Superior & Rector totius Ecclesie; quia est Christi Vicarius, omnes omnino oves sine ulla exceptione sibi habens commissas ab ipso Christo: ergo. Prob. 4. bonum Ecclesie exigit, ut semper possint salutes leges condi totam Ecclesiam obli-

R. P. Pichler Theol. Polemica.

gantes: sed Concilium Generale non semper potuit, nec deinceps semper poterit convocari: ergo penes alium debet esse ista potestas; utiq; penes Papam. Confirmatur ex SS. PP. ex quibus S. Ign. ep. ad Trall. ait: *qui igitur iis (Romanis Pontificibus) non obedit, Athens profusus, & impius est, & Christum contemnit, & constitutionem ejus imminuit.*

Petes, an leges à Papa late, etiam obligent in conscientia? R. haud dubie. Qui enim resistit Papæ, resistit DEO, cujus Papa est vicarius. *Qui resistit potestati, DEI ordinationi resistit. Qui autem resistunt, ipsi sibi DAMNATIONEM* acquirunt. *Ideo necessitate subditi estote, non solum propter iram, sed etiam PROPTER CONSCIENTIAM.* Rom. 13. Si juxta Paulum omni Potestati (non enim est potestas nisi a DEO ibid.) parendum est propter conscientiam, & ne incurratur damnatio; vel maximè sic parendum erit Potestati Ecclesiastica.

5. Dico 2. Papa, etiam extra Concilium Generale, ex Cathedra loquens, est infallibilis. Intellige cum illa limitatione, quam de infallibilitate Conciliorum supra p. 374. statuimus. Scilicet infallibilem duntaxat dicimus in ijs, in quibus consistit ipsa definitio vel decretum, non in alijs, cujusmodi sunt argumenta, & probationes, quæ incidenter proponuntur, quæstiones facti particularis, circumstantie personarum, locorum &c. in decretis morum. Papa enim infallibilis est propter Ecclesiam, hoc est, ne tota Ecclesia incidat in errorem circa res fidei, & bonos mores. Neque dicas, si hoc sit verum, à nobis

Ccc 2

com-

committi circulum vitiosum; nam Papa est infallibilis propter Ecclesiam, ut hic dicimus; & Ecclesia est infallibilis propter Papam, ut nuper diximus, asserendo, totam Ecclesiam, in Concilio Generali congregatam, sine Papa nullius esse auctoritatis. Nam R. tō propter accipi in diverso genere causandi: quando dicimus, Papam esse infallibilem propter Ecclesiam, accipitur in genere causa finalis, ut sensus sit: Ecclesia utilitas, & immunitas ab errore, est finis, cur Papæ concessa sit infallibilitas. Contrā cum dicimus, immunem ab errore Ecclesiam esse propter Papam, accipitur in genere causa, efficientis, ut sensus sit, Papa est talis Rector Ecclesiae, qui eam facit & praestat infallibilem per suam infallibilitatem, intuitu Ecclesiae finaliter à Christo acceptam.

6. Probatum nunc assertio 1. ex Scriptura. Luc. 22. dicit Christus ad Petrum: *Simon Simon, ecce Sathanas expetivit vos, ut cribraret, sicut triticum: ego autem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua; & tu aliquando conversus confirma fratres tuos.* Specialiter hic notandum est, Christum capisse loqui in plurali, *expetivit vos*, postea verò mutatā loquendi formā usū esse singulari, *rogavi pro te, fides tua, conversus confirma &c.* Ut scilicet indicaret, infallibilitatem Capiti, non membris, se petisse & impetrasse, ita ut Petrus etiam sine membris, adeoque sine Concilio, esset infallibilis & indeficiens in fide; non enim dixit, *rogavi pro vobis, sed pro te; Vos confirmate, sed tu confirma fratres.* Quod autem impetravit Petro, impetravit & ejus suc-

cessoribus; quia propter utilitatem Ecclesiae impetravit; Ecclesia autem semper indiget aliquo, qui eam infallibiliter confirmet in fide. Paterea quod Christus pro solo Petro ibi rogaverit, non pro tota Ecclesia, non solum patet ex ipso nomine Petrum designante *Simon Simon, pro te, tu &c.* Verū etiam quia dixit *conversus*; quod utique Ecclesiae convenire non potest, utpote quæ nunquam tota perverti, adeoque nec *converti* potest.

Confirmatur ex eo, quia Petrus à Christo constitutus est fundamentum Ecclesiae, & Pastor Universalis omnium fidelium. *Super hanc Petram aedificabo Ecclesiam meam.* Mat. 16. *Pasce oves meas.* Jo. 21. Vel ergo Ecclesia tenetur Petro, & ejus successores sequi etiam extra Concilium docentes, vel non tenetur? Si tenetur; hoc ipso debent esse infallibiles; alias tota erraret Ecclesia: si non tenetur, tunc non amplius sunt Superiores, & Pastores Ecclesiae, sed umbra, & nil nisi inane nomen habentes.

7. Prob. 2. ex Traditione Apostolica, quam nobis testantur SS. Patres, & insuper Ecclesiae perpetua praxis, cum constet, per singula propè saecula, dum Synodus Generalis vel absolute vel commodè convocari non poterat, à solis Pontificibus fuisse damnatas haereses, & consequenter oppositas doctrinas pro fidei articulis definitas. Quippe post declarationem solius Papæ à reliqua Ecclesia vel pro haeresi vel pro fidei dogmate habita est doctrina, prout eam declaravit Papa. Sic primis tribus saeculis, in quibus non fuit ullum Con-

elium Generale, damnata à Pontificibus, & post postea à fidelibus ut tales habitæ sunt varia hæreses, v. g. Nicolaitarum, Marcianistarum, Montanistarum, Novatianorum &c. item Tertulliani & Origenis. In quarto sæculo Damnata est hæresis Joviniani à Siricio Papa in ep. 2. adversus Jov. In quinto hæresis Pelagiana, quæ ut loquitur August. toties victa toties pugna restituta tum demum prostrata est, ubi Romanus Pontifex se prælio miscuit. Atque sic de reliquis sæculis loquendo. Sed quod docet praxis Ecclesiæ, docent & testimonia Patrum. S. Anacletus, qui rexit Ecclesiam anno 101. ep. 1. sic loquitur. *Sacrosancta Romana & Apostolica Ecclesia, non ab Apostolis, sed ab ipso Domino Salvatore nostro Primatum obtinuit. -- Quodsi difficiliore oria fuerint quæstiones, aut Episcoporum, aut Majorum judicium, aut majores causæ fuerint, ad Sedem Apostolicam referantur: quoniam Apostoli hoc statuerunt iussione Salvatoris &c.* S. Julius anno 336. in epist. gemina ad versus Episc. Orientales in hunc modum scribit: *Conciliorum convocandorum iura & majores causas ad Sedem Apostolicam Evangelicis, Apostolicis institutis referri oportet. Id à Sanctis Apostolis, & Successoribus eorum, id à Nicæna Synodo definitum est.* Vid. plura ibi. Inter causas verò & quæstiones majores utique primæ sunt causæ fidei. S. August. l. 4. contra duas epp. Pelag. c. 12. ait: *Aut verò congregatione Synodi opus erat, ut aperta pernicies damnaretur? quasi nulla hæresis aliquando, nisi Synodi congregatione, damnata sit:*

cum potius rarissima inveniatur, propter quas damnanda necessitas talis existerit. Ergo de Traditione Apostolica aperte testantur tum PP. tum Ecclesiæ praxis.

Prob. 3. Si Papa non est infallibilis extra Concilium, tunc non omni tempore datur infallibilis auctoritas in Ecclesia, imò sæpe dari moraliter impossibile est, cum non nisi rarissime & difficillimè atque immensis propè sumptibus cogi Concilia Generalia possint: atqui sic non esset satis provium Ecclesiæ, cum omni tempore oriri hæreses, & dubia circa res fidei nasci possint. Adde, quod, etsi convocarentur Concilia cum ingenti molimine, tamen non omnis excipiendi via obstrueretur perveris & refractariis Christianis, & ferè æquale metuendum esset periculum, ne fortè dicerent: Concilium non esse Universale, liberum, legitimum, non omnia decreta esse conciliariter facta, scilicet præmissa diligenti examine, plurimum non interessatorum, ut loquuntur, suffragijs &c. Ergo ne tam facile eludatur omnis Ecclesiæ definitio, asserenda est Pontifici, etiam extra Concilium definitenti, infallibilitas.

Quæ argumenta, ex Verbo Dei tam scripto quam non scripto atque ex ratione petita, tam sunt efficacia, ut nullus Catholicorum videatur posse refragari nostræ assertioni, uti etiam nullus, quod scio, refragatur. Nam neque Catholicissima Gallia, quæ utique non plus adversatur Pontificis auctoritati, quam Propositiones Parisienses (nunc iterum revocata ab ipsis Gallis) à communi sententia videntur recedere per
 Ccc 3   quar-

quartam suam propositionem, qua dicunt, *Pontificis extra Concilium definiti judicium non esse irreformabile, nisi Ecclesie consensus accesserit*: quia non requirunt consensum Ecclesie per Concilium Generale, sed modo accedat consensus & acceptatio Ecclesie, sive intra sive extra Concilium. Verum quia tamen & hoc præjudicat Pontificie auctoritati, ideo

9. Dico 3. Papa ex Cathedra loquens est infallibilis independentem à consensu Ecclesie, vel intra vel extra Concilium dando. Adeoque decreta fidei & morum, à Pontifice extra Concilium facta, habent vim suam ante acceptationem & assensum Ecclesie, ita ut omnes teneantur credere definita, & parere ejus legibus justis. Probatum 1. fere iisdem argumentis, quibus assertiones duæ præcedentes. Et utique officium Pastoris est ovibus designare pascua, & eas huc vel illuc ducere independentem ab earum judicio & beneplacito. Et Petro dictum est, ut *confirmet fratres*, non ut confirmetur ab ipsis: ergo Papæ sententia non est roboranda judicio fidelium. Prob. 2. specialiter sic. Si sententia Papæ primum redditur infallibilis & irrefragabilis accedente consensu Ecclesie, tunc Papa nihil habet speciale ab alijs Episcopis, imò à privatis Doctoribus; cum etiam horum sententia evadat infallibilis conspirante in eam tota Ecclesia: Atqui Papa debet habere ab his aliquid speciale; cum pro ipso rogaverit Christus, ut non deficiat fides ejus, penes ipsum sit confirmare fratres, super ipsum ædificata Ecclesia &c. Et cum ex communi Ec-

clesie sensu, & praxi perpetua, sententia Pontificis præ alijs omnibus fuerit attentata.

Hoc tamen fateor, quod consensus Ecclesie subsequens serviat ad hoc, ut quoad nos magis constet, Papam ex Cathedra esse locutum.

10. Petes, an Papa sit speciatim infallibilis. 1. quando approbat aliquem Ordinem Religiosum. 2. quando Sanctis vel Beatis adscribit aliquem hominem. 3. censuram afficit aliquam sententiam? R. ad 1. cum communi Theologorum affirmativè. Ratio est, quia Pontifex approbans Ordinem Religiosum proponit toti Ecclesie aliquod vitæ genus tanquam honestum, pium, & sanctum: ergo tale vitæ genus necessariò est honestum, pium, & sanctum; aliàs enim deciperet Ecclesiam in re magni momenti, ad salutem animarum & ad mores pertinente: quod fieri nequit. Ad 2. iterum annuo. Ratio est, quia Pontifex aliquem declarando pro Sancto aut Beato proponit illum toti Ecclesie colendum, quia vult, aut saltem permittit, ut in illius honorem offeratur Sacrificium Missæ (quod offertur nomine totius Ecclesie) ut publicè invocetur tanquam Dei amicus in celo existens & noster Patronus, ut erigatur ipsi statua, altare &c. Ergo necessariò est Dei amicus, qui à nobis rectè colatur, & invocetur tanquam Patronus, in celo existens. Aliàs tota Ecclesia turpissimè erraret, & quidem non minus, ac si per errorem judicaret, diabolum rectè coli & invocari tanquam Amicum Dei in celo existentem (quid enim interest inter diabolum & hominem

nem damnatum?) quod absurdissimum foret, & utique impossibile. Ad 3. Responso rursus est affirmativa. Aliquod tamen discrimen faciendum est inter propositiones, quas censurâ afficit Pontifex. Aliquas enim damnat ut *hereticas*, & tales utique hereticæ sunt, quia virtualiter definit, earum contradictorias esse de fide: sed juxta dicta Pontifex, etiam extra Concilium, circa res fidei est infallibilis. Alias autem proscribit tanquam *heresi proximas, sapientis heresim, erroneas, errori proximas, male sonantes, piarum aurium offensivas, temerarias, scandalosus, blasphemus, impius &c.* Et ista pariter digne sunt tali censurâ; si enim in his censuris erraret Papa. Tanquam Doctor publicus & Universalis cum ipso erraret tota Ecclesia, utpote obligata ad amplectendam ejus doctrinam, & quidem in rebus circa honestatem & inhonestatem actionum humanarum, circa usum Sacramentorum &c. nam circa hujusmodi versari solent propositiones, quæ censurantur, qui error non leviter repugnet puritati & sanctitati Ecclesiæ: ergo contingere non potest.

II. Sed quæres ulterius, quam certum sit, Papam extra Concilium definientem & docentem, in suis decretis infallibilem esse? R. I. Secundum ea, quæ hactenus disputavimus, probabilissimum esse, quod fide Divina certum, & credibile sit, eum *in declarandis & proponendis rebus fidei* infallibilem esse etiam extra Concilium; quia allatis argumentis probabilissimum, imò moraliter certum redditur, id esse reve-

latum. Cum verò nulla exstet aperta & clara Ecclesiæ definitio, certum absolute non est, id esse de fide. Ex Bellarm. & alijs deducitur, id esse *ferè de fide, & contrarium sentientes de temeritate excusari non posse.* Alij sententiam oppositam esse ajunt inter illas, quæ non sunt probabiles, sed *præcise tolerantur* ad cavendum majus malum. Alij gravioribus censuris afficiunt. R. 2. in alijs rebus v. g. *in approbandis Religiosis Ordinibus, in canonizandis & beatificandis Sanctis, in ferendis censuris propositionum* (quando eas damnat ut *hereticas*) loquendum est juxta jam datam responsum, Pontificem, extra Concilium pronuntiantem, pariter esse infallibilem, tanquam certum de fide putant aliqui, alij tamen fidei proximum, alij p̄e credendum, alij tam certum, ut oppositum judicent esse erroneum &c. De certitudine igitur, an scilicet fide Divina, an tantum moraliter certum sit, aut quomodo, de infallibilitate Pontificis extra Concilium pronuntiantis, non convenit inter Auctores Catholicos. In hoc tamen satis conspirant, quod oppositum non sit probabile; cum, etiamsi quidam oppositum docuerint, eorum tamen opinio à cæteris per solidissima argumenta ita enervetur, ut non sit probabilis. Quando verò accedit consensus Ecclesiæ vel in vel extra Concilium, tum fide Divina certum est apud omnes Catholicos, Papam non errare posse in iebus fidei.

Dico 4. Papa, etiam extra Concilium Generale loquens ex Cathedra, est legitimus Judex controversiarum in rebus

rebus fidei & morum. Sequitur hæc assertio clarissimè ex dictis, & probatur 1. Judex legitimus controversiarum fidei est ille, qui habet dotes requisitas, inter quas præcipuè sunt summa potestas jurisdictionis Ecclesiasticæ, & infallibilitatis: sed has habet Papa, etiam extra Concilium Generale, ut ostensum est: ergo. Prob. 2. Ad Petrum (consequenter ad omnes ejus in Pontificatu Successores, cum Christus Ecclesiæ suæ consulere debuerit & voluerit non per 25. annos tantum, sed in perpetuum) dictum est: *quodcumque li-*

gaveris, &c. quodcumque solveris &c. ergo sine exceptione potest omnes nodos solvere rerum dubiarum, peccatorum, pœnarum &c. Item: *pasce oves meas.* scilicet scientiâ & doctrinâ Jerem. 3. hoc enim modo pascuntur oves rationales. Prob. 3. ex continua Ecclesiæ praxi, *cui repugnare insolentissima insania est*, teste S. August. ep. 118. Nam in omnibus sæculis exorta dubia leguntur esse terminata judicio Romani Pontificis sæpissime extra Concilium Generale.

Solvuntur Objectiones.

13. Objiunt 1. Lutherani, pro domo sua, hoc est, libertate, ut ajunt, Evangelica decertantes. Christiani non possunt adstringi mandatis hominum, & Legibus humanis; *ubi enim Spiritus Domini, ibi libertas.* 2. Cor. 3. *Non sumus Ancilla filij, sed Libera, qua libertate (Christus nos liberavit.* Gal. 4. *Nolite iterum jugo servitutis contineri.* Gal. 5. *Nemo vos judicet in cibo, aut potu, aut in parte diei festi.* Coloss. 2. Ergo Papa, utpote homo, non habet potestatem ferendi Leges v. g. de discrimine ciborum, observatione festorum &c.

R. Libertas Christiana & Evangelica minimè consistit in liberatione ab omnibus præceptis Præpositorum nostrorum; imò Christus per Paulum præcipit expressè obedientiam ipsis præstandam: *obedite Præpositis vestris,* Hebr.

13. *Omnis anima sublimioribus potestatibus subdita sit.* Rom. 13. Sed

consistit in liberatione à peccato, & à servitute Legum ceremonialium & judicialium (quæ erant propriæ Veteri Testamento partim tanquam Umbra & Figura Novi, partim tanquam propriæ regimini & statui populi Israëliti) à quibus nos Christus liberavit, & mutato statu voluit mutari etiam præcepta. Unde non est obligatio apud Catholicos abstinendi à cibis certis diebus, celebrandi certa festa &c. quia hæc vel similia erant præscripta in Veteri Lege, sed quia visum est Ecclesiæ iterum quædam præcipere in Lege Gratia, sicut jam ipsi Apostoli Act. 15. præceperunt de novo; ne Christiani comederent de suffocato, & sanguine. Neque abstinemus à certis cibis, quasi illi per se sint immundi, sed quia à legitima potestate certo die ex justis causis prohibiti.

Urgent: Leges Papistarum sunt plurimæ & difficillimæ: ergo si istis obligantur Christiani, nihil profuit ipsis liberari

à jugo importabili Veteris Testamenti.
 2. Solus Deus, qui intuetur corda hominum, potest obligare homines in conscientia, tum quia solus cognoscit transgressiones occultas, tum quia solus potest infligere proportionatam poenam, & aeternam damnare. Ergo Papa neminem potest obligare in conscientia. R. ad 1. N. A. sunt enim paucissimæ, & facillimæ illæ Leges, quibus Christiani adstringuntur, & serè istæ quatuor duntaxat, *seruare certa festa, certa jejunia, confiteri semel in anno, & in Paschate S. Communionem sumere.* Cætera, quæ in Jure Canonico habentur, aut in totius Conciliorum, vel sunt admonitiones & instructiones piæ, non obligantes sub peccato, vel obligantes solummodo certos homines, & sub conditione, qui v. g. volunt admitti ad Sacros Ordines, vel sunt Regulæ Ecclesiasticis Judicibus præscriptæ, vel sunt Censuræ, vel explicationes dogmatum &c. Dein etiam pauca illæ leges, quæ in conscientia obligant omnes Christianos, sunt longè mitiores, quàm præcepta Veteris Testamenti; quia Ecclesia tanquam pia Mater ex rationabili causa facillè dispensat. Accedit, quòd non sint tam nova præcepta, quàm determinationes Legis Divinæ; nam Lege Divina tenemur temporibus quibusdam vacare cultui Divino, castigare corpus, confiteri peccata, & sumere Corpus Domini. Ecclesia verò modum duntaxat & tempus determinavit, quibus ista fieri debeant. Quare si aliquid in his 4. Legibus Ecclesiæ reperiretur onus grave, illud potius tribuendum esset Legi Divinæ. Ubi

R. P. Pichler Theol. Polemica;

igitur tyrannis Papæ, quam toties ogganiunt hæretici? Ad 2. Solus quidem Deus *ex se & natura sua* habet potestatem in conscientiam hominis; homo tamen, Dei Vicarius & Minister, habet potestatem *participatam* eatenus, quatenus à Deo accepit potestatem ferendi leges. Unde etiam si homo non videat corda hominum, nec per se infligere possit poenam aeternæ damnationis, Deus tamen hæc scit & potest, qui vindicat transgressiones legum per suos Vicarios latarum, & quos ligat Petri potestas *in terris, ligatum esse voluit coram se in caelis.* Mat. 16. *Qui vos spernit, me spernit &c.* Luc. 10.

Instant. Decisiones Papæ sunt Leges humanæ: sed Leges humanæ non obligant, nisi acceptentur à subditis: ergo ut decisiones Papæ obligent tanquam infallibiles, debent prius acceptari: ergo sine consensu Ecclesiæ non sunt firmæ. Confirmatur: Decreta etiam Concilij Tridentini non omnia sunt ubique acceptata, uti in Gallia, atque ideo in his locis non obligant: ergo à fortiori idem dicendum est de Decretis Papæ extra Concilium. R. 1. D. M. Decisiones Papæ in rebus ad fidem pertinentibus sunt Leges humanæ. N. M. in rebus ad mores pertinentibus C. M. Decreta fidei à Pontifice facta non sunt propriè dictæ Leges & præcepta, sed potiùs declaratio quadam Divinæ locutionis, per quam nobis infallibiliter innotescit, Deum hoc vel illud revelasse: quæ notitiâ semel habitâ non amplius est in nostro arbitrio, ut illud credamus vel non credamus, sed Jure Naturali ac Divino mox obligantur

D d d

gantur

gantur omnes ad assensum firmissimum veritati, taliter à Deo revelata, præstandum. Unde etiam si decreta & decisiones fidei vocarentur Leges, non tamen possent vocari Leges *Humanae*, nec in arbitrio Ecclesie est, assentiri vel non assentiri, quia Jure Naturali ac Divino obligantur omnes credere veritates à Deo revelatas, postquam sufficienter constat de earum revelatione.

R. 2. Transmissa M. Si loquatur de decisionibus & decretis morum. D. m. Leges humanae, Civiles, & Politicæ, non obligant ante acceptationem subditorum T. m. Ecclesiastica seu Canonica. N. m. de his enim longè probabilius est, ut ostendit Suarez l. 4. de Legibus a. 16. quòd obligent, antequam acceptentur à subditis, & quòd subditi illas teneantur acceptare, supposito, quòd sint iusta. R. 3. Eandem difficultatem habent Adversarij in decretis morum ab integro Concilio factis; eodem enim jure possum dicere, ea vim obligandi non habere, donec acceptentur à reliquis fidelibus, qui Concilio non interfuerunt; quòd difficile est admittere. Ad confirmationem dico, decreta Concilij Tridentini ad Fidem pertinentia statim ubique gentium fuisse acceptata, & debuisse necessariò acceptari ab omnibus fidelibus propter rationem superius allatam, etiam in Gallia, licet non omnia decreta ad Mores pertinentia fuerint ibidem statim acceptata, & completè obligaverint: quòd indè factum est, quia vel ipsum Concilium noluit uti absoluta potestate obligandi omnes omnino fideles ad hæc Morum decreta recipienda, sed ex

gravibus causis aliquam libertatem quibusdam permisit, vel quia initio quædam culpabiliter non fuerunt acceptata, nec in usum deducta, successu tamen temporis per consuetudinem à Pontifice toleratam fuerunt omnino exclusæ, & sic nunquam obtinuerunt vim obligandi completam, & in acta 2. Quo modo etiam Leges, semel receptæ, iterum abrogari possunt.

Ob. 2. Qui agit liberè, potest errare, quia est indifferens ad bonum & malum: sed Pontifex definiens agit liberè: ergo, 2. omnis homo est mendax, seu potens mentiri & fallere. 3. Si Papa ex Cathedra loquens non posset errare, fieret perpetuum miraculum: sed hoc admitti non potest: ergo.

R. Ad 1. Pontifex, ex Cathedra loquens, est quidem liber quoad exercitium, non tamen quoad specificationem actus, hoc est, eam habet libertatem, ut possit aliquid definire vel non definire, non autem, ut hoc vel illud, verum vel falsum definat; sed supposito, quòd definire aliquid velit, definire falsum non potest propter assistentiam Spiritus S. Ad 2. Papa definiens, seu ex Cathedra loquens, manet quidem homo, sed tamen à Spiritu S. ita dirigitur, ut errare, & errando totam Ecclesiam decipere non possit. Ad 3. Quæro, quid intelligas nomine Miraculi? Si nihil aliud intelligas, quàm rem Naturæ totius vires superantem, verum dicis, sed nihil novi, quia hoc miraculum quotidianum est in pluribus rebus v. g. in justificatione peccatoris, administratione Sacramentorum, sacrificio Missæ &c. Nempe Ecclesia

conservatur & regitur supernaturaliter, sicut fundata est supernaturaliter. Si verò nomine Miraculi intelligas rem non tantum Naturæ viribus superiorem, verum etiam majorem, quam Ecclesia, taliter à DEO constituta, & elevata, exigat, falsum dicit; quia fit connaturaliter, hoc est, juxta exigentiam Ecclesiæ taliter à DEO constituta, & tantis promissionibus munita. Si placet distinguere *Majorem*, dic fieri perpetuum miraculum in ordine Naturæ, hoc est, ultra exigentiam Naturæ C. Ma. in ordine gratiæ, hoc est, ultra exigentiam Ecclesiæ taliter constituta N. Ma. sicut miraculum in ordine gratiæ non censetur, si peccator agat penitentiam, licet eam agere ex Naturæ viribus nequeat, & sine gratia supernaturali, quæ gratia, utpote promissa, quia datur ordinariè omnibus, DEO cooperantibus, non censetur esse miraculum in ordine gratiæ.

17. Ob. 3. Potest Papa cadere in alia peccata simonia, superbiæ, avaritiæ, luxuriæ &c. ergo etiam in hæresim. 2. Petrus gravissimè erravit in fide, dum Christum negavit: ergo & Papa, ejus successor, errare potest in fide: ergo infallibilis non est in rebus fidei. R. ad 1. Aliud est Papam cadere in hæresim, aliud ex Cathedra docere hæresim. Illud transmittit, licet multi negent cum Bellarm. istud nego fieri posse. Caterùm Christus non rogavit pro humilitate, justitia, castitate &c. sed pro fide Petri, ne in hac deficeret. Oportet ergo publicam Doctrinam esse incorruptam, licet fides privata Pontificis, & mores possint esse corrupti.
- R. P. Pichler Theol. Polemicæ.

sint esse mali. Ad 2. Petrus negando Christum non erravit in fide, quia internam semper retinuit, sed solum defecit in Christiana fortitudine, qua tenebatur fidem internam etiam exteriùs profiteri. Multò minùs hunc privatum errorem docuit ex Cathedra. Imò tunc nondum erat Pontifex, quia Pontificatum consecutus est primùm post Resurrectionem Christi Jo. 21. licet tunc jam fuerit ipsi promissus Mat. 16.

Ob. 4. In illo textu, *pascite oves meas* Jo. 21. non intelligitur solus Petrus, sed etiam ceteri Apostoli, horumque successores Episcopi quicumque: ergo vel omnes Episcopi sunt infallibiles, quod falsum est, vel neque Episcopus Romanus, Successor D. Petri. R. N. Ant. aliàs Christus debuisset dicere *pascite*, non *pascite*, quia ceteri Apostoli erant etiam presentes: & quæso cur Christus per trinam interrogationem exploravit, & petijt majorem dilectionem sui in Petro, *Simon Joannis diligis me plus his*, nisi speciale quid, & plus quam ceteris, conferre voluisset. Deinde quanta foret confusio, si æqualis potestas omnibus Apostolis in omnes Christi oves ibi concessa fuisset? Certè nunquam æqualem cum Episcopo Romano potestatem sibi tribuere ausi sunt ceteri Episcopi.

Ob. 5. Pontifices Romani extra Concilium Generale sæpius errarunt: ergo non sunt infallibiles. Ant. Prob. adducendo complures eorum errores. 2. Sæpius sibi contradixerunt: ergo aliquos errasse necesse est. 3. Ipsum & falsi sunt.

D d d 2

sunt, se non omnia posse, quæ fieri possunt per Concilium Generale. Sic Innocentius III. Philippo petenti, ut sibi liceret cum uxore divortium facere, ita respondit: *Si super hoc absque Generalis deliberatione Concilii determinare aliquid tentaremus, præter Divinam offensam, & mundanam infamiam, forsan Ordinis, & Officii vobis periculum immineret.*

R. Ad 1. N. Ant. vel Dist. errârunt in moribus C. Ant. in rebus fidei, subditi ut homines privati, transeat (incertum enim & hoc est) ut Doctores Ecclesiæ, desinientes vel ex Cathedra loquentes N. Ant. Siquando videantur errâsse ex Cathedra loquentes, error est imperitorum, aut malitia malevolorum, qui aut non intelligunt decreta Pontificum, aut perverse interpretantur. Ad 2. N. iterum Ant. quamvis enim in Jure Canonico aliqua primo aspectu videantur pugnare inter se, si tamen matura consideratione & respectu affectione malevola in Sedem Apostolicam ritè penetrentur, optimè contordare deprehenduntur, & nulum errâsse Pontificem ex Cathedra pronuntiantem, ut nôrunt egregij Canonista, qui Jura conciliârunt Juribus. Ad 3. Innocentius III. per illud dictum non agnovit majorem auctoritatem (nisi humanam tantum) in Concilio Generali, sed præcisè voluit indicare gravitatem negotij: sicut, si Rex aliquis dicat, se non posse rem hanc facere sine suorum Senatorum consultatione, propterea in Senatoribus suis non agnoscit majorem auctoritatem quam in se. Ceterum Pontifex Romanus non potest immutare facta in

Concilio legitimo decreta fidei, neque decreta morum ad Jus Naturale vel Divinum pertinentia; licet absolutè possit immutare ea, quæ sunt Juris humani Ecclesiastici.

Ob. 6. ex Jure Canonico, in quo 10. plures reperiuntur errores Pontificum, extra Concilia aliquid statuentium. Nam Nicolaus I. docuit, in nomine Christi collatum Baptismum valere sine expressione trium personarum *c. a quodam de Consecrat. d. 4.* Gregorius III. ob infirmitatem uxoris permisit marito aliam ducere *c. proposuisti causa. 32. q. 7.* Alexander III. statuit, ad valorem Testamenti sufficere duos testes, & consuetudinem, qua plures quam tres requiruntur testes, damnat velut à Divina Lege alienam. *c. cum esses 10. de Testam.* Innocentius III. existimavit, Christianos adhuc obligari Lege Mosaica. *c. per venerabilem, qui filij sint legitimi.* Cælestinus III. sensit, Matrimonium dissolvi per hæresim alterius Conjugis. *c. quanto de divortijs.* Alexander III. jam supra memoratus dicit, suos Antecessores asseruisse, Matrimonium Ratum posse dirimi Matrimonio Consummato. *c. licet de sponsa duorum.* Ad hæc objecta ex SS. Canonibus desumpta respondet unica responsione Eug. Lomb. in Regal. Sacerdotis l. 3. §. 9. n. 14. dicens, hos Pontifices fuisse locutos ut Doctores privatos, & non docentes ex Cathedra, adeoque fuisse errores Personales, non Cathedrales. Verum hoc modo infringi multum videtur efficacia nostrorū argumentorū, quæ ex SS. Canonibus de proximis contra Adversarios; possunt enim id ipsum nobis reponere. Potest quidem hæc

responsio sapius dari, & quidem optimè, non tamen semper, quando textus è Concilij vel Jure Canonico afferuntur; quia in his Pontifices sæpe loquuntur ex Cathedra, nisi ex circumstantijs possit colligi oppositum. Itaque melius ad singula

R. *Nicolaus I.* non definiuit, quòd Baptismus, in nomine solius Christi collatus, sit validus; cum de hoc non fuerit interrogatus; interrogatus enim tantum est, an Baptismus, à Pagano vel Judæo collatus, sit validus, & verum Sacramentum. Ad hoc quæsitum cum responderet affirmativè, obiter addidit: *sive in nomine totius Trinitatis sive in nomine solius Christi consecratur.* Adeoque *Nicolaus* ibi nihil definiuit de Forma Baptismi, sed solum de Ministro: non autem negamus, Pontificem errare posse in alijs rebus, quas non definit, sed tantum incidenter dicit. Accedit, quòd sententiã admittens valorem Baptismi in nomine solius Christi expressè, & in nomine Trinitatis solum implicite collati, fuerit etiam *S. Ambrosij*, *Beda*, & *D. Bernardi*; & quòd quidem falsa & nunc prætice sit improbabilis, non tamen hæretica; quia nullibi ut talis est damnata. *Gregorius III.* loquitur de impotentia perpetua, orta ex infirmitate mulieris, & quidem antecedente Matrimonium: quæ impotentia utiq; dirimit Matrimonium. *Alexandri III.* constitutio de duobus tantum vel tribus testibus ad valorem Testamenti sufficientibus locum duntaxat habet in territorio temporali Papæ, respectu totius Orbis verò solum in Testamentis ad pias causas factis; nam

à Lege Divina alienum est, motientium libertatem ita coarctare, ut absque illa solemnitate septem testium, quos requirit ad Testamentum Jus Civile, nequeant testari vel legare ad pias causas. In profanis rebus non habet Pontifex potestatem condendi Leges Civiles, totum Orbem obligantes. Si verò Testamentum fiat ad causas pias, potius observandum est Jus Canonicum, quam Civile; quia ejusmodi Testamentum extrahuntur quasi à foro Civili, cum spectent salutem animæ & finem supernaturalem. Dum autem Pontifex addidit, quòd sit alienum à Lege Divina, addidit tanquam rationem suæ constitutionis: atqui in his, uti diximus supra, potest Pontifex errare in assignandis rationibus & motivis suarum definitionum, quæ suam infallibilitatem non ab illis, sed à Spiritu S. assistentia nanciscuntur. Deinde si eò alienum sumatur in sensu mitiori, uti facile potest, ita ut non significet Legi Divinæ contrarium, sed extraneum. h. e. non contra Legem Divinam, sed præter illam ab hominibus introductum, nihil erroris continet. *Innocentius III.* allegavit quidem Leges Veteris Testamenti, non tamen ut præceptivas, & adhuc obligatorias, sed tantum ut exemplares, seu tanquam ideas, ad quarum similitudinem sapienter etiam in novo Testamento instituta quædam sunt, & observanda: quæ proinde obligant, non quia sunt Leges Mosaicæ, sed quia Leges Christianæ. Adde, quòd memorati Pontifices Veteris Testamenti leges solum adducant tanquam rationem suarum decisionum. *Celestinus III.* non

definit, sed privata opinione tantum
judicavit, Matrimonium dissolvi per
alterutrum conjugis lapsum in hæresim,
ut colligitur *ex cit. c. quanto*, ubi In-
noc. III. referens hanc Cælestini sen-
tentiam dicit, Prædecessorem suum
aliter *sensisse*, se tamen *non credere*,
quod Matrimonium tali casu dissolya-
tur. Ex quibus verbis colligitur, neut-
rum ex his Pontificibus hac de re ali-
quid definitum, sed solum suam opi-
nionem proposuisse. Circa Pontifi-
ces, admittentes Matrimonium Ratum
dissolvi per aliud Consummatum,
est fere eadem responsio: nimirum *ita*
senserunt, & Alexander III. illos re-
ferens *aliter sensit*, nullus tamen de-
finit.

21. Ob. 7. Pontifices sibi sæpe contra-
dixerunt: ergo aliquos errasse necesse
est. A. prob. 1. Innocentius IV. do-
cuit, formas Sacramentorum fuisse in-
ventas & ordinatas ab Ecclesia. Con-
trarium definit Eugenius IV. 2. Stephanus II. definit valere Baptis-
mum in vino collatum in casu necessi-
tatis. Contrarium rursus definit Eu-
genius IV. in Responsis ad consulta Bul-
garorum. 3. Innocentius III. *in c.*
quanto de divorcijs statuit, quod uno
conjugum ad hæresim transeunte possit
alter, in fide remanens, transire ad se-
cunda vota, seu ad alteras nup-
tias. Contrarium statuit Cælestinus
III. *c. laudabilem de conversione infi-*
delium. 4. Pelagus fecit constitu-
tionem, ut omnes Subdiaconi Siciliae
abstinerent à suis uxoribus, quas in
Minoribus duxerant, aut ab officio ces-
sarent. Hanc constitutionem, quia

erat iniqua & contra Evangelium, re-
tractavit Gregorius I. ejus Successor.

R. N. Ant. vel, si sibi contradixe-
runt, id non factum est in rebus fidei,
nec à Pontificibus ex Cathedra docenti-
bus. In probationibus, quas assert
Dupinus Gallus, ubique hallucinatur
vel decipit. Ad 1. Innoc. IV. in *c.*
Presbyter de Sacramentis non iteran-
dis, quod citat Dupinus, expressè di-
cit, quod Presbyter & Diaconus ordi-
nentur per manus impositionem, tactu
corporali factam, *juxta ritum ab Apo-*
stolis introductum. Minime autem di-
cit, quod Formæ Sacramentorum sint
ab Ecclesia introductæ. Hoc tamen
verum est, quod, ubi Christus non de-
terminavit materiam & formam Sacra-
mentorum in specie, sed solum in gene-
re, adeoque in arbitrio Ecclesie reliquit
determinationem in specie, Ecclesia pos-
sit certam materiam vel formam præ-
scribere. v. g. Christus pro materia Sa-
cramenti Ordinis instituit signum sensi-
bile, significativum potestatis conse-
crandi Corpus Christi, & pro forma
instituit verba illi materiae accommoda-
ta, nulla autem certa determinando in
specie. Tali casu potest & debet Eccle-
sia determinare certum signum, certa
verba, ritum & modum administrandi
hoc vel illud Sacramentum. At hoc
non est materiam & formas Sacramento-
rum invenire, aut à Christo institutas
mutare, sed illas, à Christo in genere
præscriptas, determinare in specie.
Hoc docet communis sententia Catho-
licorum, hoc docuit Innocentius, &
sic minime contradixit Eugenio, vel
Eugenius illi.

Ad 2. Falsò affingitur Stephano II. quòd definiyerit, valere Baptismum in vino collatum; sed cum interrogaretur de Sacerdote, qui in casu necessitatis baptizaverat vino, in ordine ad illum puniendum, respondit: si in eo casu necessitatis aqua non fuit præsens, excusari imperitum illum Sacerdotem posse per ignorantiam, quia per errorem putabat, Baptismum talem infanti prodesse; si autem aqua fuit præsens, hunc Presbyterum esse excommunicandum, quia *contra Canonum sententiam agere præsumpsit*. Quæ verba expressè habentur in epistola Stephani incorrupta, ut exstat apud Philippum Labæi ad annum 754. Per verba illa epistolæ: *infantes permanent in Baptismo*, non voluit, ut talis infans permaneat in Baptismo ejusmodi irritò, sed in valido, quem supponit interea fuisse adhibitum.

Ad 3. Innocentius III. non dicit, quòd, si Matrimonium semel fuerit contractum *inter fideles*, & alter labatur vel in hæresim, vel omnino ad gentilitatem transeat, innocens possit convolare ad secundas nuptias, sed contrarium; eò quòd tale Matrimonium, inter fideles contractum, sit Sacramentum & indissolubile propter significationem conjunctionis Christi cum Ecclesia. Sed hoc statuit, quòd, si Matrimonium inter *infideles*, hoc est, *non baptizatos*, contractum fuerit, & unus convertatur ad fidem Catholicam, alter autem in gentilitate permaneat, nulloque modo cohabitare velit cum conjugè converso, vel non nisi cum injuria Creatoris, pertrahere conando con-

jugem conversum ad peccatum mortale, possit conversus ad secunda vota transire juxta illud Pauli: *si infidelis discedit, discedat &c.* Sed in hac constitutione non est contrarius Cælestino III. qui ibi longè aliud statuit, nempe impedimentum criminis in eos, qui machinantur in mortem infidelis, ut cum Parte conversa possint inire Matrimonium, etiamsi intuitu hujus Matrimonij ad fidem Catholicam accedant.

Ad 4. Fateor, constitutionem Pelagij circa Clericos Siciliae fuisse revocata à Gregorio; sed quid tum? nunquid etiam Leges Ceremoniales Antiquæ Legis sunt revocatae & extincta à Christo per novam Legem Gratiæ? an propterea Deus sibi contradixit, aut Leges Ceremoniales non fuerunt justa? haud sanè. Sic potest unus Pontifex aliquid laudabiliter statuere ex justa causa, alius laudabiliter iterum tollere tale statutum etiam ex justa causa, scilicet propter circumstantias, vel prius non perfecte cognitatas, vel postea mutatas &c. Sic Pelagius justè prohibuit Subdiaconis Siciliae usum uxorum propter mundiciam, quam requirit Ministerium Divinum, & decencia suadet. At quia hæc Lex Gregorio videbatur *dura* consideratis circumstantijs & fragilitate illorum Clericorum Siciliae, eam revocavit, non tamen *iniquam* dixit, ut illam turpi errore vocat Glossa & Dupinus cum Almoino, multò minus *Evangelio contrariam*.

Ob. 8. Stephanus VII. (juxta alios VI.) irrita declaravit acta Formosi, tanquam non legitimi Papæ, & ab eo ordinatos

atos jussit iterum ordinari. Postea verò Joannes IX. contra Stephanum declaravit, Formosum fuisse legitimum Papam. Deinde Sergius III. contra Joannem iterum declaravit, Formosum non fuisse legitimum Papam: ergo vel Joannes approbando, vel Stephanus & Sergius improbando acta Formosi tanquam non veri Pontificis errarunt.

R. Cum Bellarm. Formosum, licet ante suum Pontificatum fuerit degradatus per Joannem VIII. fuisse verum prius Episcopum, Cardinalem, & postea legitimum Pontificem, & ideo ejus acta, collatosque Sacros Ordines valuisse. Proinde errarunt Stephanus & Sergius, non quidem errore juris, sed facti, malò exemplò, non falsà doct-

rinà; cum non desinierint, acta & Ordines SS. collatos ab Episcopo degradato, esse nullos (quod fuisset error juris & doctrinæ) sed tantum jussierint denovo ordinari ex privatis odijs erga Formosum (quod fuit error facti & malum exemplum) gravissimè enim peccarunt non sine scandalo his suis perverfis passionibus indulgendo, præsertim Stephanus, qui barbara crudelitate etiam exhumari jussit corpus sepulchrum Formosi, & contumelijs affectum in Tyberim projici. Inde tamen cum esset extractum, atque delatum in Ecclesiam S. Petri, Sanctorum effigies dicuntur sua capita inclinasse huic suo novo Inquilino in signum reverentiæ.

COROLLARIUM.

De Analyfi, seu ultima resolutione Fidei.

Sciendum, fidem Divinam (seu actum fidei vera supernaturalis, Divinæ, & salvificæ) debere esse firmissimam tam objective quàm subjective; hoc est, debere niti objecto formali seu motivo infallibili infallibiliter cognito, ita ut credens prudenter sibi imperet assensum firmissimum rebus obscuris à DEO revelatis præstandum, paratus pati potius aut negare omnia, quàm talem veritatem fidei inficiari, cui tam firmiter assentitur ex imperio voluntatis, ut excludat omnem voluntariam formidinem de opposito, & quidem prudenter, nempe ex merito motivi infallibilis infallibiliter applicati & cog-

niti. Atque hæc certa sunt apud omnes rerum peritos, Sectarios æquè ac Orthodoxos; cum utique actus fidei Divinæ, qua creditur Deo revelanti, debeat esse *firmissimus* simul & *prudens*. Quæstio igitur solum est, an Catholici potius, quàm Protestantes & Sectarij, habeant & nitantur ultimato hujusmodi motivo infallibiliter cognito, seu revelatione, & Verbo Divino, articulos suæ fidei revelante, ut tam de revelatione infallibiliter certi sint, quàm de suis articulis revelatis, adeo ut omnem dubitationem ac formidinem prudenter excludere possint, imò debeant.

Dico,

Dico. Sola Fides Catholicorum ultimato nititur auctoritate Dei revelantis, & motivo infallibili infallibiliter cognito: Fides verò Sectariorum omnium resolvitur in aliquid merè humanum, ac nititur motivo profus infirmo, labili, incerto. Utraque pars assertionis optime probatur adducendo analysim, & ultimam resolutionem fidei singulorum, seu motivum ultimum, in quod tandem singulorum fides resolvitur. Itaque.

Quare ex Catholicis, quare credant v. g. Baptismum esse necessarium ad salutem, Christum, DEUM & hominem, contineri sub speciebus panis & vini? Respondebunt, quia Prima Veritas, falli & fallere nescia, in SS. Litteris revelavit. Item quare, cur credant Mysterium SS. Trinitatis, septem Sacramenta &c. reponere iterum, quia eadem Veritas Prima id docet per Traditiones seu verbum suum non scriptum. Quare jam ulterius, unde certò ac infallibiliter cognoscant, has Litteras, has Traditiones, esse verbum DEI & vocem Primæ Veritatis? Respondebunt, quia Ecclesia vera à Spiritu S. edocta, quam DEUS in errorem prolabi permittere nequit, ita proponit. Insta & denuo quare, unde sciant, quòd DEUS per os Ecclesie prædicta mysteria verè loquatur, & revelet? Hic jam transibunt ab intellectu ad voluntatem, dicentque, se ita credere, quòd in re obscura per imperium voluntatis seu per *piam affectionem* captivent Intellectum in obsequium fidei. Sed utge, & ulterius explora, unde Voluntas habeat sufficiens motivum, ut *pru-*

R. P. Pichler Theol. Polemica,

denter possit intellectui imperate *firmis-*
missimum assensum, quòd Ecclesia hæc sua sit organum DEI, regula viva ac infallibilis credendorum, proindeque vera omnino sint per os Ecclesie revelata? Tum demum afferent motiva credibilitatis, notas, & signa, quibus ornata est Ecclesia Catholica, & tanta sunt (uti paulò antè vidimus, præcipue in cap. 2. contro. fundam. 3.) ut non modò nulla alia Secta similibus instructa sit, verùm etiam ut evidens fiat, DEUM non posse ea permittere in contestationem falsæ Ecclesie, aut dogmatis falsi: tam manifestè enim faciunt credibile, hanc Ecclesiam Romano - Catholicam esse veram Christi Sponsam, & instrumentum DEI loquentis, ut, si error esset, quod credimus, à DEO essemus decepti: quod evidenter ejus Veracitati & Providentiæ repugnat. Signis externis jungitur etiam lumen fidei internum, ad omnem actum fidei supernaturalis eliciendum omnino necessarium, seu ut conditio seu ut complementum motivi: & hac illustratione supernaturali mediante omne errandi periculum in assensu fidei magis excluditur, quàm in quolibet acta naturali, etiam Metaphysicè evidenti, adeoque & omnis dubitatio.

Aliter longè res se habet apud Sectariorum; quare enim ex ipsis, quare credant, solam fidem justificare, DEUM absoluto decreto aliquos prædestinasse ad cælum alios ad infernum, solos justos (aut electos) esse vera membra Ecclesie, concupiscentiam esse formale peccatum &c. Respondebunt quidem promptè, se ita credere, quia Prima

Ecc

Veritas

Veritas DEUS revelavit in Scripturis, in quibus hæc proponuntur clarè. Sed quare ulterius, unde *infallibiliter certi* sint, Scripturas istas esse verbum DEI, & quidem purum, incorruptum, & à se ritè intellectas, cum earum sensum longè diversum esse alijs contendant? Hic jam hæret aqua, & rejecta auctoritate Ecclesiæ Catholice, cui Christus infallibilitatem dedit, confugere coguntur ad auctoritatem merè humanam, cui nulla à DEO, & Christo promissa aut collata est infallibilitas; adeoque incerti manent, an Scripturæ, propter quas credunt, sint Divinæ, an incorruptæ, an in genuino sensu à se intellectæ; consequenter fides eorum non potest prudenter esse *firmissima* propter defectum motivi infallibilis *infallibiliter* cogniti, adeoque nec Divina & salvifica, sed merè humana, ad salutem inutilis. Vel enim (ut probent Scripturas, quas habent pro Divinis, esse Divinas, purum DEI Verbum, & in vero sensu acceptas à se) confugere de-

bent ad Luterum, Calvinum, & suæ Sectæ Doctores: at isti fuere & sunt homines, errandi periculo obnoxij. Vel ad se ipsos tanquam Judices: sed unde ipsis infallibilitas, & ab erroris periculo immunitas? homines sunt, & valde homines. Vel ad internum lumen, & internum Spiritus S. magisterium: at errare possunt in discretionem Spiritus; cum vix aliud æquè probari indigeat, quàm Spiritus, utrum ex DEO sint, & non potius dictamina carnis, aut perverfus concupiscentiæ sensus, aut genii pervicacia. Rursus igitur Scripturas adibunt, & Spiritum dubium ad Scripturas dubias expendent: at hoc est ambulare in circuitu cum impijs, & in negotio salutis perniciosâ vertigine circumvolvi. Redit siquidem questio de Scripturis, unde infallibiliter constet, eas esse Divinas, legitime versas, non corruptas, ritè intellectas &c. Relegetur dicta sunt in contro. fundam. 2. de Scriptura S.

O. A. M. D. G.

PARS